

Kaupunki
vuodesta
1974

Nurmeksen kaupunki

TILINPÄÄTÖS 2017

1. TOIMINTAKERTOMUS	3
1.1 TOIMINNAN JA TALOUDEN KOKONAISTARKASTELU	3
1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	3
1.1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen	5
KAUPUNGINVALTUUSTO	5
1.1.3 Henkilöstö	7
1.1.4. Yleinen taloudellinen kehitys.....	8
1.1.5 Asukasluvun ja työllisyyden kehitys	9
1.1.6 Muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	11
1.1.7 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät	14
1.1.8 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	14
1.1.9 Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta	15
1.1.10 Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista	16
1.1.12 Kokonaistaloudellinen tarkastelu.....	18
1.2 KONSERNITARKASTELU	22
1.2.1 Yhdistelmä konsernitiilin päätöksen kuuluvista yhteisöistä	22
1.2.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut	22
1.2.3 Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat	25
1.2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	27
1.3 TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTUS	27
2. TOTEUTUMISVERTAILU.....	28
2.1 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	28
2.1.1 Verotulot	29
2.1.2 Valtionosuudet	30
2.2 KAUPUNGINHALLITUKSEN TOIMIALA	30
2.2.1 Hallintopalvelut	30
2.2.2 Ruokahuolto	31
2.2.3 Konserni- ja omistajaohjaus	32
2.2.4 Tietohallinto	32
2.2.5 Hankintatoimi	32
2.2.6 Taloushallinto	33
2.2.7 Vakuutukset ja riskien hallinta	33
2.2.8 Velkaneuvonta	33
2.2.9 Hyvinvointisuunnitelma	33
2.2.10 Työllisyystoimet	33
2.2.11 Tuottavuusohjelman toteutuminen ja määrärahojen käyttö	34
2.3 MAASEUTUTOIMI	34
2.3.1 Pielisen-Karjalan maatalouden yleistilanne	34
2.3.2 Kehittämistoiminta	35
2.4 SIVISTYSTOIMI	37
2.4.2 Varhaiskasvatus	37
Varhaiskasvatustoiminta	37
2.4.3 Esiopetus	40
2.4.4 Perusopetus	41
2.4.5 Lukio	42
2.4.5.1 Koulutuksen laadun kehittäminen lukiossa	43
2.4.5.2 Seutuyhteistyö	44
2.4.5.3 Kampus-yhteistyö	44
2.4.5.4 Resurssit	45
2.4.6 Kansalaisopisto	45
2.4.7 Kulttuuripalvelut	45
2.4.7.1 Lastenkulttuuri	46
2.4.7.2 Hannikaisen sali	46
2.4.7.3 Yhteistyöprojektit yhdistysten ja muiden paikkakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa	46

	2
2.4.7.4 Vuosi- ja kohdeavustusten jako	46
2.4.8 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto	46
2.4.10 Vapaa-aikapalvelut	47
2.4.11 Museo	49
2.4.11.2 Asiantuntijapalvelut	49
2.4.11.3 Näyttelytoiminta	50
2.5 KAUPUNKIRAKENNEPALVELUT	51
2.5.1 Rakennus- ja ympäristölautakunta	51
2.5.2 Kaupunkirakennelautakunta (tekninen lautakunta)	52
2.6 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	58
2.7 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	59
2.8 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH TULO- JA MENOMÄÄRÄRAHOJEN SEKÄ KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISESTA	65
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	71
3.1 TULOSLASKELMA (ULKONEN)	71
3.2 RAHOITUSLASKELMA	72
3.3 TASE	73
4. KONSERNITILINPÄÄTÖS	75
4.1 KONSERNITULOSLASKELMA	75
4.2 KONSERNITASE	76
4.3 KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	78
5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	79
5.1 KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	79
5.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	79
5.3 TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	80
6 TASEYKSIKÖN TILINPÄÄTÖS	92
6.1. TASEYKSIKÖN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	92
6.2 VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	93
6.2.1 Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	93
6.2.2 Rahoituslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	94
6.2.3 Tase (Ulkoinen ja sisäinen)	95
6.3 TASEYKSIKÖN LIITETIEDOT	97
7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	98
7.1 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	98
7.2 TILINPÄÄTÖSmerkintä	98
8. LUETTELOT JA SELVITYKSET	99
LIITE: TUNNUSLUVUT, TUNNUSLUKUMÄÄRITELMÄT JA TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN MÄÄRITTELY	100
EMON TUNNUSLUVUT	100
TYTÄRYHTIÖIDEN TUNNUSLUVUT	101
NUVA-KUNTAYHTYMÄN TUNNUSLUVUT	102
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	102

1. Toimintakertomus

1.1 Toiminnan ja talouden kokonaistarkastelu

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2017 toteutui Nurmeksien kaupungilla talousarviota paremmin. Aiempaan vuoteen verrattuna menot vähenivät ja tulot kasvoivat. Kaupungin vuosikate oli historiallisen hyvä. Toimintavuoden menokehitys oli maltillista ollen – 0,8 prosenttia, kun vuotta aiemmin menokasvua oli -1,5 %. Edelliseen vuoteen vertailukelpoinen toimintakate vahvistui 1 423 851 euroa eli 2,9 prosenttia.

Kaupungin vuosikate oli peräti 7 168 601 euroa, mikä oli paras vuosikate koskaan. Vuonna 2016 vuosikate oli 4 459 427 euroa joten nousua edellisvuodesta oli 2,7 miljoonaa euroa. Onnistuimme siis vielä jatkamaan vuosikatteen vahvistamista. Asukasta kohden vuosikate oli 923 euroa, vuonna 2016 vuosikatetta kertyi asukasta kohden 566 euroa.

Verotulot muuttuivat 0,1 prosenttia ja valtionosuudet 4,4 prosenttia. Verorahoituksen kasvuksi tuli näin ollen kohtuullinen 2,4 prosenttia edellisvuoden 1,3 prosenttiin verrattuna. Nurmeksien kunnallisveroprosentti (20,5 %) säilyi erittäin kilpailukykyisenä.

Tilikauden tulos oli 3 903 327 euroa, vuonna 2016 tulos oli 532 046 euroa. Tilikauden ylijäämä oli 1 273 304 euroa (518 153e), missä on parannusta edelliseen vuoteen verrattuna 755 150 euroa. Nurmeksien kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2017 tulos mukaan lukien on 8,3 miljoonaa euroa ja omavaraisuusaste on 75,1. Vuoden 2017 tilinpäätös sisältää esityksen 1 000 000 euron investointivaraksesta Pikku-Kaarlon päiväkotiin, 500 000 euron investointivaraksesta Rekulan päiväkotiin ja 1 500 000 euron investointivaraksesta Nurmeksien talon peruskorjaukseen. Esityksen jälkeistä tulouttamatonta poistoeroa ja vapaaehtoisia varauksia on 8,6 miljoonaa euroa. Nurmeksien vuoden 2017 vuosikate kattaa poistot 197 prosenttisesti. Nurmeksien kaupungin lainamäärä oli vuoden lopussa 9,5 miljoonaa euroa eli 1 217 euroa asukasta kohden. Uutta lainaa ei otettu lainkaan.

Kokonaisuutena kaupungin taloustulos oli vuonna 2017 vahva, koska vuosikate ylitti budjetin 2 286 810 eurolla ja ylijäämä 1 229 091 eurolla. Erityisesti huomio kiinnittyy toimintatuottojen kasvuun, mitä selittää eniten vuokratulojen kasvu. Toinen tärkeä asia oli se, että sosiaali- ja terveystalvelujen kulujen kasvu taittui Siun Soten onnistuneen aloitusvuoden ansiosta.

Nurmeksien konsernin tulos oli myös hyvä: Konsernin ylijäämä oli 4,2 miljoonaa euroa, josta emon osuus oli 3,8 miljoonaa. Konsernin vuosikate oli 949 euroa per asukas. Nurmeksien Vuokratalojen tulos notkahti.

Nurmeksien yhteisöverotulojen kasvu oli maakunnan vahvinta ja ylitti selvästi talousarvion. Nurmeksien teolliset työpaikat lisääntyivät 4 prosenttia. Loppuvuodesta avoimia työpaikkoja oli paljon erityisesti yrityksissä.

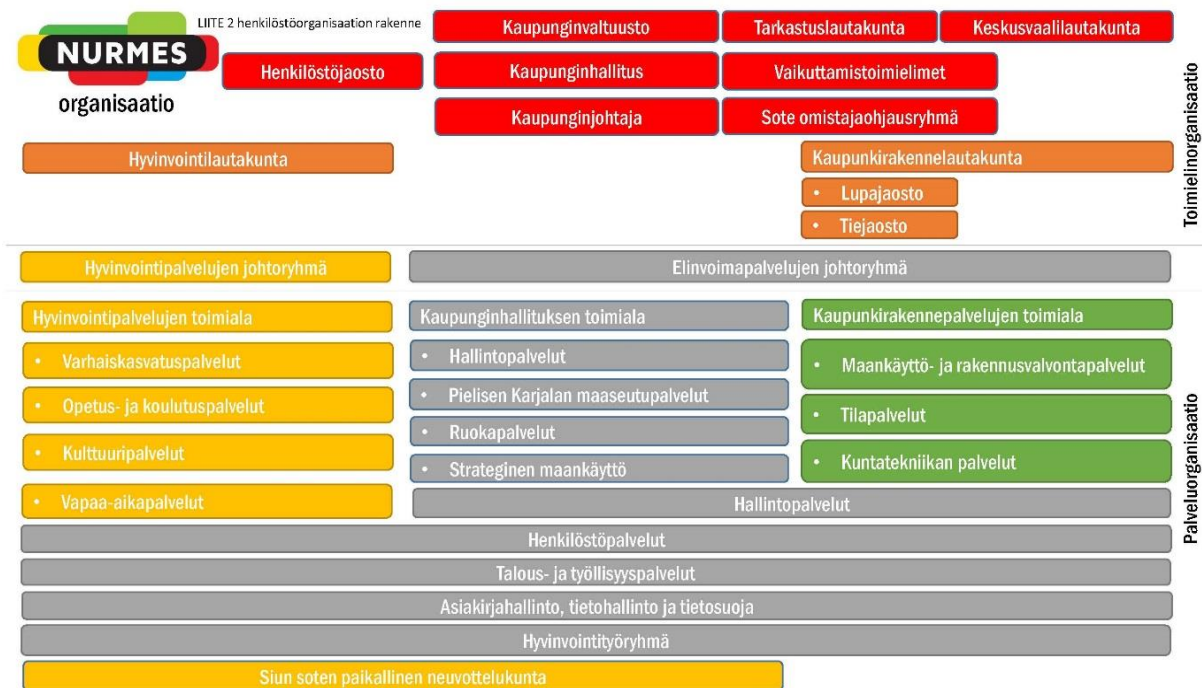
Investointien toteutuma-aste oli nyt hyvä ollen 93 %. Uuden päiväkodin rakentaminen ja Hyvärilän rakennusten korjaukset olivat tärkeimpiä investointikohteita. Vihreän energian teollisuusalueelle rakennettiin katuja lisää ja asemakaava-alue laajeni kaavapäivityksen myötä. Liikenneviraston kanssa allekirjoitettiin sopimus uuden puutavaran lastaus- ja purkupaikan rakentamisesta.

Vuonna 2017 valmistui uusi strategia, jonka toimeenpano on nyt alkanut. Nurmeksen kaupungin uusi hallintomalli otettiin myös käyttöön. Myös konserniohjeistusta uusittiin. Työttömyyden hoidossa saavutettiin hyviä tuloksia tarjoamalla yli 40 palkkatukipaikkaa kaupungin ja Siun Soten organisaatioissa. Niin sanotut työttömyyden sakkomaksut kääntyivätkin ensi kertaa laskuun.

Tulevan vuoden toiminnassa tärkeimpiä asioita ovat maakuntauudistuksen toteutumisen tilanne sekä sen pohjalta tehtävät arviot uudistuksen vaikutuksista kuntatalouteen. Elinkeinotoiminnan vahva vire säilyy Nurmeksessa. Kaupungin oma mittava investointiohjelma ylläpitää rakentamisen hyvää suhdannetta Nurmeksessa. Kiitän kaikkia kaupungin työntekijöitä, viranhaltijoita ja luottamushenkilöitä onnistuneesta vuodesta 2017.

Asko Saatsi
Kaupunginjohtaja

1.1.2 Kaupungin hallinnon järjestäminen

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 31 jäsentä.

Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakautuvat 31.12.2017 seuraavasti:

Suomen Keskusta	15 valtuutettua
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	9 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Suomen Kristillisdemokraatit	2 valtuutettua
Perussuomalaiset	2 valtuutettua
Sininen tulevaisuus	1 valtuutettu

Valtuuston puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Savolainen Anni	SDP
I varapuheenjohtaja Ollilainen Anneli	KESK
II varapuheenjohtaja Määttä Henry	KD

Valtuuston muut jäsenet:

Suomen Keskusta
 Haverinen Paavo
 Korhonen Pasi
 Korkalainen Emmi
 Kämäräinen Matti
 Meriläinen Heimo
 Mikkilä Hannu

Niiranen Asta
 Nykänen Anniina
 Partanen Kirsi
 Piironen Kari
 Ruokolainen Mika
 Ryytänen Pertti
 Rönkkö Reeta
 Timonen Paula

Kansallinen Kokoomus

Meriläinen Mikko
 Romakkaniemi Juhani

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Hiltunen Jouni
 Hurskainen Veli-Matti
 Kainulainen Anneli
 Meriläinen Juha
 Pellikka Matti
 Pikkarainen Jorma
 Räsänen Yrjö
 Smura Antti

Suomen Kristillisdemokraattinen puolue

Jaaranen Merja

Perussuomalaiset

Ahponen Jorma
 Sutinen Ville

Sininen tulevaisuus

Mikkonen Jukka

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä. Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet ovat seuraavat:

Suomen Keskusta	5 jäsentä
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	3 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto:

puheenjohtaja Kämäräinen Matti	KESK
I varapuheenjohtaja Räsänen Yrjö	SDP
II varapuheenjohtaja Meriläinen Mikko	KOK

Kaupunginhallituksen muut jäsenet:

Suomen Keskusta
 Korhonen Pasi
 Rönkkö Reeta

Timonen Paula
Nykänen Anniina

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue

Kainulainen Anneli
Smura Antti

Kaupunginhallituksen esittelijöinä olivat seuraavat henkilöt:
Esittelijänä kaupunginjohtaja Asko Saatsi
Kaupunginjohtajan sijaisena hallintojohtaja Riikka Boren

Edellisten estyneinä ollessa esittelijänä toimivat seuraavassa järjestyksessä:
Talousjohtaja Jussi Sallinen
Asianhallintapäällikkö Anne Korhonen

Kaupunginvaltuuston päätöksen 28.8.2014 § 48 ja kaupunginvaltuuston 16.12.2015 § 80 hyväksymän hallintosäännön mukaan tilivelvollisia viranhaltijoita ovat: kaupunginjohtaja, kaupunginsihteeri, kaupunginkamreeri, sivistysjohtaja, tekninen johtaja, maaseutujohtaja, ruokahuoltopäällikkö, aluejohtaja (varhaiskasvatus), toimitilapäällikkö, kuntatekniikan päällikkö, rakennustarkastuspäällikkö ja ympäristönsuojelusihteeri.
Sosiaalipalvelukeskuksen toiminta siirtyi 1.1.2016 NuVa-kuntayhtymän tehtäväksi.

1.6.2017 alkaen Nurmeksen kaupungissa on noudatettu kaupunginvaltuuston 30.3.2017 § 27 hyväksymää hallintosääntöä, jonka mukaisesti tilivelvollisten uudet nimikkeet ovat olleet kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, maaseutujohtaja, ruokahuoltopäällikkö, aluejohtaja (varhaiskasvatus), kaupunkirakennepäällikkö, ympäristönsuojelusihteeri ja maankäyttöpäällikkö.

1.1.3 Henkilöstö

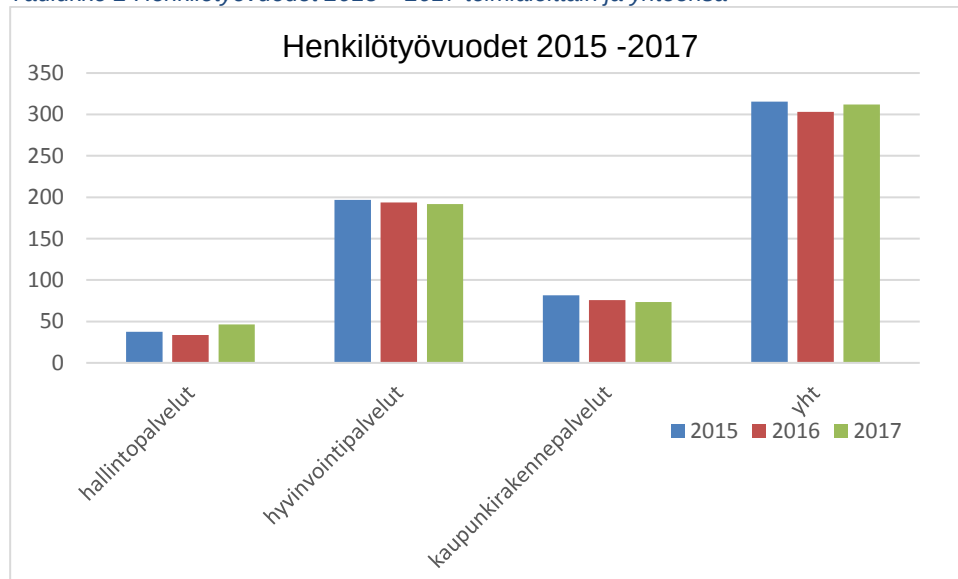
Kaupungin henkilöstön kokonaismäärä vuoden 2017 lopussa oli 318 (294, 318). Henkilöstöstä vakinaisia oli 241 (241, 2016), työllistettyjä 15 (6, 2016), sijaisia 19 (11, 2016) ja määräaikaista 36 (35, 2016). Vakinaisen henkilöstön suhteellinen osuus koko henkilöstöstä oli 76 %:a.

Palkkoja ja palkkioita on maksettu toimintakautena yhteensä 10,25 miljoonaa euroa. Henkilöstöön liittyviä tietoja on käsitelty laajemmin erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Taulukko 1 Henkilöstön määrä 31.12.2017

Palvelusuhde 31.12.2017	Naiset	Miehet	yht.
Vakinaiset	181	60	241
Määräaikaiset	58	19	77
- joista työllistettyjä	5	10	15
Yhteensä	239	79	318
Kokoaikaisten	202	76	278
Osa-aikaisten	37	3	40

Taulukko 2 Henkilötyövuodet 2015 – 2017 toimialoittain ja yhteensä

1.1.4. Yleinen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuotteen volyymi kasvoi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 2,7 prosenttia vuonna 2017.¹ Kokonaisuudessaan Suomen bruttokansantuote oli 224 miljardia euroa

Suomen vaihtotase kääntyi viime vuonna ylijäämäiseksi. Lisäksi ulkomailta saatiin kaksi miljardia euroa enemmän omaisuustuloja kuin sinne maksettiin omaisuusmenoja. Suoria tulonsiirtoja tehtiin ulkomaille kaksi miljardia enemmän kuin ulkomailta Suomeen.

Julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli miljardi euroa alijäämäinen, kun alijäämä edellisenä vuonna oli 3,9 miljardia euroa. Alijäämä oli 0,4 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Edellisenä vuonna alijäämä oli 1,8 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Valtionhallinnon rahoitusasema oli viime vuonna yhdeksättä vuotta peräkkäin alijäämäinen. Alijäämä oli kuitenkin selvästi pienempi kuin edeltävinä kahdeksana vuonna. Alijäämä (nettoluotonotto) oli 3,5 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 5,8 miljardia euroa.

Valtion verotulot kasvoivat 4,0 prosenttia. Eniten kasvoivat tulot muun muassa yhteisöjen tuloveroista, ajoneuvo- sekä autoveroista. Kuntien verotulot kasvoivat 3,8 prosenttia.

Kuntatalouden ennakkotietojen mukaisesti kuntien toiminnan ja investointien rahavirta nousi 250 miljoonaa euroa plussalle. Kuntien lainakanta pieneni 100 miljoonalla eurolla, mutta kuntayhtymät tekivät suuria sairaalainvestointeja ja niiden lainakanta kasvoi 250 miljoonalla eurolla.

Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi vuonna 2017 nimellisesti 1,7 prosenttia ja reaalisesti 1,3 prosenttia. Kotitalouksien velkaantumisasaste kasvoi ja oli vuoden 2017 lopussa 128,2 prosenttia.

Verotus

¹ Tilastokeskus, http://stat.fi/til/vtp/2017/vtp_2017_2018-03-16_tie_001_fi.html

Verohallinnon keräämät verojen nettokertymät olivat vuonna 2017 65 017 miljoonaa euroa. Vuodeksi 2017 Verohallinnon kerättäväksi siirtyivät aiemmin Tullin keräämät valmistevero ja autovero. Tämä muutti Verohallinnon kokoisverokertymää noin 8 miljardilla. Henkilöasiakkailta kerätty tulovero pieneni 856 miljoonalla eurolla. Tästä 2/3 johtuu johtuen valtion päättämistä verovähennyksistä joilla kompensoitiin kilpailukyky sopimuksen vaikutuksia ja loput vuoden 2016 verotuksesta kertyneillä ennakonpalautuksilla. Lisäksi kiky-sopimuksessa sovittiin työnantajan sairausvakuutusmaksuosuuden laskemista, mikä pienensi sairausvakuutusmaksujen summaa 743 miljoonalla eurolla edellisvuodesta.

Työllisyyden kasvu erityisesti loppuvuodesta sekä ansiotason nousu eivät kumonnet verokertymän laskuun vaikuttaneita syitä. Ennakonpidätyksen kasvua hillitsi myös osa-aikaisten palkansaajien osuuden nousu. Progressiivisen verotuksen seurauksena näiden työntekijöiden verotus on kevyempää kuin kokoaikaisilla, jolloin verokertymän kasvu jää pienemmäksi kuin työllisyyden tai palkkasumman perusteella voisi odottaa.

Taulukko 3 Verohallinnon kerääminen verojen nettokertymät veroryhmittäin

	Kumulatiivinen milj. €	Kumulatiivinen muutos milj. €	Kumulatiivinen muutos %
Verojen nettokertymät yht.	65 017	8 328	14,7
Henkilöasiakkaiden tulovero	29 786	-856	-2,8
Yhteisöjen tulovero	6 104	1 244	25,6
Arvonlisävero	14 837	116	0,8
Työnantajan sairausvakuutusmaksu	974	-743	-43,3
Kiinteistövero	1 775	108	6,5
Valmistevero	7 048		
Autovero	973		
Muut verot	3 521		

Taulukko 4 Muiden verojen nettokertymiä

	Kumulatiivinen milj. €	Kumulatiivinen muutos milj. €	Kumulatiivinen muutos %
Sairausvakuutusmaksu	974	-743	-43,3
Kiinteistövero	1 775	108	6,5
Lähdevero	429	148	52,5
Perintö- ja lahjaverot	911	387	74,0
Vakuutusmaksuvero	768	-17	-2,2
Varainsiirtovero	775	-83	-9,6
Autovero	973		

Verottaja tilitti kunnille veroja (kuntien tulovero, kiinteistövero ja yhteisövero) vuonna 2017 yhteensä 22,5 miljardia euroa. Kuntien tuloverojen tuotto kasvoi vuonna 2017 0,1 prosenttia ja oli 18,9 miljardia euroa. Yhteisöverojen kertymä puolestaan kasvoi 21,5 prosenttia ja oli 1,87 miljardia euroa. Yhteisöveroihin tehtiin toukokuussa poikkeuksellisen paljon ennakon täydennysmaksuja erityisesti yhden suuren yrityksen toimesta. Yhteisöveron tuotto tasaantuu tulevana vuosina.

1.1.5 Asukasluvun ja työllisyyden kehitys

Pielisen Karjalan väestö on vähentynyt koko 2000-luvun kaikissa neljässä kunnassa. Nurmeksien väestönmuutos johtuu ennen kaikkea luonnollisesta väestönmuutoksesta. Vuoden ennakkotietojen perusteella Suomessa elävänä syntyi 50 139 lasta. Edellisen kerran syntyvyys oli näin alhaalla nälkävuonna 1868 ja sitä ennen 1800-luvun alkupuolella. Syntyneiden lapsien määrä on Suomessa laskenut vuodesta 2011 vuoteen 2017 -16,4

prosenttia. Nurmeksessa vuoden 2017 aikana syntyi merkittävän vähän lapsia ja tiputus vastaavana ajankohtana on ollut 18,5 prosenttia.

Taulukko 5 Pielisen Karjalan kuntien väestömuutos 2011 - 2017

Nurmes									
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto			Maahanmuutto	Väestön muutos	Väestö 31.12
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto		
2011	54	135	-81	287	364	-77	8	-150	8359
2012	65	114	-49	297	319	-22	17	-54	8308
2013	63	140	-77	259	304	-45	6	-117	8191
2014	58	110	-52	236	308	-72	13	-111	8080
2015	65	115	-50	255	306	-51	17	-84	7996
2016	52	155	-103	253	270	-17	8	-112	7 884
2017	44	139	-95	259	284	-25	0	-120	7768

Pielisen Karjala pl Juuka									
	Luonnollinen väestömuutos			Kuntien välinen muutto			Maahanmuutto	Väestön muutos	Väestö 31.12
Vuosi	Syntyneet	Kuolleet	Netto	Tulo	Lähtö	Netto	Netto		
2011	164	369	-205	753	964	-211	142	-274	23381
2012	176	363	-187	784	918	-134	76	-245	23128
2013	171	369	-198	752	895	-143	86	-255	22873
2014	167	355	-188	651	854	-203	88	-303	22570
2015	182	457	-275	859	1199	-340	39	-576	27125
2016	147	431	-284	649	829	-180	78	-386	21 705
2017	118	377	-259	657	831	-174	34	-424	21 286

Nurmeksens työttömyysaste oli koko vuoden edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Työttömien määrä ei noussut kesällä samalla tavalla kuin edellisinä vuosina, vaan toukokuusta marraskuuhun työttömänä oli alle 500 henkilöä.

Vuoden lopussa Nurmeksessa oli 90 työtöntä edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän. Nurmeksessa jatkuivat työllistämishankkeina Kajo-keskus, Ohjaamo 2.0 ja Närekartano ja lisäksi kaupunki solmi työllistämistä edistävän palvelun sopimuksen Honkalampi-säätiön Kaski-toiminnan kanssa.

Taulukko 6 Nurmeksens alueella toteutuneet työllisyyspoliittiset toimet ja työttömien määrän vaihtelu 2013–2017

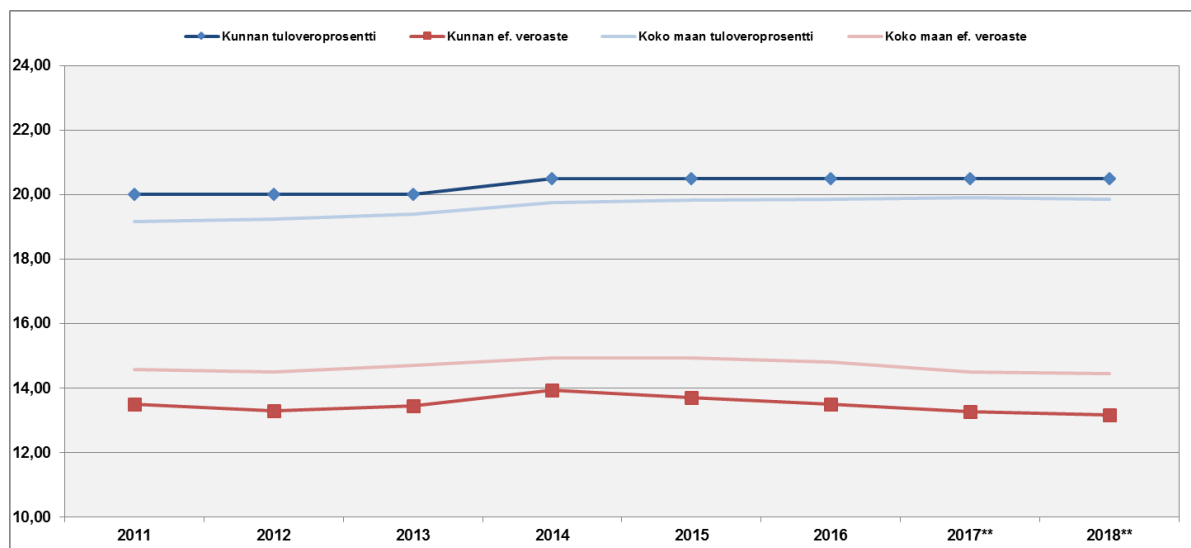
Nurmeksien kaupungin tuloslaskelmassa näkyvät luvut muuttuivat runsaasti vuoden 2016 alussa kun sosiaalipalvelukeskuksen toiminnan siirtyi NuVa-kuntayhtymän tehtäväksi. Tämän muutoksen vuoksi Nurmeksien luvut eivät muuttuneet vuoden 2017 alussa Siun soten aloittaessa yhtä paljon kuin muiden Pohjois-Karjalan kuntien. Vuosien 2016 ja 2017 tilinpäätöksen luvut ovat näin lähes täysin vertailukelpoisia.

Verorahoitus ylitti kokonaisuudessaan talousarvion sekä edellisen vuoden. Ennakoidusta poiketen verotulot pysyivät edelliseen vuoteen nähden samalla tasolla ja olivat 24,2 miljoonaa euroa. Kunnan tuloveron kertymä jäi hieman budjetoidusta ja oli 19,7 miljoonaa, mutta yhteisöveroa kertyi 510 000 euroa talousarvion ennakkoa enemmän. Yhteisöveron kertymä oli yhteensä 2,8 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet puolestaan kasvoivat 1,2 miljoonaa euroa eli 4 prosenttia. Vuoden aikana talousarvionmuutoksella peruspalveluiden valtionosuuksien ennakkoa pienennettiin 346 000 eurolla, mutta lopulta vuoden aikana tapahtunut pienennys oli hieman pienempi. Valtionosuuksia Nurmee sai yhteensä 30,04 miljoonaa, mikä oli 144 446 euroa muutettua talousarviota enemmän.

Tuloveroprosentti säilyi ennallaan vuonna 2016. Nurmeksens veroprosentti oli pienempi kuin Pohjois-Karjalassa keskimäärin (20,78). Koko maassa keskimääräinen veroaste oli 19,90. Efektiivinen veroaste oli ennakkotietojen mukaisesti Nurmeksessa 13,17 kun se koko maassa oli 14,51.

Taulukko 7 Nurmeksen tuloveroprosentin ja efektiivisen veroprosentin vertailu koko maahan

Kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli viime vuonna positiivinen 2,4 miljoonaa euroa. Investointimenoihin ja tuloihin kirjautui PKSSK:n purkautumisesta ja Siun soten perustamisesta johtuvia kustannuksia ja tuloja. Tämän vuoksien investointimenot kasvoivat peräti seitsemään miljoonaan euroon, mutta investointien nettokustannukset olivat vain 4,8 miljoonaa.

Suunnitelman mukaisten poistojen arvo oli 3,2 miljoonaa ja lisäksi arvonalennuksia esitetään kirjattavaksi 388 804 euroa. Arvonalennuksia joudutaan kirjaamaan Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymään sijoitetusta pääomasta, jota ei palautettu kuntayhtymästä erotessa sekä Siun soten soten peruspääomasta. Siun soten peruspääomasta kirjattava arvonalennus kirjattiin vastaavasti tuloslaskelman satunnaiseksi tuotoksi valtuuston päätöksen 30.11.2017 § 115 mukaisesti.

Tilikauden tulos parani 3,3 miljoonaa euroa vuodesta 2016 ja oli 3,9 miljoonaa euroa. Kaupunki tuloutti aiemmin tehtyjä poistoeroja 405 976 euroa. Tilikauden tulosta esitetään käsiteltäväksi niin että tuloksesta tehdään 3 000 000 euron investointivaraus ja riskirahastoa kartutetaan tuloksen perusteella 36 000 euroa. Investointivaraus kohdennettaisiin Nurmeksen talon peruskorjaukseen, Rekulan päiväkodin korjaukseen sekä Keskustan päiväkodin rakennusinvestointiin.

Tuloksen käsittelyn jälkeen tilikauden ylijäämäksi tulee 1 273 304 euroa ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 8,3 miljoonaa euroa.

Kaupungin investointimenot olivat 7,03 miljoonaa euroa. Tästä 1,8 miljoonaa euroa oli Siun soten peruspääomasijoitusta. Investoinneista 32 000 euroa käytettiin Pikesin osakkeiden hankkimiseen Lieksan kaupungilta ja 45 000 euroa Nurmeksen Jäähalli oy:n koko osakekannan hankkimiseen.

Investointien tulorahoituksen kokonaisuus oli 1,9 miljoonaa euroa, josta 1,46 miljoonaa euroa tuli PKSSK:n purkamisesta siirtyneestä pääomasta. Loput tulorahoituksesta muodostui investointeihin saaduista avustuksista sekä tonttimyynistä.

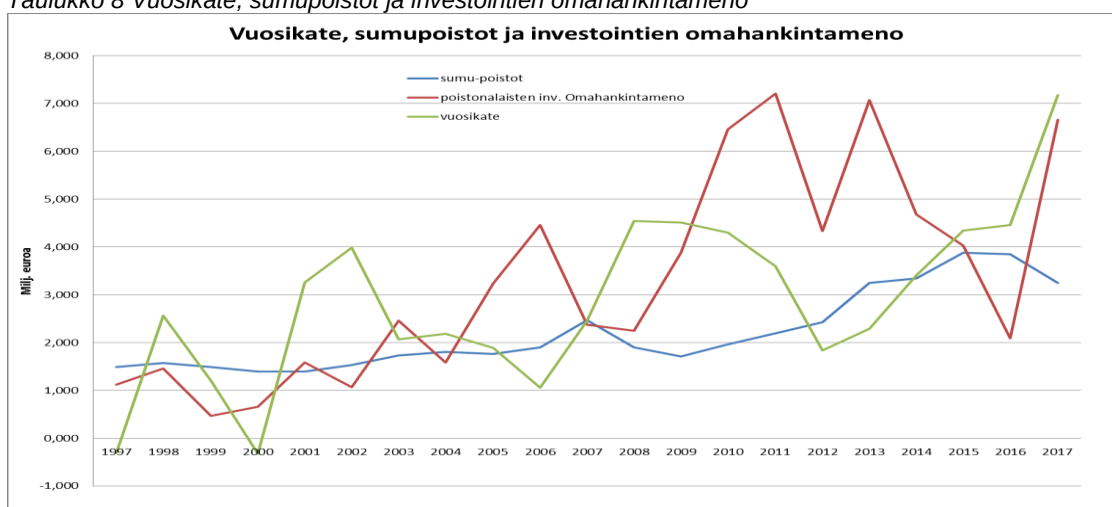
Tulorahoituksen jälkeen koko vuoden nettoinvestointimenot olivat 5,14 miljoonaa, mikä on merkittävästi enemmän kuin edellisen vuoden 1,99 miljoonaa. Huomattavaa on että yksi

syy vuoden 2016 vähäiselle investointimäärälle oli Siun soten perustamisessa käytettyjen toimenpiteiden muuttuminen ja siirtyminen vuodelle 2017.

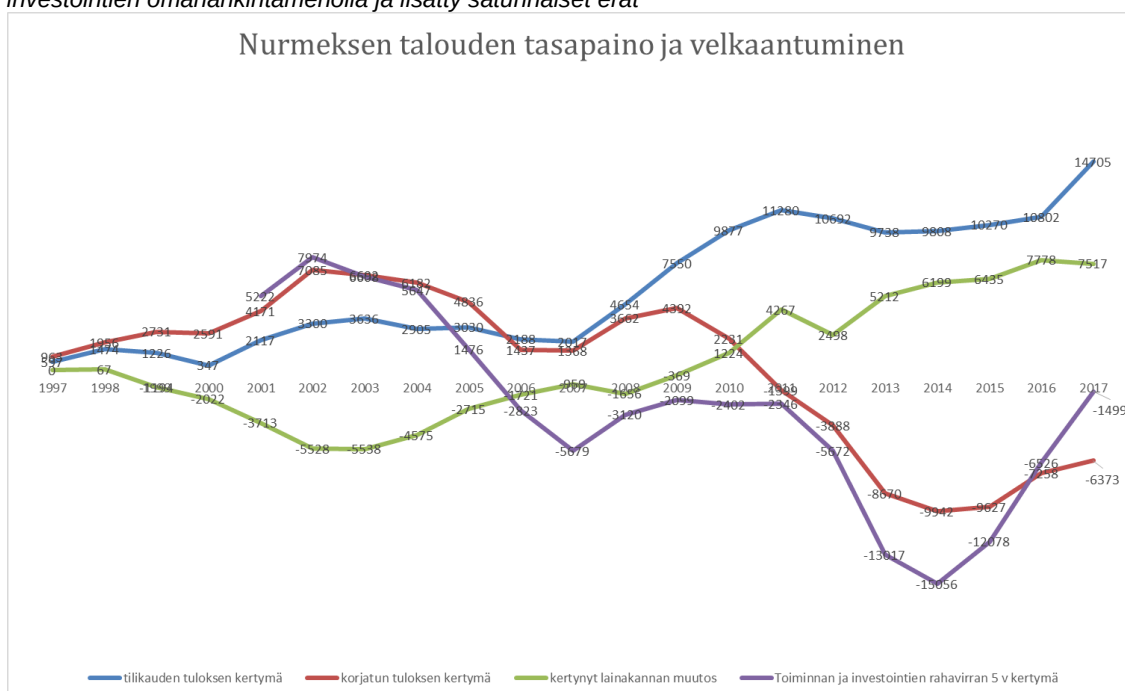
Rakennusten korvausinvestoinnit toteutuivat 96,3 prosenttisesti, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden korvausinvestoinnit 84,9 prosenttisesti. Rakennusten uusinvestoinnit toteutuivat 89,6 prosenttisesti ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden korvausinvestoinnit 92 prosenttisesti.

Kaupungin talouden riski muodostuu suuren investointiohjelman aiheuttamasta pitkäaikaista epätasapainosta tulonmuodostuskykyyn. Vuosina 2013–2017 poistonalaisten investointien omahankintameno on ollut 24,6 miljoonaa ja vuosikate samana ajanjaksona 21,6 miljoonaa euroa. Vuoden 2017 korkea vuosikate korjasi pitkäaikaisen vuosikatteen ja poistojen välisen suhteen positiiviseksi. Vuosikate on kattanut poistot vuosien 2013 – 2017 välisenä aikana 120 prosenttisesti, kun vuosien 2012 – 2016 aikana poistot kyettiin kattamaan 97 prosenttisesti.

Taulukko 8 Vuosikate, sumupoistot ja investointien omahankintameno

Taulukko 9 Nurmeksens talouden tasapaino, korjatussa tuloksessa sumu-poistot on korvattu poistonalaisten investointien omahankintamenolla ja lisätty satunnaiset erät

1.1.7 Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Nurmeksien kaupungin merkittävimmät riskit ovat pysyneet ennallaan vuoden aikana. Nurmeksien talouden tulevaisuuden ennakointiin vuonna 2017 on vaikuttanut maakunnallisen Siun soten käynnistyminen ja siitä aiheutuva kaupungin maksuosuuksien ja myytävien palveluiden sekä vuokrattavista tiloista kertyvien vuokrien kehittyminen.

Vuoden 2020 valtionosuusjärjestelmän uudistus aiheuttaa kaupungin talouden suunnitteluun epävarmuutta, mutta vahva talouden perusta antaa hyvän lähtökohdan uudistukseen. Yleiskuva uudistuksesta Nurmeksien talouden osalta on, että koska yhteisöverot siirtyvät verotulojen tasauksen piiriin ja keskiarvoa edullisimmin sote-palvelut tuottaneet kunnat menettävät suhteellista etuaan, heikkenee Nurmeksien kaupungin talouden tasapaino. Muutosrajoitin rajaa muutoksen viiden vuoden aikana – 100 euroon viiden ensimmäisen vuoden aikana (2020–2024).

Siun soten talous toteutui vuonna 2017 pahimpia odotuksia paremmin. Konsernitasolla Nurmeksien kaupungin osuus Siun soten alijäämästä vuodelta 2017 on noin 68 000 euroa. Siun sotelle siirtyi perustamisvaiheessa noin seitsemän miljoonan ylijäämä PKSSK:lta ja ensimmäisen toimintavuoden alijäämä ei syönyt kaikkea aiemmasta ylijäämästä. Tämä poistaa uhan siitä, että Siun soten kautta jäsenkuntien vuosien 2018 ja 2019 sote-kustannuksiin kohdistuisi vuoden 2017 sote-kustannuksia. Tämä on merkittävää maakuntauudistuksen jälkeisten valtionosuuksien tasapuolisuuden vuoksi.

Kaupungin lainasalkku asukasta kohti, 1217 euroa, on 1700 euroa alle maan keskiarvon. Alhainen korkotaso pitää toistaiseksi rahoituskulut alhaisina, mutta korkoriski voi realisoitua taloussuunnittelukauden loppupuolella. Tulevien vuosien aikana lainakannan supistumisen tahti hidastuu ja uusia lainasopimuksia tehdään nousevien korkojen aikana.

Nurmeksien kaupunkiin ei kohdistu sote-uudistuksen kautta merkittävän suurta kiinteistöriskiä. Tämä johtuu kaupungin omistuksessa oleviin sote-kiinteistöihin lähiaikoina tehdyistä peruskorjausinvestoinneista, jotka pitävät merkittävimmät kohteet, kuten Kyrölän palvelutalon, houkuttelevana vuokrauskohteena myös jatkossa. Käytöstä poistuvien sote-kiinteistöjen käytön loppuminen johtuu tilojen huonosta kunnosta ja on sote-uudistuksesta riippumatonta. Vuonna 2018 Siun soten käytöstä poistuvien rakennusten, Kyröntuvan ja Lääkäritalon (eläinlääkärin vastaanotto) tase-arvot ovat alhaiset, yhteensä alle 75 000 euroa. Eläinlääkärin vastaanotto siirtyy uusiin tiloihin kesällä 2018.

1.1.8 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Nurmeksien kaupungin vuoden 2014 tilinpäätösohjeiden perusteella hallintokunnat arvioivat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilan. Lautakunnissa käsiteltyjen arviointien pohjalta kesällä 2015 kaupungin johtoryhmä kävi kamreerin johdolla riskien kartoituksen ja arvioinnin. Yksittäisiä riskejä on arvioitu niiden vaikuttavuuden ja todennäköisyyden kannalta asteikolla 1-6. Riskin kokonaispistemäärä muodostui näiden tekijöiden kertolaskuna.

Riskien arviointikierroksella merkittävimmiksi riskeiksi (yhteispisteet 24) nousivat kiinteistöjen kunnossapidon riskit, kuntastrategian laatimiseen ja toteuttamiseen liittyvät riskit sekä kaupungin omistajaohjauksen päätöksenteon ja valmistelun puutteellisuuteen liittyvät riskit.

Arvioinnin yhteydessä varsin merkittäviksi riskeiksi (yli 20 pistettä) nousivat pienhankintojen tekemiseen liittyvät taloudelliset riskit, kaupungin päätöksistä johtuvat taloudelliset vastuut, henkilöstön työhyvinvointiin liittyvät riskit, henkilöstön saatavuusongelmat, konsernivalvonnan järjestäminen sekä ristiriitaisten ja mahdollisesti epärealististen toimenpideohjelmien linjaukset.

Merkittävimpien riskien arvioinnin pohjalta laadittiin vuoden 2017 aikana uusi kaupungin strategia, hyväksyttiin kaupungin uusi hallintomalli ja hallintosääntö sekä päivitettiin kaupungin konserniohje. Lisäksi vuoden 2018 aikana on päivitetty kaupungin sijoitusohje ja vahinkotapausten toimintaohje. Vuoden aikana henkilöstöä ja johtoa on koulutettu tietosuojan ja tietoturvan järjestelyihin.

Vuoden 2018 talousarvion laadintaprosessi uudistettiin ja yksiköiden tavoiteasetantaa parannettiin. Järjestelmämuutoksiin liittyvien koulutuksien yhteydessä talousjohtaja antoi myös tarkempia ohjeistuksia talousarvion laadintaan. Talousjohtaja seurasi erityisesti tietojen syöttämisen tasalaatuisuutta ja tarkkuutta vuoden 2018 talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kaupungin riskienhallintaan olennaisena osana kuuluvat kaupungin ottamat vakuutukset. Nurmeksens kaupungilla on sekä vakuutusyhtiön kautta otettuja vakuutuksia että oma riskirahasto, josta voidaan kattaa yllättävästi toteutuneita ja vakuutuksien ulkopuolisia riskejä. Kaupungin vakuutuksien laajuutta tarkastellaan vuosittain. Vuoden 2018 aikana riskiarvion pohjalta vakuutuksiin lisättiin kaupungin omistamat taide-esineet sekä päivitettiin hallinnon vastuuvakuutuksen piirissä olevien henkilöiden listaa.

Kaupunki arvioi, että sisäinen tarkastus on hoidettu osana johtamisprosesseja ja sisäisen toiminnan tasalaatuisuuteen on pyritty ohjeistuksia päivittämällä ja koulutuksia lisäämällä. Erillisesti organisoituun sisäiseen tarkastukseen ei ole voimavaroja.

Kaupungin uuden strategian valmistelussa huomioitaan strategiaan liittyvät sisäiset ja ulkoiset riskit. Strategiaan liitettiin osaksi riskiarvio, jonka avulla voidaan huomioida jo etukäteen mahdollisesti eteen tulevat ongelmakohdat.

Kaupungin sisäinen valvonnan asianmukaisuus on tyydyttävällä tasolla. Sisäinen valvonta antaa riittävän varmuuden, mutta ei ole systemaattista.

1.1.9 Selvitys kaupungin ympäristöasioiden hoidosta

Nurmeksens kaupunki on ollut mukana Hiilineutraalien kuntien HINKU-verkostossa vuodesta 2014 alkaen. Kaupunki seuraa vuosittaista sähkön, lämmön ja polttoöljyn kulutusta ja toteuttaa toimenpiteitä näiden kulutuksen vähentämiseksi ja kulutuksen ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi. Kaupungin rakennuksista suurin osa on Nurmeksens Lämmön kaukolämpöverkossa, jolloin yhtiön tekemillä toimenpiteillä lämmön tuotannon ratkaisuissa on suuri merkitys koko kaupunkikonsernin ympäristöjalanjäljelle.

Kaupunki teki HINKU-toimenpiteinä vuonna 2017 Voimatien, Laamilantien ja Kotiniementien katuvalaistuksen led-valoilla sekä hankki täyssähköisen pakettiauton kiinteistönhoidon käyttöön. Kyrölän peruskorjauksen yhteydessä osastot valaistiin led-valoilla. Kaupungin kiinteistöissä vaihdetaan hehkulamppuja led-lampuiksi aina kun vaihtaminen tulee lamppujen elinkaaren myötä ajankohtaiseksi.

1.1.10 Selvitys muista ei-taloudellisista seikoista

Nurmeksen kaupungin sidonnaisuusilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoituksilla lisätään avoimuutta kaupungin toiminnassa ja ennaltaehkäistään väärinkäytösten mahdollisuutta.

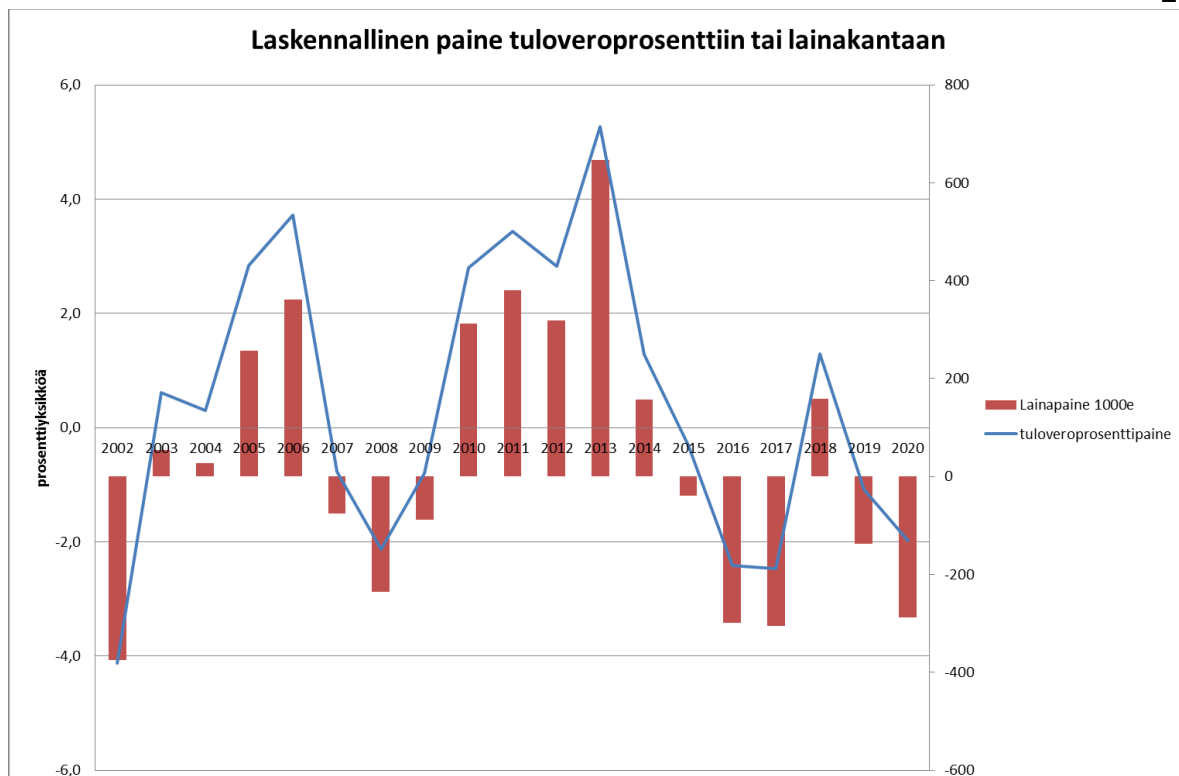
Nurmeksen kaupungissa suoritetaan palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintoja muilta kuin kunnilta ja kuntayhtymiltä yli kahdeksalla miljoonalla eurolla vuodessa. Huonosti valvottu hankintojen suorittaminen voisi olla altis korruptiolle ja muille väärinkäytöksille. Tämän vuoksi kaupunkikonsernin hankintaohjeistus on päivitetty helmikuussa 2018. Uudessa hankintaohjeessa on tarkennettuja euromääräisiä rajoja, joiden mukaisesti kilpailutukset tulee pääsääntöisesti tehdä julkisesti pienhankintaportalissa. Yli 5000 euron hankintapäätöksistä tulee ohjeistuksen mukaisesti aina tehdä julkinen viranhaltijapäätös, jollei kyseessä ole puitesopimuksen mukainen hankinta.

Nurmeksen kaupunki käynnisti yhdessä yli 30 muun kunnan kanssa 2011 oikeusprosessin kolmea metsäyhtiötä vastaan ns. puukartellin asiassa. Käräjäoikeudelle jätetyssä valituksessa kantajat katsoivat, että vastaajina toimineet metsäyhtiöt olisivat kilpailunrajoituslain vastaisesti sopineet tulevista hinnoista tai markkinoidenjaosta. Kantajien mukaan kartellia olisi pidetty vuosien 1997 ja 2004 välisenä aikana.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi 31.10.2017 kantajien vaatimukset ja velvoitti kantajat korvaamaan vastaajien oikeudenkäyntikulut, yhteensä 6,2 miljoonaa euroa. Nurmeksen osuus määrätyistä oikeudenkäyntikuluista oli 201 823 euroa. Vaikka vuoden 2018 aikana asiasta on tehty valitus hovioikeuteen, maksoi Nurmeksen kaupunki osuutensa oikeudenkäyntikuluista jo vuonna 2017. Näin kaupunki vältti oikeudenkäyntikuluille määrätyn viivästyskoron. Oikeudenkäyntikulut on merkattu kaupunginhallituksen kustannuspaikalle tilille muut kulut.

1.1.11 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Nurmeksen kaupungin hyvinvoiva talous antaa tulevaisuuden todennäköiseksi arvioitavien muutosten kohtaamiseen vahvan pohjan. Kaupungin laskennallinen paine tuloveroprosentin korottamiseen on useamman vuoden ajalta tarkasteltuna pieni. Lainamäärän osalta kaupungin suunnitelmavuodet antavat mahdollisuuden nettolainamäärän pienentämiseen. Kaupungin tunnusluvusta suhteellinen velkaantuneisuus sekä velkojen ja vastuiden osuus käyttötuloista ovat varsin lähellä toisiaan, mikä kertoo että myöskään suuria leasingvastuita ei kaupungilla ole. Tuleviin muutoksiin voidaan siis varautua yllättävissä tilanteissa myös kaupungin nettolainanottoa hieman hetkittäin lisäämällä ilman vakavaa vaikutusta kaupungin talouden tasapainoon. Useita vuosia jatkuvaan nettoinvestointien ja vuosikatteen väliseen epäsuhtaan ei kuitenkaan ole varaa.

Maakunta- ja soteuudistuksen kautta eteen tulevista verotulojen ja valtionosuuksien sekä maakunnille siirtyvien kustannusten poistumisesta ei ole valtionvarainministeriön painelaskelmien mukaisesti Nurmekselle vakavaa vaikutusta. Uudistuksen yhteydessä kuitenkin tuodaan yhteisöverotulot valtionosuuksien tasausjärjestelmän piiriin. Nurmес on tässä häviäjänä, koska asukaslukuun suhteutettuna Nurmекsen vahva yrityssektori on tuottanut kaupungille hyvän yhteisöverotulon. Jatkossa hyvä yhteisöverotulo tulee osaltaan laskemaan Nurmекsen valtionosuuksia. Toinen syy valtionosuuksien vähenemiseen johtuu siitä, että Nurmес on tähän asti NuVan ja Siun soten kautta pystynyt tuottamaan sosiaali- ja terveyspalvelut keskimääräistä tehokkaammin. Tämä tehokkuushyöty siirtyy kaupungilta uudistuksessa pois. Nurmекsen onneksi järjestelmämuutoksista johtuva talouden tasapainon muutos rajataan +-100 euroon per asukas vuoteen 2024 mennessä, mikä hieman loiventaa muuten koituvaa leikkausta.

1.1.12 Kokonaistaloudellinen tarkastelu

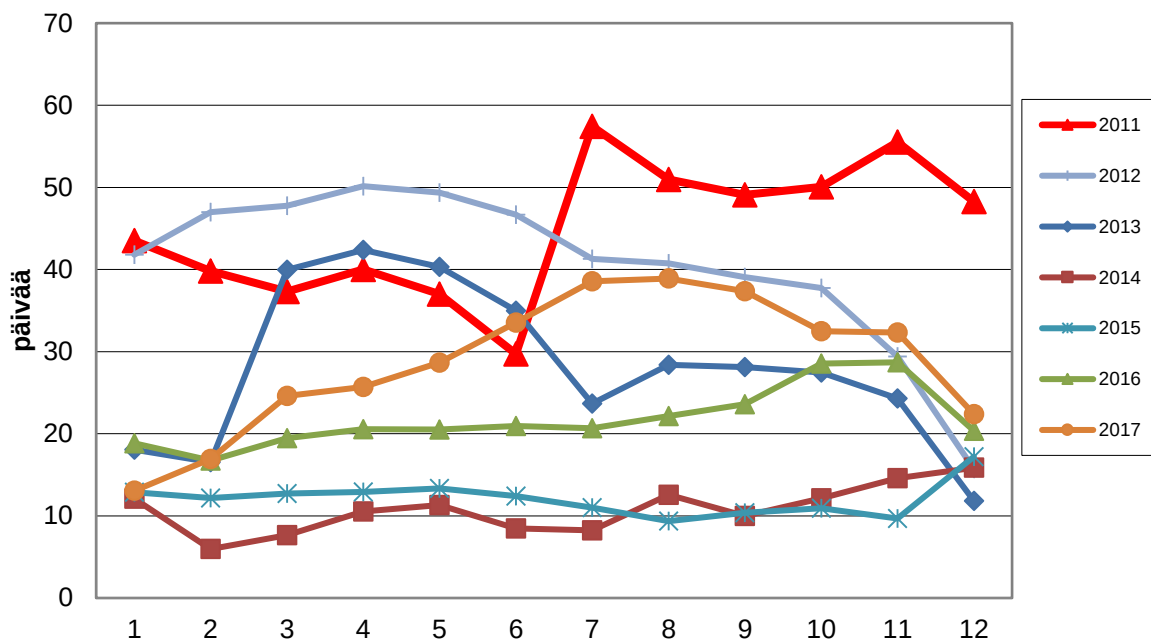
TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	7 372	6385
Valmistus omaan käyttöön	56	49
Toimintakulut	-54 766	-55197
Toimintakate	-47 339	-48763
Verotulot	24 236	24215
Valtionosuudet	30 039	28783
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	55	57
Muut rahoitustuotot	424	333
Korkokulut	-113	-136
Muut rahoituskulut	-97	-29
Vuosikate	7 169	4459
Poistot ja arvonalentumiset	-3 635	-3927
Satunnaiset tuotot	370	
Satunnaiset kulut	0	
Tilikauden tulos	3 903	532
Tilinpäätössiirrot	-2 630	-14
Tilikauden yli/alijäämä	1 273	518
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	13,5 %	11,6 %
Vuosikate/Poistot, %	197 %	114 %
Vuosikate, €/asukas	923	566
Asukasmäärä	7768	7884
Nettorahoituskulut	269	225

Taulukko 10 Tuloslaskelmataulukko

NURMEKSEN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA		
	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7169	4459
Satunnaiset erät	370	
Tulorahoituksen korjauserät	-394	-96
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7035	-2383
Rahoitusosuudet investointeihin	381	293
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1884	103
Toiminnan ja investointien rahavirta	2375	2377
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-174	-477
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1911	-1897
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-740	-322
Rahoituksen rahavirta	-2825	-2705
Rahavarojen muutos	-450	-328
Rahavarat 31.12.	2317	2766
Rahavarat 1.1.	2766	3095
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, T€	-1500	-6527
Investointien tulorahoitus, %	107,7	213,3
Pääomamenojen tulorahoitus, %	82,0	99,9
Lainanhoitokate	3,6	2,3
Kassan riittävyys, pv	18,5	20,0
Asukasmäärä	7768	7884

Taulukko 11 Rahoituslaskelman vertailu

Maksuvalmius keskimäärin kuukaudessa

Taulukko 12 Kaupungin maksuvalmius keskimäärin kuukaudessa. Kaupunki ei nostanut vuoden aikana pitkäaikaista lainaa ja maksoi lyhytaikaiset kuntatodistukset pois joulukuussa

TULOT	1000 EUROA	Osuus	MENOT	1000 EUROA	Osuus
TOIMINTA			TOIMINTA		
TOIMINTATUOTOT	7 372	11 %	TOIMINTAKULUT	54 766	86 %
VEROTULOT	24 236	38 %	- VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	-56	0 %
VALTIONOSUUDET	30 039	47 %	KORKOKULUT	113	0 %
KORKOTUOTOT	55	0 %	MUUT RAHOITUSKULUT	41	0 %
MUUT RAHOITUSTUOTOT	332	1 %	INVESTOINNIT		
SATUNNAISET TUOTOT	370	1 %	INVESTOINTIMENOT	7 035	11 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET			RAHOITUSTOIMINTA		
- PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSVOITOT	-394	-1 %	ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	174	0 %
INVESTOINNIT			PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	1 911	3 %
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	381	1 %	KOKONAISMENOT YHTEENSÄ	63 984	100 %
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 884	3 %			
KOKONAISTULOT YHTEENSÄ	64 275	100 %			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 64 275 - 63 984 = 290					
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -450 - (-740) = 290					

Taulukko 13 Kokonaismenot ja tulot osuuksittain

Lainasalkun kesikorko vuonna 2017 oli 0,93 prosenttia ja koko vuoden korkokustannus 113 376 euroa. Salkun kesikorko laski vuodessa 0,15 prosenttiyksikköä. Lainasalkussa ei vuoden viimeisenä päivänä ollut kertalyhenteisiä lainoja.

Kaupungin sijoitussalkku jakaantui kahteen sijoitusinstrumenttiin, Sampo yhteisökorkoon ja OP-Maltilliseen. Yhteensä salkun arvo oli vuoden lopussa 257 696 euroa ja vuoden aikainen kasvu 1,62 prosenttia.

NURMEKSEN KAUPUNKI, TASE, 1000e					
ULKONINEN					
VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
	1000	1000		1000	1 000
A PYSYVÄT VASTAAVAT		48 547	A OMA PÄÄOMA	33 562	32 252
I Aineettomat hyödykkeet	879	987	I Peruspääoma	24 388	24 388
1. Aineettomat oikeudet			III Muu omat rahastot	867	831
3. Muut pitkävaikutteiset menot	879	987	IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 033	6 515
			V Tilikauden ylijäämä	1 273	518
II Aineelliset hyödykkeet	38 982	37 515			
1. Maa- ja vesialueet	5 498	5 377	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 652	6 058
2. Rakennukset	25 179	25 126	1. Poistoero	4 702	5 108
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 339	5 623	2. Vapaaehtoiset varaukset	3 950	950
4. Koneet ja kalusto	96	117			
5. Muut aineelliset hyödykkeet	170	170	C PAKOLLISET VARAUKSET		
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 700	1 102			
			2. Muut pakolliset varaukset		
III Sijoitukset	10 388	10 045	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	307	347
1. Osakkeet ja osuudet	8 683	8 513	1. Valtion toimeksiannot		
3. Muut lainasaamiset	826	826	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	131	169
4. Muut saamiset	879	706	3. Muut toimeksiantojen pääomat	176	178
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT			E VIERAS PÄÄOMA	13 722	17 397
1. Valtion toimeksiannot			I Pitkäaikainen	7 560	9 245
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 560	9 245
3. Muut toimeksiantojen varat			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 994	7 851	4. Lainat muilta luotonantajilta		
I Vaihto-omaisuus	164	187	6. Ostovelat		
1. Aineet ja tarvikkeet	164	187	7. Muut velat		
II Saamiset	3 514	4 555	II Lyhytaikainen	6 162	8 152
Pitkäaikaiset saamiset	436	571	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 895	2 121
1. Myyntisaamiset	0		3. Lainat julkisyhteisöiltä		
2. Lainasaamiset	436	571	5. Saadut ennakot		
3. Muut saamiset	0	0	6. Ostovelat	2 196	3 525
Lyhytaikaiset saamiset	3 077	3 984	7. Liittymismaksut ja muut velat	292	647
1. Myyntisaamiset	1 017	618	8. Siirtovelat	1 778	1 858
2. Lainasaamiset	1 174	1 192			
3. Muut saamiset	467	641			
4. Siirtosaamiset	420	1 533			
III Rahoitusarvopaperit	240	240			
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
4. Muut arvopaperit	240	240			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 077	2 526			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 243	56 054	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 243	56 054

Taulukko 14 Nurmeksen kaupunki, tase 2016–2017

Taseen tunnusluvut	2017	2016		2017	2016
Omavaraisuus-%	75,1	68,3	Lainakanta 31.12.milj.€	9,46	11,37
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	22,3	29,3	Lainat €/asukas	1 217	1 442
Velat ja vastuut käyttötuloista %	22,3	29,4	Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,83	0,83
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	8,31	7,03	Asukasmäärä	7 768	7 885
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	1 069	892			

Taulukko 15 Taseen tunnusluvut

1.2 Konsernitarkastelu

1.2.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

	Yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt	
Yhtiöt	
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	1
Muut yhtiöt	3
Kuntayhtymät	5
Osakkuusyhteisöt	2
Muut omistusyhteisyhteisöt	
Yhteensä	12

1.2.2 Kuntakonsernin tilinpäätös ja sen tunnusluvut

Nurmeksens kaupunkikonserni laajeni vuoden 2017 aikana, kun 1.8.2017 sekä Pielisen Karjalan kehittämiskeskus oy Pikesistä että Nurmeksens jäähalli oy:stä tuli Nurmeksens kaupungin tytäryhteisöjä. Jäähallin toiminnan vuoden 2018 aikana tapahtuneista muutoksista johtuen tilintarkastajan suosituksesta Jäähallia on kuitenkin tilinpäätöksessä käsitelty entiseen tapaan osakkuusyhteisönä tytäryhteisön sijaan.

Vuoden 2016 kaupunkikonsernin tilikauden tulos oli 4 431 873 euroa (vuonna 2016 1 338 615 euroa). Vuosikate oli 10 175 466 euroa, mikä oli 2,7 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi. Konsernitulosta paransivat tytäryhtiöistä Nurmeksens Lämpö Oy (520 697), Nuoriso- ja Matkailukeskus Hyvärilä Oy (77 530) ja Pielisen-Karjalan kehittämiskeskus Pikes oy (17 621). Yksikään kuntayhtymistä ei parantanut konsernitulosta. NuVa-kuntayhtymä purki suunnitelmien mukaisesti kertyneitä ylijäämiä ja teki kuntayhtymistä suurimman alijäämän, josta Nurmeksens konsernin osuus oli 167 446.

Tytäryhtiöistä Kiinteistö oy Nurmeksens Vuokratalojen tappio oli 91 137 euroa ja Nurmeksens yrityspalvelun tappio 852 euroa.

Konsernin tilikauden osalta Nurmeksens Lämmön hyvä tulos piti kokonaisuuden vahvana. Konsernin tuloksen selkeästi merkittävin tekijä on kuitenkin emon eli Nurmeksens kaupungin tulos. Nurmeksens kaupungin vuosikate oli 923 ja konsernin 949 euroa asukasta kohdin laskettuna.

Konsernin lainakanta pieneni noin kaksi miljoonaa 20,3 miljoonaan ja on 2616 euroa per asukas. Lainakannan pienentyminen johtui emosta joka lyhensi vanhoja lainoja ottamatta uutta sekä Nurmeksens lämmöstä, joka maksoi vuoden aikana pois kaikki loput pitkäaikaiset velkansa.

Uusista tytäryhtiöistä huolimatta konsernin työntekijämäärä tippui merkittävästi kun sosiaali- ja terveystalouden vastuu ja lähes koko henkilöstö siirtyi NuVa-kuntayhtymältä Siun sotelle 1.1.2017.

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	51 292	34 297
Toimintakulut	-97 755	10
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-19	-82 587
Toimintakate	-46 482	-48 279
	0	
Verotulot	24 236	24 215
Valtionosuudet	32 365	31 491
Rahoitustuotot ja -kulut:	56	40
Korkotuotot	54	68
Muut rahoitustuotot	380	359
Korkokulut	-336	-354
Muut rahoituskulut	-42	-32
Vuosikate	10 175	7 467
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 114	-6 128
Suunn.mukaiset poistot	-5 515	-5 973
Arvonalentumiset	-599	-155
Satunnaiset erät	370	-1
Tilikauden tulos	4 432	1 339
Tilinpäätössiirrot	-75	87
Tilikauden verot	-156	-96
Laskennalliset verot	-1	-3
Vähemmistöosuudet	-34	7
Varausten ja rahastojen muutos	0	0
Tilikauden yli/alijäämä	4 165	1 333
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	42,3	41,5
Vuosikate/Poistot; %	122	120
Vuosikate, €/asukas	949	947
Asukasmäärä	7768	7885

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2017	2016
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta	9 927	7 298
Vuosikate	10 175	7 467
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-156	-96
Tulorahoituksen korjauserät	-462	-73
Investointien rahavirta	-7 166	-5 474
Investointimenot	-15 598	-5 893
Rahoitusosuudet investointimenoihin	405	315
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 026	103
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 761	1 823
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>		
Antolainasaamisten lisäykset	-141	-453
Antolainasaamisten vähennykset		
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 668	822
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 944	-2 928
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-713	-40
<i>Oman pääoman muutokset</i>	135	59
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	34	-24
Vaihto-omaisuuden muutos	111	-35
Saamisten muutokset	1 037	-57
Korottomien velkojen muutokset	-1 319	593
Rahoituksen rahavirta	-2 129	-2 063
Rahavarojen muutos	632	-240
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	10 623	9 991
Rahavarat 1.1.	9 991	10 231
	632	-240
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	949	-5876
Investointien tulorahoitus, %	67	134
Pääomamenojen tulorahoitus, %	46	83
Lainanhoitokate	1,5	3
Kassan riittävyys, pv	171	40
Asukasmäärä	7768	7884

KONSERNITASE					
VASTAAVAA	2017	2016	VASTATTAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet:			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat oikeudet	37	46	Peruspääoma	24 388	#####
Muut pitkävaikutteiset menot	940	1 019 173	Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2	
Ennakkomaksut			Arvonkorotusrahassto	196	197 871
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	977	1 065 167	Muut omat rahastot	1 365	1 284 481
Aineelliset hyödykkeet:	64 218		Ed.tilikausien yli-/alijäämä	19 723	#####
Maa- ja vesialueet	5 945	5 838 539	Tilikauden yli-/alijäämä	4 165	1 332 973
Rakennukset	47 428	46 728 324	Oma pääoma yhteensä	49 840	#####
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 440	5 708 384			
Koneet ja kalusto	1 908	1 938 644	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	573	378 532
Muut aineelliset hyödykkeet	186	181 940			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 310	2 122 564	POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUK.		
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	64 218		Poistoero	0	0
Sijoitukset:			Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkeet ja osuudet	765	742 026			
Josta osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	264		PAKOLLISET VARAUKSET		
Joukkovelkakirjalainasaam.	0	0	Eläkevaraukset	9	11 949
Muut lainasaamiset	522	521 722	Muut pakolliset varaukset	453	355 913
Muut saamiset	748	610 939			
Sijoitukset yhteensä	2 035	1 874 686	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	493	485 239
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	303	327 143	VIERAS PÄÄOMA		
			Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	17 774	19 163
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 526	1 514
Vaihto-omaisuus	408	519 506	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 545	3 146
Saamiset:			Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 664	11 996
Pitkäaikaiset saamiset	238	359 254	Vieras pääoma yhteensä	32 509	35 819
Lyhytaikaiset saamiset	5 076	5 991 680			
Rahoitusarvopaperit	1 122	1 194 032			
Rahat ja pankkisaamiset	9 500	8 797 119			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 878	82 647	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 878	82 647

Konsernitaseen tunnusluvut	2017	2016		2017	2016
Omavaraisuus-%	60,2	55,7	Lainakanta 31.12.milj.€	20,3	22,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	29,9	39,6	Lainat €/asukas	2 616	2 790
Velat ja vastuut käyttötuloista	31,3	41,2	Lainasaamiset 31.12., 1000€	522	522
Kumulatiivinen ylijäämä, 1000e	23 888	19 726	Asukasmäärä	7 768	7 997
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	3 075	2 467			

1.2.3 Konsernitoiminnan ohjaus ja oleelliset tapahtumat

Pohjois-Karjalan historian suurin muutos konserniohjauksessa tapahtui 1.1.2017 kun koko maakunnan sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö siirtyi Siun soten palvelukseen. Tämän muutoksen myötä NuVan oma sosiaalipalvelujen lautakunta lopetti toimintansa ja NuVan hallituksen käsiteltävistä asioista poistuivat sote-palveluiden järjestämisen päätökset. Meillä kuntayhtymästä kuntayhtymään siirtyminen oli silti pienempi muutos kuin kunnissa joissa oma sote-toiminta siirtyi kuntayhtymän hoidettavaksi.

Nurmeksien kaupunginvaltuusto sanoi 26.5.2016 irti teknisen toimen yhteistyösopimuksen Lieksan kaupungin kanssa. Teknisen toimen yhteistyö päättyi 31.5.2017 ja kaupungin oma kaupunkirakennepalveluiden toimiala aloitti toimintansa 1.6.2017.

Lieksan kaupunginvaltuusto irtisanoi 20.6.2016 Pielisen Karjalan kehittämiskeskus Pikesin osakassopimuksen. Lieksan kaupunki omisti Pikesin osakkeista 41, Nurmeksien kaupunki 32 ja Valtimon kunta 9 osaketta. Irtisanomispäätöksen mukaisesti Lieksa olisi irtautunut

Pikesistä 31.12.2017, mutta osakaskuntien yhteisellä sopimuksella Nurmeks ja Valtimo lunastivat Lieksan osakkeet 1.8.2017.

Nurmeksen kaupunki hankki kesällä 2017 Nurmeksen Jäähalli oy:n koko osakekannan nimellishinnalla muilta osakkailta. Kaupunki osti vuoden 2018 alussa varsinaisen jäähallin osakeyhtiöltä jolloin hallista tuli täysin kaupungin hallinnoima liikuntapaikka.

Nurmeksen Lämpö Oy	TP 2016	Ta 2017	TP 2017
Taloudellisuus ja hinnoittelu			
Liikevaihto	4,779 M€	4 M€	4,867 M€
Käyttökate	22,9 %	22,90 %	29,5
Investoinnit T€	Verkostoa rakennettiin 2337m, josta uudisrakentamista 716m	Vähäisiä kunnossapitoinvestointeja	Suunnitelman mukaisesti. Ritoniemeen valmistui 70 m3 öljysäiliö, mikä mahdollistaa bioöljyn käytön lämmöntuotannossa
Muu ohjeistus		Yhtiön laadittava suunnitelma kuinka yhtiö toimii tulevaisuudessa kun Nurmekseen tulee mahdollisesti useita lämmöntuottajia.	Hallitus aloittanut strategiatyön ja uusi toimitusjohtaja aloittaa kesällä 2018

Kiinteistö Oy Nurmeksens vuokratat	Tp 2016	Ta 2017	TP 2017
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Huoneistojen käyttöaste	91,12 %	93,00 %	86,62 %
Kohteet kiinteän laajakaistan piiriin	1.3.2017 uudet liittymät kolmeen kohteeseen, kaikki Porokylän kohteet verkossa	Heti kun tarjonta mahdollista	Kohteisiin Lapintie 4 ja Pöpoläntie 13 laajakaista valmistui 2017
	Ei purettu vielä, asia käsittelyssä 2017	Puretaan Laamilantie 3 yhteiskohteena kaupungin Aseveltien kohteen kanssa	Yhtiö möi Laamilantien rivitalon kaupungille purettavaksi
		Yhtiö toteuttaa keskustaan uuden kerrostalon rakentamisen	ARA varannut mahdollisesti kortukilainan kohteeseen. Vuoden 2017 aikana tehty suunnitelmat ja kilpailutukset, työt alkamassa 2018
Taloudellisuus ja hinnoittelu			
Keskimääräinen vuokrataso	Toteutuu, 7,9 e/m²	Alle Pielisen Karjalan keskiarvon	Vuokratasoa nostettiin 0,07e/neliö, uusi taso 8,33
Kaupungin energiatehokkuusohjelma 2008-2016	mukana	mukana	mukana

Hyvärilä Oy	TP 2016	Ta 2017	TP 2017
Toiminnan laajuutta koskevat tavoitteet			
Liikevaihto	959 670	900 000	933 425
Liiketoiminnan muut tuotot	1 262 784	1 200 000	1 400 000
Nuorisokäytön osuus	72 %	70 %	63 %
Taloudellisuus ja hinnoittelu			
Tulos	103 769	50 000	77 529

1.2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan osalta on arvioitu konserniohjausta, ohjeiden antoa kaupungin edustajille, konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumisen arviointia, tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman raportointia, keskitettyjen konsernitoimintojen ja – palveluiden käyttöä sekä riskien hallinnan toimivuutta.

Konserniyhtiöt raportoivat valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista osin vapaamuotoisesti. Tytäryhteisöjen riskienhallinta, analysointi ja raportointi eivät kaikilta osin olleet konsernijohtoa tyydyttävää. Konserniyhtiöiden osalta raportointi tulee kehittymään vuonna 2018 kun yhtiöt raportoivat tavoitteistaan kaupunkikonsernin yhteisen Targetor-ohjelmalla. Konserniyhteisöjen riskienhallinta on järjestetty kullekin toimialalle tyypillisesti.

Konserniohjausta on tehty talousarvion laadintavaiheessa konsernijohtoon ja konserniyhtiöiden toimitusjohtajien ja hallituksen puheenjohtajien yhtiökohtaisissa palaverissa.

Vuonna 2017 uudistettiin Nurmeksen konserniohje. Konserniohjetta valmisteltiin yhteistyössä kaupunginhallituksen ja konserniyhtiöiden edustajien kanssa. Konserniohjeesta pidettiin kaupunginhallituksen ja yhtiöiden toimivan johdon välinen iltakoulu ja yhtiöiden omat hallitukset ovat hyväksyneet konserniohjeen. Konserniohjeen mukaisesti Nurmeksen kaupungin konsernijohtoon muodostavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtaja on edelleen nimennyt talousjohtajan, hyvinvointijohtajan ja teknisen johtajan toimimaan edustajinaan kaupungin tytäryhtiöiden hallitusten kokouksissa.

Kaupunginhallitus arvioi konsernivalvonnan tilan tyydyttäväksi. Hyväksytyt ohjeet ja uudistetut menettelyt luovat pohjaa tason nostamiseen edelleen.

1.3 Tuloksen käsittely ja talouden tasapainotus

Kaupungin vuoden 2017 tilikauden tulos on 3 903 327,27 euroa. Kaupunginhallitus esittää, että poistoeroa tuloutetaan poistosuunnitelmaa vastaavasti yhteensä 405 976,73 euroa, riskirahastoon siirretään 36 000 euroa sekä tehdään Pikku-Kaarlon päiväkotiin 1 000 000 euron investointivaraus, Rekulan päiväkodin korjauksiin 500 000 euron investointivaraus ja Nurmestalon peruskorjaukseen 1 500 000 euron investointivaraus ja että tilikauden kirjanpidollinen tulos 1 273 304,00 euroa kirjataan yli/alijäämätilille.

2. Toteutumisvertailu

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamat kunnallistaloudelliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

		TP 2016	TA 2017	TP 2017
			muutoksien jälkeen	
Tunnusluvut		Toteuma	Tavoite	Toteuma
Asukasmäärä		7885	7753	7768
Tuloveroprosentti		20,5	20,5	20,5
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %		12 %	12,2	13,5
Vuosikate/Poistot, %		114 %	118,8	197,2
Vuosikate, €/asukas		566	629	923
Tilikauden yli/alijäämä		518153	44096	1273304
Kumulatiivinen ylijäämä, €		7034089	7078185	8307393
Lainakanta 31.12., M€		11,37	10,65	9,46
Lainat €/asukas		1441	1374	1217
Investointien tulo-rahoitus, %		213,4 %	110,6 %	107,7 %
Pääomamenojen tulo-rahoitus, %		102 %	63 %	105 %
Veroprosentin tuotto		1181208	1165951	1182247
Muutos €	TP 2014	TP 2016	TA 2017	TP2017
Toimintatuotot	8 010 505	6 384 766	6 841 461	7 371 571
Toimintakulut	55 773 255	55 196 525	56 010 580	54 766 236
Toimintakate	-47 671 848	-48 762 783	-49 144 119	-47 338 932
Verotulot	24 094 081	24 214 756	23 902 000	24 236 058
Valtionosuudet	26 821 412	28 783 456	29 894 213	30 038 659
Verorahoitus yhteensä	50 915 493	52 998 212	53 796 213	54 274 717
Vuosikate	3 408 399	4 459 427	4 881 674	7 168 601
1000e	TP 2014	TP 2016	TA 2017	TP2017
Toimintatuotot	8 011	6 385	6 841	7 372
Toimintakulut	55 773	55 197	56 011	54 766
Toimintakate	-47 672	-48 763	-49 144	-47 339
Verotulot	24 094	24 215	23 902	24 236
Valtionosuudet	26 821	28 783	29 894	30 039
Verorahoitus yhteensä	50 915	52 998	53 796	54 275
Vuosikate	3 408	4 459	4 882	7 169
Poistot	3 339	3 927	4 108	3 635
Muutos suhteessa edelliseen tilikauteen		TP 2016	TA 2017	TP2017
Toimintatuotot		-22,27 %	5,50 %	15,46 %
Toimintakulut		-1,53 %	0,06 %	-0,78 %
Toimintakate		2,08 %	-0,66 %	-2,92 %
Verotulot		-4,18 %	-0,81 %	0,09 %
Valtionosuudet		6,36 %	4,23 %	4,36 %
Verorahoitus yhteensä		1,27 %	1,93 %	2,41 %
Vuosikate		2,82 %	40,54 %	60,75 %
Investoinnit		TP2016	TA 2017	TP2017
Menot		2382594	7463662	7034800
Tulot yhteensä		395546	1755168	2265334
Rahoitusosuudet		292514	296000	380950
Pysyvien vastaavien myynnit		103032	1459168	1884384
Investoinnit yhteensä		1987048	5708494	4769466
Rahoituslaskelma		TP2016	TA 2017	TP2017
Antolainauksen lisäys		476652	75000	173600
Antolainauksen vähennys		0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0	1500000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		-1896999	-1910000	-1910903
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muu		2134	0	-39420
Vaihto-omaisuuden muutos		6233	0	22969
Saamisten muutos		1054269	286000	1498298
Korottomien velkojen muutos		344152	0	-2221702

Kaupunginvaltuusto teki talousarviovuoden aikana käyttötalouteen toimintatuottolisäyksiä 533 000 euroa ja menomäärärahalisäyksiä yhteensä 1 364 572 euroa. Käyttötalouden osalta muutettuun talousarvion nähden menot alittuivat yhteensä 1 243 992,75 euroa ja tuloarviot alittuivat 494 461,35 euroa.

Hakemattomia nettona annetun toimintakatteen alituksia oli kolmella tulosityksiköllä, kaupunginvaltuustolla, perhepäivähoidolla ja päivähoidon alue 2:lla yhteensä 134 654. Kaupunginvaltuuston kulut kasvoivat strategiatyön kautta kasvaneiden kokousten kautta ja päivähoidon yksiköissä henkilöstökulujen takia.

Kaupunginhallituksen toimintakate oli 807 783 euroa muutettua talousarviota parempi. Erityisesti tähän vaikuttivat muutettua talousarviota alhaisemmat maksuosuudet Siun sotelle sekä NuVa-kuntayhtymän päätös olla laskuttamatta jäsenkunnilta maksuosuuksia 2017.

Sivistyslautakunnan (hyvinvointilautakunnan) toimintakate oli 341 024 euroa muutettua talousarviota parempi. Odotettua parempi toimintakate muodostui 154 942 eurolla ylittyneestä tuloarviosta ja 341 024 eurolla ylittyneestä kuluarviosta. Kuluista alittuivat erityisesti henkilöstön sivukulut sekä majoitus- ja ravitsemuspalvelut.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintakate oli 3 173 euroa arviota parempi. Toimintatuotot alittuivat 1 144 euroa ja toimintakulut alittuivat 4 317 euroa.

Teknisen lautakunnan (kaupunkirakennelautakunnan) toimintakate oli -477 345 euroa talousarviota parempi, kun menojen määrärahat alittuivat -246 151,10 euroa, tulot ylittyivät 200 460 euroa ja valmistus omaan käyttöön ylittyi 30 733 euroa.

Tilinpäätökseen sisältyy poistoja ja arvonalentumisia 3 903 327,27 euroa. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat talousarvion ja arvonalennuksiin kirjattiin ainoastaan PKSSK:n purkautumisen aiheuttamia arvonalennuksia.

Tilinpäätökseen sisältyy luottotappioita toiminnan kuluista yhteensä 19 982,78 euroa. Luottotappioksi kirjataan kaikki tilikauden päättyessä yli kaksi vuotta aiemmin erääntyneet saatavat. Luottotappioksi kirjaaminen ei keskeytä laskujen perintää. Vuonna 2017 on kertynyt aiemmin luottotappioksi kirjattuja, perinnässä olleita tuloja 8 636,09 euroa.

2.1.1 Verotulot

Nurmeksien kunnallisveroprosentti, 20,5 %, on vuodesta 2014 lähtien ollut alle Pohjois-Karjalan kuntien keskiarvon (vuonna 2016 20,8 ja vuonna 2017 20,83).

Kiinteistöveron osalta Nurmeksien kiinteistöveroprosentit ovat olleet maakunnan edellisen vuoden keskiarvon mukaiset ja siten alle maakunnan keskiarvon. Kuntien yhteisövero-osuus on sama kaikissa kunnissa. Kuntaosuus vaihtelee valtion päätöksien mukaisesti vuosittain.

Vastoin odotuksia verotulot nousivat 21 302 euroa vuodesta 2016 ja olivat 24,24 miljoonaa. Kunnan tuloveron osalta lasku oli odotettua suurempaa, mutta yhteisöveron hyvä tuotto mahdollisti ennakoitua paremman tuloksen.

2.1.2 Valtionosuudet

Vuoden 2015 alusta valtionosuusjärjestelmä muuttui siten, että painotuksessa korostetaan tulojen tasausta kustannusten tasauksen kustannuksella. Toisaalta ikärakenne ja sairastavuus saivat huomattavan painon valtionosuusperusteena. Sairastavuuden määrittelyä muutettiin. Uuteen järjestelmään siirrytään viiden vuoden siirtymäaikana. Nurmekselle muutos merkitsi 1,6 miljoonan lisäystä. Nurmeksien osalta siirtymä kestää kolme vuotta ja vuosi 2017 oli siirtymän viimeinen vuosi. Opetus- ja kulttuuriministeriön ennakoitua parempien valtionosuuksien takia valtionosuudet ylittyivät tuloarvioon nähden 144 446 euroa.

2.2 Kaupunginhallituksen toimiala

2.2.1 Hallintopalvelut

Alkuvuonna 2017 hallintopalveluissa valmisteltiin kuntavaaleja ja kaupunkirakennepalvelujen toiminnan aloitusta. Kaupunkirakennepalvelujen käynnistymistä edelsi hallintosäännön hienosäätö ja mittavat rekrytointi- ja perehdyttämistoimenpiteet.

Kuntavaaleissa oli ensimmäistä kertaa käytössä liikkuva ennakkoäänestyspaikka. Liikkuvana ennakkoäänestyspaikkana toimi kirjastoauto, joka pysähtyi 21 pysäkillä eri puolilla Nurmesta viiden päivän aikana.

Siun sote aloitti toimintansa 1.1.2017. Kaupunginjohtaja toimi keskeisenä henkilönä maakunnallisten Siun soten ja maakuntahallinnon valmisteluissa. Talousjohtajalle ja johdon sihteerille tuli mittavia määräaikaista lisätehtäviä NuVa kiinteistökuntayhtymän tehtävien hoitamisesta.

Uuden valtuuston toimikausi alkoi 1.6.2017. Tällöin otettiin käyttöön Nurmeksien uusi hallintomalli ja hallintosääntö. Uuden kuntalain soveltaminen aloitettiin uuden valtuuston aloittaessa. Meillä otettiin käyttöön Dynasty-asianhallintajärjestelmään lisäosa, jolla viranhaltijapäätökset saadaan julkaistua nettiin. Nurmeksissa otettiin käyttöön sähköinen sidonnaisuusrekisteri osana maakunnallista Miunpalvelut.fi –palvelua. Uudet luottamushenkilöt saivat koulutusta uudesta kuntalaista, yhtiötyöskentelystä ja heidän koulutettiin käytössä oleviin toimintatapoihin, laitteisiin ja järjestelmiin.

Kuntamarkkinoinnissa vuotta 2017 juhlistettiin Suomi 100 teemalla. Vuosi aloitettiin ilotulituksella, satamassa oli heinäkuussa Nurmeksien 100 vuotta sitten tapahtuma. Keväällä yrityksille oli jaossa Suomi 100-juhlarahaus. 100-vuotiaita nurmekselaisia muistettiin ja tehtiin videohaastattelu. Myös itsenäisyyspäiväjuhlaa vietettiin Suomi 100 teemalla.

Osallistuttiin PielisAreenalla järjestettyyn Pielisen Messut tapahtumaa sekä torilla Potakkajuhlille. Järjestimme yhdessä Karjalan Lennoston kanssa valatilaisuuden keskustan urheilukentällä. Olimme mukana myös Sasta-Wild erämaavaellustapahtuman järjestelyissä.

Kesäkuussa julkaisimme mökkiläisille jaettavan Mökkipostin teemalla elinvoimaisuus. Olimme mukana mainoksilla mm Kolin Talvi-lehdessä, Karjalaisen Pielisen Karjala teemassa ja Pielisen Talvi - lehdessä. Postitettiin tervetulokirje ja Ylä-Karjala lehden lahjakortti Nurmekseen muuttaneille.

Hallintopalveluissa valmisteltiin ja toteutettiin verkkosivujen päivittämistä uuteen Liferay 7 – julkaisualustaan. Koko organisaation kotisivuista vastaava toimistosihteerä oli mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa myös maakunnallista mallia Liferay 7-projektiryhmässä.

Näkyvyyttä sosiaalisessa mediassa korostettiin. Kaupungilla on tilit sekä Facebookissa että Instagramissa.

Suomi.fi-palvelutietovaranto (PTV) on valtakunnallinen keskitetty tietovaranto, johon julkishallinnon organisaatiot tuottavat tiedot tarjoamistaan palveluista ja asiointikanavista. Palvelujen kohderyhmänä voivat olla yksityishenkilöt, yritykset tai viranomaiset. Kaupungin tiedot syötettiin suomi.fi-palvelutietovarantoon hallintopalvelujen johdolla 2017 aikana.

Tietosuojavaikuttavan johdolla valmistaudittiin EU:n tietosuojauudistukseen. EU:n tietosuoja-asetusta sovelletaan 25.5.2018 alkaen. Asetuksella säädetään henkilötietojen käsittelystä ja siihen liittyvästä tietosuojan sääntelystä. Kuntien on siirtymäajan kuluessa toteutettavat asetuksen edellyttämät toimenpiteet.

Kaupunginvaltuusto piti valtuuston kokouksen 10 kertaa ja käsitteli 118 asiaa (2015: 8, 74). Valtuusto kokoontui kaksipäiväiseen valtuustoseminaariin sekä kesä- että elokuussa, seminaareissa valmisteltiin Nurmeksen uutta strategiaa ja talousarviota. Kaupunginhallitus kokoontui 25 kertaa ja käsitteli 332 asiaa (2015: 25, 301). Kaupunginhallitus piti iltakouluja hallintosäännöstä ja konserniohjeesta.

Henkilöstöraportti 2017 on laadittu ja siinä raportoidaan vuosittain henkilöstöstrategian ja tasa-arvolain toteutumisesta

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaosto kokoontui viime vuoden aikana neljä kertaa. Henkilöstöjaosto perusti Kannustuvan palkitsemisen työryhmän toteuttamaan henkilöstöstrategiassa sovittuja palkitsemiseen liittyviä toimenpiteitä. Syksyllä 2017 työryhmä kokoontui 3 kertaa. Nurmeksen kaupungin oma teknisen sopimuksen TVA-kehittämisryhmä aloitti toimintansa. KVTES:n TVA-ryhmä kokoontui säännöllisesti. TVA-ryhmät arvioivat yhteensä 14 tehtävän vaativuuden.

Yhteistyötoimikunnan puheenjohtajana toimii vuorovuosin työnantajan edustaja ja henkilöstön edustaja. Vuonna 2017 puheenjohtajana toimi Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO:n pääluottamusmies, luokanopettaja Tommi Isotalo. Yhteistyötoimikunta kokoontui 5 kertaa ja käsitteli 26 asiaa. Yhteistoimintaelimessä käsiteltyjä asioita olivat esimerkiksi hallintosääntö, Nurmeksen suunta – strategia, puhtauspalvelusopimus, koulutussuunnitelma ja työsuojelun toimintaohjelma, sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

Työterveyshuollon palvelut tuotti Siun soten työterveyshuollon Nurmeksen yksikkö. Laadittiin työterveyshuollon toimintasuunnitelma ajalle 1.1.2017 – 31.12.2021. Työterveyshuollon resurssit eivät olleet kaikilta osilta riittäviä, jonotusajat lääkärin vastaanotolle olivat useita viikkoja. Lakisääteisen työterveyshuollon kustannukset vuonna 2017 olivat 48.178,53 euroa ja vapaaehtoisen sairaanhoidon kustannukset olivat 47.965,01 euroa.

Työsuojeluorganisaatio järjesti viisi ensiapu- ja täydennyskoulutusta. Koulutuksiin osallistui 75 työntekijää. Vuoden 2017 lopulla järjestetyssä työsuojeluvaltuutettujen ja varavaltuutettujen vaaleissa työsuojeluvaltuutetuiksi tulivat valituiksi Sari Kymäläinen ja Markku Ollilainen, varatyösuojeluvaltuutetuksi valittiin Armi Laukkanen. Työsuojelupäällikkönä toimi kiinteistönhoidon esimies Timo Pelkonen.

2.2.2 Ruokahuolto

Ruokatuotanto on keskitetty yhteen tuotantokeittiöön. Kyrölä toimii tuotantokeittiönä ja terveystieteiden keittiö sekä Porokylän ja Kirkkokadun koulut toimivat palvelukeittiönä.

Lisäksi Kyrölän keittiöltä toimitetaan kotipalveluaterioita. Kokoaikaista henkilöstöä on ollut 13 henkilöä ja osa-aikaisia neljä. Kolmea sijaista on käytetty palkallisten virkavapaiden sijaisuuksissa. Sijaisia on jouduttu käyttämään paljon pitkien sairauslomien vuoksi, jonka johdosta henkilöstökulut menivät yli talousarvion.

Sopimus Lieksan ja Nurmeksen yhteisestä ruokapalvelupäälliköstä päättyi 31.12.2017. Tämä vaatii henkilöstömuutoksia ruokahuollossa ja uutena ruokapalvelupäällikkönä aloitti Tamara Timonen. Nurmekselle eriytettiin oma ohjelmansa Jamix-ruokatuotanto-ohjelmasta.

Vuoden 2018 alusta kotipalveluaterioiden kuljetus siirtyi Siun sotelta Nurmeksen ruokahuollon järjestämisvastuulle.

Ateriasuoritteen hinta	2017	2016	2015
	€	€	€
Henkilöstökulut	1,59	1,41	1,51
Elintarvikkeet	1,35	1,28	1,29
Muut kulut(sisältää vuokrat) +palvelujen ostot	0,42	0,41	0,45
Suoritteita	437 594,5	461 375,80	450 382,25
Kustannukset yhteensä	3,36	3,32	3,41
Kuljetuskustannukset (palvelujen ostot alla)	0,20	0,18	0,12
Suoritteet, joihin kuljetus	258 801,25	244 377,35	331 927,55
Kuljetuskustannukset €	51 640	44 557	40 260

2.2.3 Konserni- ja omistajaohjaus

Keskushallinto on vastannut uuden hallintosäännön ja organisoitumisen valmisteluista. Uusi hallintosääntö ja organisaatio hyväksyttiin helmikuussa 2017. Uusi konserniohje hyväksyttiin toukokuussa 2017 ja sen aiheista pidettiin koulutuksia konsernijohtajille ja konserniyhtiöiden hallitusten jäsenille sekä toimitusjohtajille.

Kaupunginhallitus nimesi edustajat konserniyhtiöiden ja osakkuusyhtiöiden sekä muiden yhtiöiden ja yhteisöjen hallituksiin 19.6.2017. Kaupunginhallitus antoi pyynnöstä konserniohjausta Nurmeksen vuokratilat oy:lle 20.3.2017.

Nurmeksen talousjohtaja ja hallintopalvelut ovat vastanneet NuVa-kuntayhtymän hallinnollisten asioiden hoitamisesta.

Siun soten ensimmäisen toimintavuoden aikana Siun soten paikallinen neuvottelukunta on aloittanut työskentelynsä. Kaupunginhallitus antoi evästyksen kaupungin edustajalle Siun soten omistajaohjauksen työryhmän kokoukseen 2.10.2017.

2.2.4 Tietohallinto

Tietohallinnosta on vastannut asianhallintopäällikkö. Tietohallinto valmistautui vuoden aikana maakunnallisiin ja valtakunnalliseen tietojärjestelmien uudistuksiin sekä piti yhdessä PTTK:n kanssa huolta tietojärjestelmien ja tietoturvan ajantasaisuudesta. Erityisesti vuoden aikana on työllistänyt EU:n tietosuoja-asetuksen vaatimuksiin valmistautuminen ja henkilöstön kouluttaminen tietoturvasta ja tietosuojasta.

2.2.5 Hankintatoimi

Kaupunki on käyttänyt Joensuun kaupungin hankintapalveluja. Uusi hankintaohjeistus on hyväksytty helmikuussa 2018.

2.2.6 Taloushallinto

Kaupungin taloushallinnon on hoitanut vuodesta 2005 lähtien Lieksan kaupungin liikelaitos, Pielisen Karjalan tilitoimistoliikelaitos. Tilitoimistoliikelaitos joutui sopeuttamaan toimintaansa 2017 Siun soten käynnistymisen vuoksi. Muutoksen yhteydessä viisi työntekijää tilitoimistoliikelaitoksesta siirtyi Siun talous oy:n palvelukseen.

2.2.7 Vakuutukset ja riskien hallinta

Kaupungin vakuutukset ovat Pohjola Vakuutus Oy:ssä. Lisäksi kaupungilla on oma sisäinen riskirahasto, jota kartutetaan sääntöjen mukaisesti tuloksen salliessa.

2.2.8 Velkaneuvonta

Joensuun kaupunki on tuottanut toistaiseksi voimassaolevalla sopimuksella 1.1.2010 alkaen palvelut koko Pohjois-Karjalan alueelle. Velkaneuvonnan sopimus ja kustannusten jaon periaate päivitettiin vuonna 2016. Uuden sopimuksen mukaisesti kunnat vastaavat yhteisvastuullisesti asukasluvun perusteella velkaneuvonnan kustannuksista, jos valtionosuus ei riitä kattamaan kuluja. Aiemmin talousvastuu on ollut yksin Joensuulla ja valtiolla.

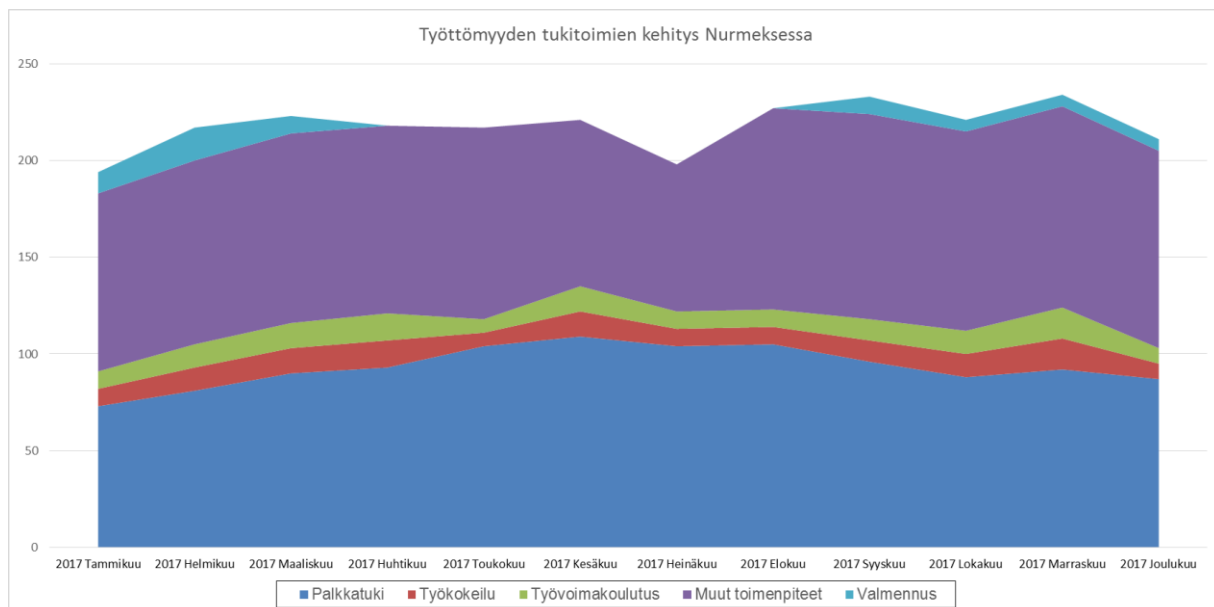
2.2.9 Hyvinvointisuunnitelma

Nurmeksens uutta hyvinvointisuunnitelmaa kaudelle 2017–2020 valmisteltiin vuoden 2016 aikana ja se hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa 2017. Uuden hyvinvointisuunnitelman painopisteinä ovat työllisyyden edistäminen, kaupungin hyvinvointityön roolin selkeyttäminen, perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja ikäihmisten hyvinvoinnin lisääminen.

Kaupunginjohtaja nimesi hyvinvointityöryhmän 20.11.2017. Uudessa nimeämisessä uutena tulivat mukaan edustajat vaikuttamistoimielimistä, päiväähoidosta ja kouluista.

2.2.10 Työllisyystoimet

Kaupungin työllisyystoimiin kuuluvat sosiaalihuoltolain ja kehitysvammalain mukainen työtoimintamukaisten toimien (kuntouttava työtoiminta, vammaisten henkilöiden ja kehitysvammaisten työtoiminta) lisäksi nuorten työpajatoiminta, jonka kaupunki ostaa Hyvärilän Nuorisokeskukselta. Kuntouttavan työtoiminnan kaupunki on NuVa-kuntayhtymän kautta hankkinut Honkalampi-säätiöltä ja Nurmeksens aktiivit työnhakijat ry:ltä. Lisäksi kaupungilla on omaa palkkatukityöllistämistä ja työllisyyskehityshankkeiden tukemisesta. Vuoden 2017 uusina toimenpiteinä kaupunki hankki työllisyysohjaajan palvelut Hyvärilältä ja työllistymistä tukevia palveluita Honkalampi-säätiöltä. Näillä toimenpiteillä on pystytty nostamaan palkkatukityöllistettyjen ja työkokeiluissa olevien henkilöiden määrää.

Taulukko 16 Nurmeksien eri työllistämistoimenpiteiden määrä 2017

2.2.11 Tuottavuusohjelman toteutuminen ja määrärahojen käyttö

Vuoden 2017 talousarviossa tavoiteltiin keskushallinnon toimintakatteen pienentymistä 2,8 prosentilla. Talousarviota muutettiin niin että toimintakatteen kasvuprosentin tavoitteeksi tuli 1,5. Tilinpäätöksen toimintakate alitti muutetun talousarvion 793 319 eurolla jolloin muutosprosentti oli lopulta -0,8.

Kokonaisuudessaan keskushallinnon toimintakulut alittivat talousarvion 653 115 eurolla ja toimintakate oli 793 319 euroa muutettua talousarviota parempi.

2.3 Maaseututoimi

2.3.1 Pielisen-Karjalan maatalouden yleistilanne

Taulukko 17 Pielisen Karjalan maatalouden yleistilanne

	Nurmes	Lieksa	Valtimo	YTA yht./keskim.
Tilalukumäärä	139	161	103	403
Peltoa vilj.ha	6325,31	7498,13	5202,9	19026,34
Peltopinta-ala/tila	45,51	46,57	50,51	47,21
Peruslohkojen.lkm	3276	3258	2288	8822
Maidontuottajia	41	53	33	127
Maitoa meijeriin	15 678 113	12 557 449	9 665 172	37 900 734
Maitoa tilaa kohti	382393	236933	292884	298430
Kuntien kautta maksetut tuet 1.1.-31.12.2017	6 273 212,80	6 158 686,16	5 039 848,34	17 471 747,30

Tilat tuotantosuunnittain	Nurmes	Lieksa	Valtimo	YTA yhteensä
Lypsykarjatalous	41	53	33	127
Lihanautojen kasvat	8	12	11	31
Muu nautakarjatalous	6	2	11	19
Lihasiikojen kasvat	3	1		4
Kanamunien tuotanto	1	1		2
Lammastalous	4	2	1	7
Hevostalous	9	9	6	24
Viljanviljely	14	22	5	41
Erikoiskasvituotanto		1		1
Kasvihuonetuotanto		2		2
Puutarhakasvien viljely avomaalla	1	2		3
Muu kasvituotanto	50	51	35	136
Muu tuotanto tai toiminta	1	2		3
Ei tuotanto/yritystoimintaa	1	1	1	3
Yhteensä	139	161	103	403

Taulukko 18 Tukihakemukset Pielisen Karjalassa

Kunta	Sähköisiä hakemuksia	Paperilomake	Yhteensä
Lieksa	154	7	161
Nurmes	133	6	139
Valtimo	98	5	103
Yhteensä	385	18	403

Taulukko 19 Myönnetty nuoren viljelijän tuet Pielisen Karjalassa

Vuosi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Yhteensä
Lieksa	4	2	5	1	1	0	13
Nurmes	1	1	1	0	0	0	3
Valtimo	2	0	2	2	0	2	8
Yhteensä	7	3	8	3	1	2	24

2.3.2 Kehittämistoiminta

Pielisen Karjalan maaseutuhallinnon neuvottelukunta

Pielisen Karjalan maaseutuhallinnon neuvottelukunta kokoontui neljä kertaa; 9.2, 10.4, 12.5 ja 28.9.

Viljelijöille kohdistetut perinteiset EU-tuki-infot pidettiin Nurmeksessa 2.5 ja Lieksassa 3.5. Valtimolla ei tänä vuonna järjestetty omaa koulutusta.

Ylä-Karjalan maatalouden kehittäjät

Vuoden 2013 lopussa toimintansa aloittanut vapaamuotoinen Pielisen Karjalan maatalouden kehittäjien työryhmä kokoontui vuonna 2017 yhteensä 5 kertaa: 16.1, 10.3, 28.3, 25.10 ja 23.11 Nurmeksessa. Kehittäjät järjestivät lisäksi nk. susi-illan Nurmeksessa Talolla 12.1 ja kansanedustajakierroksen 2.10.

Pielisen Karjalan maatalousstrategia

Strategian visiona on nostaa Pielisen Karjala maakunnan ykköseksi maidon ja lihan tuotannossa ja olla omavarainen maaseutualue.

Vuonna 2014 asetimme askelmerkit tulevia vuosia varten. Kevään 2014 nurmesta Euroiksi teemapäivä oli lähtölaukaus maatalousstrategian käynnistämiseksi. Varsinaisia massakoulutuksia ei vuonna 2017 järjestetty.

Strategian tavoitteena on maidon- ja lihantuotannon kasvaminen 3 prosentin vuosivauhdilla. Tavoitteisiin ei päästy vuonna 2017, vaan maitomäärät jatkoivat laskuaan.

TEHO - ohjelma

Teho-ohjelman julkistamistilaisuus pidettiin 5.9.2014 yrittäjän päivänä Nurmeksien torilla. Teho-ohjelmasta laadittiin 18-kohtainen vuosille 2015–2019 ulottuva kehittämisohjelmataru. Varsinainen toiminta käynnistyi keväällä 2015 järjestetyillä metsä- ja nurmipäivillä. TEHO-ohjelman kaistoille on nimetty vastuuhenkilöt kehitys- ja tuloskeskustelujen yhteydessä. TEHO-ohjelmaa viedään eteenpäin mm. Pielisen Karjalan neuvottelukunnan, Pielisen Karjalan maatalouden kehittäjien, PIKES:n, ProAgrian ja MHY:n kanssa.

Vuonna 2017 aloitimme TEHO-ohjelman toimenpiteiden päivittämisen. Toimenpiteiden päivittäminen on tavoitteena saada valmiiksi keväällä 2018.

Vuonna 2017 keskityimme TEHO-ohjelmassa lomitukseen ja työvoiman vuokraus teemaan.

Muu toiminta

Osallistuimme tammi-helmikuussa kyläiltaan ja kyläpäällikköiltään Nurmeksissa.

Otto Lappalainen aloitti uutena maaseutusihiteerinä työt 25.9 Jukka Heikkisen siirryttyä muihin tehtäviin.

Maaseutujohtaja jatkoi osallistumisestaan tulevaan maakuntauudistukseen liittyvissä viljelijäpalvelujen ja varautumisen työryhmissä. Maaseutujohtaja kävi lausumassa Nurmeksien kaupungin tervehdyssanat MTK-Pielisen 100-vuotisjuhlissa 1.10 Nurmeksien Talolla. 4.12 maaseutujohtajalle ojennettiin MTK:n ansiomerkki MTK-Pohjois-Karjalan 100-vuotisjuhlissa Joensuussa.

Hanketoiminta

Pielisen Karjalan maaseutupalvelut oli mukana osatoteuttajana Pikes Oy:n hallinnoimassa Tulevaisuuden elintarvikkeet- hankkeessa. Hanke päättyi vuonna 2017. Pielisen Karjalan maaseutupalvelut suoritti hankkeessa mm. alkutuottajille tehdyn alkukartoituksen. Tulevaisuuden elintarvikkeet-hankkeen työ jatkuu muissa elintarvikehankkeissa.

Teho-ohjelmaan liittyvä hanke toteutetaan yhteistyössä ProAgrian kasvua pellostaan koulutushankkeen kautta. Olimme mukana MTK-Pielisen hallinnoimassa ruokaa läheltä lähelle- elintarvikehankkeessa.

2.4 Sivistystoimi

2.4.1 Sivistystoimi yleisesti

Sivistyslautakunta / hyvinvointilautakunta kokoontui vuoden 2017 aikana 9 kertaa (v. 2014 15 kertaa, v. 2015 10 kertaa, v. 2016 9 kertaa). Lautakunnan kokouksissa käsiteltiin 80 asiaa (v. 2014 103 asiaa, v.2015 102 asiaa, v. 2016 90 asiaa).

Sivistystoimen toimintaa koordinoi vuoden 2017 aikana toukokuun loppuun saakka kaksi työryhmää, rehtoryöryhmä ja sivistystoimen työryhmä. 1.6.2017 alkaen hyvinvointipalvelujen toimintaa koordinoi hyvinvointijohtajan apuna hyvinvointipalvelujen johtoryhmä johon on nimetty molemmat varhaiskasvatuksen aluejohtajat, muiden tulosalueiden päälliköt, koulujen rehtorit sekä hallintosihteeri. Rehtoryöryhmä kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Sivistystoimen työryhmä kokoontui vuoden aikana 6 kertaa. Hyvinvointipalvelujen johtoryhmä kokoontui 1.6.2017 jälkeen 6 kertaa.

Vuoden 2017 tuottavuusohjelma toteutui ohjelman mukaisesti. Tuottavuusohjelman toteuman loppusumma on 72 000 €.

2.4.2 Varhaiskasvatus

Sijaisten palkkamenoihin vaikuttivat pitkät sairauslomat; päiväkodeissa yli kolmen viikkoa kestäviä sairauslomia oli viisi, hoitovapaansijaisuuksia kaksi, vanhempainvapaata kaksi, vuorotteluvapaansijaisuus ja lastenhoitajan irtisanoutuminen. Lyhytaikaisia sijaisia tarvittiin myös henkilökunnan vuosilomien aikana. Lisäksi lyhempiä sairauslomia oli runsaasti vuoden 2017 aikana.

Ryhmäperhepäiväkodeissa yhtä hoitajaa kohden saa olla paikalla neljä lasta ja yleistyöajan piiriin kuuluvalla työntekijällä päivän pituus saa olla maksimissaan yhdeksän tuntia. Nämä yhdessä lasten pitkien hoitopäivien kanssa aiheuttavat välillä tilanteita, joissa joutuu palkkaamaan tilapäisen hoitajan yksittäisiksi päiviksi.

Lasten kotihoidon tuki

Lasten kotihoidontuki on kunnallisen tai tuetun yksityisen päivähoitopaikan vaihtoehto.

Kotihoidontukea saaneet perheet ja kotihoidontuen menot v. 2013 - 2017:

	2013	2014	2015	2016	2017
Perheiden lkm	76	77	74	73	70
Lasten lkm	117	122	118	111	103
Kotihoidon tuen menot	341 100	378 000	351 790	350 548	323 965

Kotihoidontukea saavien perheiden ja lasten lukumäärä on vuoden keskiarvo. Kesäaikana kotihoidontuen piirissä olevien lasten lukumäärä lisääntyy jonkin verran, koska lapsia jää päivähoitosta pois ja perheet hakevat kotihoidontukea. Kokonaisuutena kotihoidontuen saajien lukumäärä ja menot ovat pienentyneet vuonna 2017.

Varhaiskasvatustoiminta

Kolmessa päiväkodissa työskenteli ryhmissä kaksi lastentarhanopettajaa, yksi lastenhoitaja ja päiväkotiapulainen. Hannilan Lemmikkien ryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja,

kolme lastenhoitajaa ja päiväkotiapulainen, koska ryhmä on tarvittaessa avoinna 24/7. Molemmista pienryhmissä työskenteli varhaiskasvatuksen erityisopettaja, lastentarhanopettaja, lastenhoitaja, päiväkotiapulainen ja erityislapsen avustaja. Rekulan esiopetusryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja ja koulunkäynninohjaaja sekä Pillipiipareiden ryhmässä työskenteli lastentarhanopettaja, kaksi lastenhoitajaa ja päiväkotiapulainen.

Nurmeksen varhaiskasvatus on jaettu kolmeen alueeseen:

Päivähoidon alueella 1 toimii päivähoidon hallinto, Rekulan päiväkotia ja Porokylän päiväkotia. Alueella on Naperoiden ryhmäperhepäiväkotia. Ryhmäperhepäiväkodissa on 12 hoitopaikkaa 0 - 6 -vuotiaille lapsille. Rekulan päiväkodissa toimii yksi 24- paikkainen kokopäiväryhmä 3 - 6 -vuotiaille lapsille, pienryhmä saman ikäisille lapsille sekä Pörräisten esiopetusryhmä. Porokylän päiväkodissa on 24- paikkainen esiopetusryhmä, jossa järjestetään myös päivähoitoa esikoululaisille.

Päivähoidon alueella 2 toimii Hannilan päiväkotia ja kaksi ryhmäperhepäiväkotia. Ryhmäperhepäiväkodeissa on 24 hoitopaikkaa 0 - 6-vuotiaille lapsille. Vuoroahoito on keskitetty kahteen ryhmään: 0-3-vuotiaat Kehäkadun Muksujen ryhmään sekä 3-6-vuotiaat Lemmikkien ryhmään. Viikonloppuisin lasten päivähoito tapahtuu Lemmikkien ryhmässä. Päiväkodissa toimii 24-paikkainen 5-6-vuotiaiden ryhmä, 24-paikkainen 3 - 6 -vuotiaiden vuororyhmä ja pienryhmä saman ikäisille lapsille.

Päiväkotiryhmissä on käytössä ns. joustopaikat (21-24), joita täytetään tarpeen vaatiessa. Pienryhmissä on edelleen käytössä 12 hoitopaikkaa.

Perhepäivähoidossa työskenteli (31.12.2017) 14 perhepäivähoitajaa omassa kodissaan. Heistä neljällä oli ns. ylisuuri ryhmä ja toinen perhepäivähoitaja työparina. Lasten kotona työskenteli kaksi perhepäivähoitajaa (1.1. - 25.6.2017 sekä 3.4.- 31.7.2017). Perhepäivähoidossa työskenteli yhteensä 20 perhepäivähoitajaa. Henkilöstöjaosto päätti 6.10.2016, että perhepäivähoitajien kuukausipalkkakokeilu muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi sopimukseksi 1.1.2017 alkaen. Syksyllä 2017 perhepäivähoitajille perustettiin opetus- ja välinelainaamo osana Kohti eheää varhaiskasvatus-hanketta.

Vesseliin ryhmäperhepäiväkotiryhmä toimii kotona työskentelevien perhepäivähoitajien lasten varahoitopaikkana. Ryhmässä oli omia vakituksia hoitolapsia kahdeksan. Vesseliiden ryhmä toimii määräaikaisena vuoden 2018 kesäkuun loppuun saakka.

Päiväkotien ja ryhmäperhepäiväkotien käyttöasteet (%) v. 2013 - 2017:

	2013	2014	2015	2016	2017
Hannila	70,39	66,24	64,19	67,38	77,58
Porokylän päiväkotia				68,97	58,59
Rekula	84,71	83,95	84,97	80,65	84,80
Muksujen ryhmäperhepäiväkotia	68,97	62,45	50,82	61,44	65,43
Naperoiden ryhmäperhepäiväkotia	83,75	79,10	72,95	69,98	68,26
Pirpanoiden ryhmäperhepäiväkotia	80,38	78,08	65,80	69,08	71,52
Vesseliin ryhmäperhepäiväkotia	70,57	73,53	78,59	74,84	73,22
Nappuloiden ryhmäperhepäiväkotia	82,78	68,52			
Tenavien ryhmäperhepäiväkotia	84,37	76,06			

Päiväkotien ja ryhmäperhepäiväkotien täyttöasteet (%) v. 2016 -2017

	2016	2017			
Hannila	102,92	117,92			
Porokylän päiväkotia	88,05	80,23			

Rekula	118,16	111,87			
Muksujen ryhmäperhepäiväkoti	126,89	122,22			
Naperoiden ryhmäperhepäiväkoti	117,31	123,61			
Pirpanoiden ryhmäperhepäiväkoti	118,10	113,63			
Vesseliön ryhmäperhepäiväkoti	334,72	325			

Ilta - ja viikonloppuhoidon tarve on lisääntynyt. Esiopetus vaikutti päiväkotien käyttö- ja täyttöasteeseen, hoitopäiviin sekä päivähoitomaksuihin alentavasti. Kokopäiväisiin esiopetusryhmiin oli sijoitettuna esioppilaita, jotka ei tarvinneet lainkaan varhaiskasvatuspalveluita. Tämä laskee käyttöasteita Hannilan Onnimannien ja Porokylän päiväkodin osalta alentavasti. Kesäaika alensi koko vuoden käyttöprosenttia, koska vanhemmat varasivat enemmän hoitopäiviä lapsilleen kuin tarvitsivat. Myös lasten sairauspoissaolot pienensivät käyttöasetta. Ryhmäperhepäiväkotien käyttöasteeseen vaikutti vanhempien vuorotyön lisäksi lasten ikä; päivähoiton piiriin tuli paljon pieniä lapsia. Käyttöasteita alentaa myös keskimääräiset viikoittaiset tuntimäärävaihtoehdot.

Koko-aikaista varhaiskasvatusta

keskimäärin vähintään 35 h viikossa tai ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa keskimäärin vähintään 140 h kalenterikuukaudessa

Osa-aikaista varhaiskasvatusta

keskimäärin enintään 20 h viikossa tai ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 80 h kalenterikuukaudessa mutta keskimäärin enintään 25 h viikossa tai ympärivuorokautisessa varhaiskasvatuksessa keskimäärin enintään 100 h kalenterikuukaudessa

Uudet keskimääräiset viikoittaiset tuntimäärävaihtoehdot ja tulorajat otettiin käyttöön 1.3.2017 alkaen. Ryhmien käyttöasteisiin vaikutti erityistä tukea tarvitsevien lasten tarpeiden huomioiminen. Vesseliön korkea täyttöaste johtuu varahoidossa lähes päivittäin vaihtuvien lasten lukumäärästä kuukauden aikana.

Sivistyslautakunta määritteli uudet maksuperusteet 1.3.2017 alkaen. Sivistyslautakunta päätti lisäksi purkaa subjektiiviseen varhaiskasvatukseen liittyvän rajauksen 1.1.2017.

Joulukuussa oli kirjoilla Hannilan päiväkodissa 62 lasta, joista yksi lapsista oli kahden paikalla. Porokylän päiväkodissa oli kirjoilla 21 esikoululaista. Rekulan päiväkodissa kirjoilla oli 46 lasta. Ryhmäperhepäiväkodeissa kirjoilla oli Muksujen alle 3- vuotiaiden ryhmässä 13 lasta, joista yksi oli kahden paikalla kevään aikana, Naperoiden 9 kk – 6 – vuotiaiden ryhmässä 13 lasta ja Pirpanoiden 9 kk – 6- vuotiaiden ryhmässä 13 lasta. Vesseliön varahoitoryhmässä oli kahdeksan omaa sijoitettua lasta ja 4 paikkaa avoimena perhepäivähoidon varahoidoa tarvitseville lapsille.

Päivähoidon piirissä olleet lapset v. 2013 - 2017 (tilanne 31.12.) ja hoitopäivät:

	2013	2014	2015	2016	2017
Päiväkodeissa:					
kokopäivähoito	31	46	55	61	63
osapäivähoito	44	34	45	46	41
Perhepäivähoito:					
kokopäivähoito	151	130	120	106	118
osapäivähoito	15	6	7	11	7
Hoitopäivät:					
Päiväkodit:					
kokopäivähoito	6 343	6 276	7 509	8 637	11 670
osapäivähoito	6 051	6 160	6 154	7 244	6 852
Perhepäivähoito					
kokopäivähoito	21 866	21 500	19 861	17 413	18 002
osapäivähoito	2 117	1 318	963	1 600	1 343

Varhaiskasvatuksessa toteutettiin Kohti eheää varhaiskasvatusta- hanke 2017 ja uusi paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma laadittiin ja otettiin käyttöön 1.8.2017. Varhaiskasvatus on mukana Opetushallituksen koordinoimassa varhaiskasvatuksen kehittämisverkostossa. LOISTON tavoitteena on, vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä. Kehittämisverkosto tukee uudistuvien varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistaen varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seuranta- ja arviointia.

Verkostot toimivat alueellisen kehittämisen rakenteina, joissa voidaan jakaa osaamista ja hyviä käytäntöjä sekä yhdessä käsitellä alueiden erilaisia kehittämisen tarpeita.

2.4.3 Esiopetus

Päiväkodeissa esiopetusta sai keväällä 2017 yhteensä 63 esikoululaista (Rekula 20, Porokylä 21 ja Hannila 22) ja syksyllä yhteensä 61. Esiopetuksessa järjestettiin koulukuljetus niille lapsille, joiden koulumatka oli yli 1 km.

Vuoden 2017 toiminta toteutui varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmissä suunnitelman mukaisesti.

Suomi 100 juhluvuoteen valmistauduimme koko vuoden ajan. Teemana oli karjalaisuus, jota käsitelimme monella eritavalla mm. kädentaidoissa, musiikissa ja liikunnassa. Karjalaiseen kulttuuriin liittyen henkilökunnalle järjestettiin osapäiväisiä koulutuksia. Juhlavuosi huipentui marraskuun lopussa vietettyihin koko varhaiskasvatuksen yhteisiin Suomi 100 juhliin Hannikaisen salissa ja Itsenäisyysjuhlahjajumalanpalvelukseen. Sotaveteraaneja muistettiin myös askartelemalla itsenäisyyspäivätervehdys postin Kortti veteraaneille-kampanjan kautta.

Lasten kanssa osallistuttiin päivähoidon lapsille järjestettyyn Nurmeksen kirkon 120 – vuotisjuhlaan, jossa istutettiin juhlan kunniaksi omenapuu. Ortodoksisen seurakunnan kanssa yhteistyö painottui pääsiäisen ajan tapahtumiin, esim. virpomisvitsat siunattiin.

Nurmeksen varhaiskasvatussuunnitelmaa työstettiin henkilökunnan voimin keväällä 2017 ja se hyväksyttiin sivistyslautakunnassa toukokuussa. Uusi varhaiskasvatussuunnitelma

otettiin käyttöön elokuun alussa 2017. Painopistealueina Nurmeksen varhaiskasvatussuunnitelmassa ovat liikunta, kestävä kehitys ja positiivinen pedagogiikka. Henkilökuntaa on koulutettu kevään aikana em. alueilla. Hannilassa aloitettiin positiivisen pedagogiikan käyttöönottoa syksyllä. Rekulan päiväkotia osallistuu valtakunnalliseen ”Ilo kasvaa liikkuen” ohjelmaan. Rekulan päiväkotia sekä perhepäivähoitajat kokoontuivat säännöllisesti työkokouksiin.

2.4.4 Perusopetus

Perusopetusta järjestettiin Kirkkokadun (1-9 luokat) sekä Porokylän (1-6 luokat) kouluissa.

Vuosiluokkien 1-6 yhteinen oppilasmäärä oli tilastointipäivänä 20.9. yhteensä 416 (421) oppilasta.

Valtion tukemaa, yleisopetuksen 1-2 - luokkalaisille ja erityisen tuen oppilaille tarkoitettua iltapäivätoimintaa toteutettiin Kirkkokadun ja Porokylän kouluilla. Toimintaan osallistui 66 (62) oppilasta.

Yläkoulun oppilasmäärä oli tilastointipäivänä 20. syyskuuta 221 (214). Yläkoulun oppilasmäärän negatiivinen muutos on ollut vuosien 2009 - 2017 välisenä aikana 65 (72) oppilasta.

Keväällä sai perusopetuksen päättötodistuksen 67 (73) nuorta, joista kaikki saivat jatko-opintopaikan toisella asteella.

Koko perusopetuksen oppilasmäärä oli 615 (615). Perusopetuksen oppilasmäärän kehitys viimeisen 14 vuoden aikana käy ilmi seuraavasta taulukosta:

Vuosi	1-9 luokkien oppilasmäärä
2003	1025
2004	971
2005	929
2006	884
2007	838
2008	776
2009	746
2010	722
2011	674
2012	677
2013	661
2014	651
2015	641
2016	630
2017	615

Valtion erityisavustusta vuonna 2017 saatiin seuraaviin kehittämishankkeisiin:

kerhotoiminnan kehittämishankkeen valtion rahoitusosuus 8000 €

liikkuva – koulu hanke 3 000 €

opetuksen tasa-arvo kehittämishankkeen valtion rahoitusosuus 31 045 €

tutor –hanke ja siihen liittyvä koulutus 10 600 €

Vuoden aikana järjestettiin yhteensä 19 (22) eri kerhoa, jotka kokoontuivat 188 (211) kertaa ja toimivat yhteensä 240,33 (260,55) tuntia.

Lautakunnan hyväksymät koulujen lukuvuosi- ja työsuunnitelmat vuoden 2017 osalta ovat toteutuneet suunnitelman mukaisesti. Lukuvuosisuunnitelmien pienet muutokset joista lautakunta on erikseen päättänyt, ovat koskeneet koulujen tekemiä opintoretkiä ja leirikouluja.

1.8.2016 alkaen vuosiluokat 1-6 siirtyivät uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja vuosiluokka 7 1.8.2017 alkaen. Tämän jälkeen luokat 8 ja 9 siirtyvät vuosiluokka kerrallaan uuden opetussuunnitelman käyttäjäksi.

2.4.5 Lukio

Nurmeksien lukion kuraattoripalvelut hankitaan ostopalveluna Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymältä. Yhteinen kuraattori on tavattavissa Nurmeksien kampuksella kahtena päivänä viikossa (torstai ja perjantai). Molemmilla oppilaitoksilla, ammattiopistolla ja lukiolla, on omat oppilaitoskohtaiset opiskeluhoitoryhmänsä. Näiden ryhmien tarkoituksena on keskittyä oppilaitoksen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseen sekä nuorten kasvun, oppimisen ja opiskelun ongelmien ennaltaehkäisyyn. Ryhmässä on mukana opiskelijakunnan edustus sekä myös opiskelijakunnan ohjaava opettaja. Lukion koulukohtainen opiskelijahuoltoryhmä kokoontuu suunnitelman mukaisesti 3 kertaa lukuvuodessa.

Oppilaitoskohtaisen opiskelijahuoltoryhmän toiminnan tärkeimmät tiedonlähteet ovat erilaiset kyselyt. Opiskelijat osallistuvat säännöllisesti Kouluterveyskyselyyn sekä vuosittaisiin tulo- (1. vl), olo- (2. vl) ja päättökyselyihin (3. vl). Kampuksella toteutetaan joka syksy koulun alkaessa poistumisharjoitus

Syksyllä 2017 maakuntaan perustettiin koko toiselle asteelle työryhmä selvittämään mm. hoitoketjuja ja niiden toimivuutta sekä kuntien tehtäviä suhteessa SiunSoteen.

Kouluterveydenhoitaja oli tavattavissa koululla tiistaisin ja keskiviikkoisin, koululääkäri ajanvarauksen kautta. Kampuksella on yhteinen Kestävän kehityksen ohjelma, jonka puitteissa kiinnitetään huomiota myös opiskeluympäristöön ja opiskelijoiden hyvinvointiin. Vuoden 2017 aikana yhteinen johtoryhmä ei kokoontunut kertaakaan. Ammattiopiston erityisopettaja on palkattuna sivutoimiseksi tuntiopettajaksi huolehtimaan koulumme erityisopetuspalveluista. Järjestelmä toimii hyvin ja voimme heti lukiouran alusta alkaen huomioida erityisjärjestelyjä tarvitsevat nuoret sekä valmistella ylioppilaskirjoituksia varten tarvittavat lausunnot ym. Usein pelkkä lisäaika kokeissa helpottaa opiskelujen sujumista. Erityisjärjestelyjä tarvitsevien nuorten määrä on lisääntymään päin, sama trendi on koko Suomessa. Kuullun kokeisiin aikaisemmin haetut erityisjärjestelyt (pidennetyt tauot) poistuu sähköisten kokeiden kautta. Näissä kokelas saa käyttää kuullun osuuteen haluamansa ajan ja rytmittää se itse.

Ylioppilastutkintolautakunta on siirtynyt sähköiseen asiointiin, jota kautta myös erityisjärjestelyhakemukset lausuntoineen täytetään sekä lähetetään. Järjestelmä on nopeuttanut hakemusten käsittelyä ja helpottanut hieman rehtorin roolia lausuntojen hankkijana ja hakemuspapereiden pyörittäjänä.

Lukion oppilaskunnalle on varattu 1.000 euron määräraha toimintansa tukemiseen ja opiskelijoiden osallisuuden lisäämiseen. Tämän rahan opiskelijakunta käyttää itse päättämällään tavalla. Lisäksi käyttösuunnitelmaan on varattu määräraha lukion tilojen viihtyvyyden parantamiseen. Luokkiin on syksyn 2017 aikana hankittu jumppapalloja ja lihaksia aktivoivia tuoleja. Saatujen kokemusten mukaan hankintoja jatketaan kevään 2018 aikana. Samalla hankitaan luokkiin seisomapöytiä.

Lukion tutor-opiskelijoiden ryhmä toimii aktiivisesti. Koulutuksessa tehdään yhteistyötä ammattiopiston tutoreiden kanssa. Tutor-opiskelijat järjestivät mm. 1. vuosiluokan ryhmäytymispäivän Hyvärilässä, suunnittelivat ja toteuttivat avoimien ovien päivää sekä lukion markkinointia oman yläkoulun sekä Valtimon koulun oppilaille.

Lukiolla jatkoi kokopäiväinen opinto-ohjaaja, jonka työpanoksesta suuri osa liittyy hyvinvointiin, opintojen etenemiseen ja jatko-opintosuunnitelmien laatimiseen. Opinto-ohjaaja toimii myös maakuntakorkeakoulun koulutuskoordinaattorina paikkakunnalla.

Lukiolla ja ammattiopetuksella on yhteinen Verso-järjestelmä (vertaissovittelevä), jonka puitteissa käsitellään erilaisia riitatilanteita ym. Tiedossa on vuoden 2017 aikana yksi sovittelutehtävä lukion opiskelijoiden tai henkilökunnan keskuudessa.

Lukio on asettanut tavoitteeksi, että 40 % nurmekselaisista perusopetuksen päättävistä nuorista hakeutuu paikkakunnan lukioon. Tavoitteeseen on likipitään päästy, sillä nurmekselaiden lukiolaisten osuus ikäluokasta oli 38 % syksyn tilastointipäivänä laskettuna kaikista perusopetuksen päättötodistuksen saaneista. Lukiota markkinoitiin laajemmassa mittakaavassa 8. luokkalaisten pajapäivässä sekä 9. luokkien avoimien ovien päivässä.

Opiskelijamäärä pysyi edellisen lukuvuoden tasolla. Markkinoinnissa on tärkeää huomioida Valtimon koulu, josta lukiossamme opiskeli syksyllä 2017 yhteensä 21 nuorta, joista 1. vuosiluokalla aloitti 9 nuorta. Kaikilla luokka-asteilla on kaksi ryhmää.

2.4.5.1 Koulutuksen laadun kehittäminen lukiossa

Lukiomme keskeisimmät kehittämiskohteet ovat uuden opetussuunnitelman mukainen toimintakulttuuri, mukaan lukien opetuksen ja arvioinnin kehittäminen. Näistä arvioinnin kehittäminen on lukion opettajakunnan yhteinen painoalue.

Tieto- ja viestintätekniikan käyttöä erityisesti opiskelijoiden vuorovaikutusta lisäävässä opiskelussa kehitetään. Sähköisiä kokeita harjoitellaan kurssikokeiden yhteydessä. Opettajilla on useamman oppiaineen kursseilla käytössä ns. tiimiopiskelun malli ja oppimisympäristönä käytetään Google apps for education (Gafe) ja Classroomia. Myös Pedanet on lukiossa käytössä. Kokemukset ovat olleet rohkaisevia ja opiskelijat ovat antaneet hyvää palautetta. Lukion opiskelija-arvioinnin kehittämiseksi on saatu uusia käytänteitä. Kaikissa kursseissa ei enää pidetä kokeita, vaan ne on korvattu jatkuvalla arvioinnilla ja arviointikeskusteluilla. Arviointiviikoilla pidetään eri aineissa myös sähköisiä kokeita abitti-ympäristössä, jolloin harjoitellaan sähköisiin ylioppilaskokeisiin sekä tehdään muita sähköisissä ympäristöissä suoritettavia kokeita.

Opiskelijoiden tvt-taitoja vahvistetaan 1. vuosiluokan opiskelijoille tarjottavilla opiskelutekniikan (OP2) ja tietotekniikan (AT1) kursseilla.

Koulun kurssitarjontaa (koulukohtaiset kurssit) päivitetään säännöllisesti. Erityisesti kansainvälisyyteen kannustava toiminta on aktiivista (Erasmus, yrittäjyyskasvatusprojekti, Nadvoitsy – yhteistyö, Cern-matkat jne.). Ylioppilaskirjoitusaineissa tarjotaan lyhyitä

lisäkursseja, samoin kuin 1. vl perusopetuksen oppimääriä kertaavia tukikursseja (matematiikka, ruotsi, englanti ja äidinkieli).

Opettajia on rohkaistu osallistumaan oman alansa täydennyskoulutuksiin. Tavoitteena on että jokainen opettaja osallistuu vähintään yhteen koulutuspäivään kuntakohtaisten VES-koulutuspäivien lisäksi. Tämä tavoite ei toteutunut kaikkien lukion opettajien osalta.

Uuden opetussuunnitelman myötä lukioihin tulivat valtakunnallisina syventävinä kursseina teemaopintojen kurssit. Nämä kurssit sisältävät eri oppiaineiden sisältöjä ja toteutettiin Nurmeksessa yhden ns. teemaopintojen viikon aikana (vko 18). Teemaopintojen viikolle satutettiin yrittäjyyskurssin leirikoulu ja näin vältettiin retkestä aiheutuneiden opintorästien syntyminen. Järjestely vähensi toisen vuosiluokan opiskelijoiden stressiä. Koska lukion opettajista suuri osa on yhteisiä perusopetuksen kanssa, myös Kirkkokadun koululla vko 18 oli teemaviikko.

2.4.5.2 Seutuyhteistyö

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön ensimmäisellä vuosiluokalla 1.8.2016 alkaen. Uusi opetussuunnitelma tehtiin yhdessä Lieksan lukion kanssa. Lukuvuonna 2017-2018 pelkästään abiluokat etenevät vanhan opetussuunnitelman mukaisesti. Lyhyiden kielten opiskelussa tehdään yhteistyötä pelkästään Lieksan lukion kanssa.

Kiteen, Tohmajärven, Kesälahden, Kontiolahden, Outokummun, Polvijärven, Juuan, Nurmeksien ja Lieksan lukioiden rehtorit pitivät tapaamisia, joissa mietittiin mm. erilaisia yhteistyömuotoja. Vuoden 2017 tapaamisissa käsiteltiin opetussuunnitelmauudistusta, uusien teemaopintojen toteuttamista sekä kesäkurssien järjestämistä yhteistyössä. Myös lukion kehittämisprojektit ja lukiolain uudistaminen olivat säännöllisesti esillä.

Kahden tutkinnon yhteistyö jatkui entiseen malliin. Sekä Valtimon että Nurmeksien ammattiopistojen opiskelijat osallistuvat lukio-opintoihin Nurmeksessa.

Kahden tutkinnon opiskelijoita on yhteensä 7 kappaletta. Aikuisia aineopiskelijoita on 2 kappaletta, jotka haluavat vahvistaa lähinnä matemaattisia aineita sekä kieliä jatko-opintojaan varten. Tutkintotavoitteellisia aikuisopiskelijoita on yksi. Nurmeksien lukio jatkaa Itä-Suomen yliopiston yhteistyöoppilaitoksena sekä järjestää maakuntakorkeakouluopintoja.

2.4.5.3 Kampus-yhteistyö

Hyvää yhteistyötä ammattiopiston ja lukion välillä jatkettiin myös vuonna 2017. Erityisopetuksen lisäksi tietotekninen apu on ollut lähes korvaamatonta. Syksyllä 2014 alkanut yhteistyö kuraattoripalveluissa jatkui.

Yhteisinä työryhminä jatkoivat Kestävän kehityksen työryhmä sekä Kampuksen yhteinen OHTR, opiskelijahuoltolain uudistuksessa on tärkeää että oppilaitokset vaihtavat myös yhteisöllisiä kokemuksia, onhan opiskelijoillamme mm. yhteiset tilat, ruokailu jne.

Kevään 2017 tehtiin koulutuskuntayhtymässä tilastrategia konsulttiyhtiö Haahtela-kehitys Oy toimesta Lieksan, Nurmeksien ja Valtimon kampuksille. Kaikissa toimipaikoissa on tilaa enemmän suhteessa arvioituun tarpeeseen. Koska Nurmeksien lukio on vuokralla koulutuskuntayhtymän tiloissa, vaikuttaa tilastrategia väistämättä myös lukioon. Nyt lukion käytössä olevat tilat ovat Kampuksen vanhimpia ja heikkokuntoisimpia ja niissä olisi

tehtävä lähivuosina mittavat saneeraukset. Todennäköisesti lukio siirtyykin tiloista pois muualle Kampuksella osoitettaviin tiloihin. Peruopetuksen luokat säilyvät nykyisillä paikoilla.

2.4.5.4 Resurssit

Lukiolla ei ollut merkittäviä taloudellisia resurssipuutteita.

Lukion tuntikehys on riittävä opiskelijoiden valitsemien kurssien toteuttamiseksi. Keskimääräinen ryhmäkoko 15,7 opiskelijaa/opetusryhmä oli hieman pienempi kuin edellisenä lukuvuonna (16,1).

Kaikissa kirjoitettavissa aineissa on kelpoiset opettajat. Kaikilla opettajilla on korkeakoulututkinto ja suoritettuna opettajan pedagogiset opinnot. Opettajista 100 % täyttää kaikki viran kelpoisuusehdot.

Lukion tietotekniikan kehityshanke jatkui ja hankerahalla hankittiin koulutusta ja välineitä. Hanke loppui vuoden 2017 lopussa.

Keskustan urheilukentän saneeraus saatiin valmiiksi. Lukio ja ammattiopisto valmistelivat yhteistä Liikkuva koulu – kehittämishanketta keväällä 2017, mutta hakemus ei menestynyt. Toisen asteen liikkuva koulu – hankkeelle on valtakunnallisella tasolla varattu liian vähän resursseja isompien kaupunkien saadessa hankerahoitusta.

2.4.6 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston opetustunteja toteutui vuoden 2017 aikana yhteensä 5086 (5082). Nurmeksessa järjestettäviin kursseihin käytettiin 4056 (3994) tuntia ja Valtimolla 1030 (1088) tuntia. Toteutuneita kursseja oli yhteensä 268 (255), joista Nurmeksessa toteutettiin 208 (196) kurssia ja Valtimolla 60 (59). Brutto opiskelijamäärä oli yhteensä 3769 (3703), joista naisia yhteensä 3175 (3041). Alle 16-vuotiaille suunnattuja taideaineiden koulutuksia kokonaistuntimäärästä oli 368 (420), aikuiskoulutukseen käytettyjä tunteja 4718 (4662). Suurin tuntimäärä aineryhmittäin kohdistui taito- ja taideaineisiin (musiikki, teatteri ja tanssi, kuvataiteet, muotoilu ja kädentaidot) ollen yhteensä 2973 (2857) tuntia. Kielten osuus (englanti, ranska, venäjä, espanja, italia, saksa, muut kielet) oli yhteensä 520 (510) tuntia. Kulttuurin ja kirjallisuuden tuntimäärä oli yhteensä 112 (118), tietotekniikan 174 (162), luonnontieteiden 12 (15), liikunnan 886 (984) ja terveydenhoidon 13 (16).

Hyvinvointilautakunta päätti uusista kurssimaksuista § 18 26.9.2017 pitämässään kokouksessa. Uudet kurssimaksut koskevat kaikkia kansalaisopiston järjestämiä kursseja ja ne otetaan käyttöön 1.8.2018 alkaen.

2.4.7 Kulttuuripalvelut

Nurmeksien kaupungin kulttuuripalveluiden tulosalue koostuu kirjastosta, kulttuurityöstä ja museosta.

2.4.7.1 Lastenkulttuuri

Lastenkulttuuritarjontaa oli eri ikäryhmille. Ryhmäperhepäivähoidon lapsille järjestettiin oma Tanssiteatteri Rollon teatteriesitys maaliskuussa, ja kaikki eskarilaiset tekivät teatterimatkat Joensuun kaupunginteatteriin kulttuuripalveluiden tuella. Tanssiteatteri Raatikon Tanssien maailman ympäri -työpajaesitykset toteutettiin marraskuussa kaikissa päiväkodeissa, ja perhepäivähoidon ja ryhmäperhepäiväkotien lapsille tarjottiin Tuubakimalainen -konsertti. Joulumusiikin Lahja lapselle -esitys tarjottiin koko varhaiskasvatukselle.

Tanssijaoston kevätnäytös tarjottiin kaikille alakoululaisille toukokuussa (kaksi erikoinäytöstä). Konsertti joka kouluun -konsertit (kuusi kappaletta) toteutuivat syyskuussa. Yleisönä olivat kaikki perusopetuksen oppilaat. Joulumusiikin Näppärikurssi oli avoin kaikille Pielisen Karjalan musiikkiopiston Nurmeksen toimipisteen oppilaille.

2.4.7.2 Hannikaisen sali

Hannikaisen salin profiilin kohottamisessa on edelleen kehitettävää, vaikka loppuunmyytyjä ja täysiä saleja oli vuoden aikana muutamia.

Hannikaisen salin tekninen kalusto halutaan pitää ajanmukaisena ja tarpeisiin sopivana. Uusi valkokangas asennettiin huhtikuussa, ja myös muut elokuvatoimintaa tukevat pienemmät hankinnat toteutuivat. Valkokankaan uusimiseen saatiin tuki Suomen Elokuvasäätiöltä. Myös salin valokalustoa päivitettiin vuoden aikana.

Ääni- ja valomestareille pystytettiin palkkaamaan ammattitaitoinen kesälomien sijainen. Nurmestalon ulkopuolisia työtehtäviä muiden kuin kaupungin järjestämissä tilaisuuksissa saatiin vähennettyä.

2.4.7.3 Yhteistyöprojektit yhdistysten ja muiden paikkakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa

Yhteistyöprojekteja toteutui yhdistysten ja muiden paikkakunnan kulttuuritoimijoiden kanssa. Nurmestalon 100 vuotta sitten -tapahtuman tekemisessä oli mukana kaupungin omien yksiköiden lisäksi paikallisia yhdistyksiä ja yrityksiä. Suomen Luonnon päiviä suunniteltiin yhteistyössä yhdistysten kanssa ja markkinointi toteutettiin yhdessä. Joulumusiikin Näppäriprojekti toteutettiin Pielisen Karjalan musiikkiopiston oppilaille, ja Nuoriso- ja matkailukeskus Hyvärilän kanssa Joulumusiikin pikkujoulushow.

2.4.7.4 Vuosi- ja kohdeavustusten jako

Toiminta- ja kohdeavustukset 13 000 euroa jaettiin toukokuussa. Myönnettyjen avustusten painopiste oli yleisötilaisuuksissa. Yhdistyksille ja yhteisöille suunnatuilla Suomi 100 -hankkeiden erityisavustuksilla (yht. 10 000 euroa) toteutettiin yleisötapahtumia.

2.4.8 Pielisen Karjalan Musiikkiopisto

Nurmestalon kaupunki ostaa musiikkiopistopalvelut Pielisen Karjalan musiikkiopistolta. Nurmestalon toimipisteessä opiskeli kertomusvuoden syksyllä perusasteella 48 opiskelijaa kun vuotta aiemmin opiskelijoita oli 50. Opistoasteella oli 2 (4) opiskelijaa. Musiikkileikkikoulussa oli 9 (15) oppilasta ja avoimella osastolla 1 (1) oppilas. Musiikkiopisto keräsi Nurmestalon lukukausimaksuja 16 287 eur sekä 2 133 euroa

juniorikorttitilityksinä (19 lasta), yhteensä 18 420 euroa (15 802).
Nurmeksen kaupunki maksoi musiikkiopistopalveluista 53 428 euroa (54 565).

2.4.9 Kirjastopalvelut

Vuonna 2017 Vaara-kirjastoissa keskityttiin yhteistyön syventämiseen, hiottiin yhteisiä käytäntöjä luetteloinnissa, asiakaspalvelussa ja lasten- ja nuortenkirjastotyössä sekä hankittiin e-aineistoja. Nurmeksen kirjaston toimintavuotta leimasivat monet muutokset, joista merkittävimpiä olivat kirjastotoimenjohtajan vaihtuminen kesän aikana, järjestelyapulaisen jääminen eläkkeelle syyskuun alusta alkaen ja kirjastoauton siirtyminen yhteen vuoroon syyslukukauden alussa.

Kirjaston vuodelle 2017 asetettuihin tavoitteisiin ei kaikilta osin päästy. Lainojen määrä jatkoi laskua, mutta kävijämäärät pysyivät pääkirjastossa lähes ennallaan. Vuonna 2017 pääkirjastosta ja autosta lainattiin yhteensä 166 588 lainaa, mikä oli 7,9 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2017 kokonaislainaus/asukasluku oli 21,13, kun vuonna 2016 luku oli 22,91. Toimintavuonna pääkirjastossa kävi keskimäärin 318 henkilöä päivässä, edellisenä vuonna luku oli 320.

Kirjastoauton lainausluvut vähenivät kolmanneksen. Pysäkkien määrä väheni 74:stä 60:een. Kirjastoauton kävijöiden määrä putosi 5 840 kävijällä vuoden takaisesta. Suurimpana syynä tähän oli kirjastoauton siirtyminen yhteen vuoroon. Koulujen ja päiväkotien pysäkkiaikaa jouduttiin lyhentämään 4,5 h/vko, jotta pystyttiin hoitamaan myös iltareitit. Kirjastoauto oli poissa liikenteestä myös korjausten ja remonttien takia.

Kokoelmiin hankittiin kirjoja lähes yhtä monta nidettä kuin edellisvuotena. Musiikkiaineistoja, elokuvia ja muita aineistoja hankittiin hieman vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2017 hankintojen osuus koko kokoelmasta oli 4,0 %, kun se vuonna 2016 oli 4,1 %. Vanhentunutta ja huonoon kuntoon mennyttä aineistoa poistettiin kirjastosta yhteensä 6 780 nidettä, mikä oli 7,5 % kokoelmasta, vuonna 2016 luku oli 4,1 %. Suositusten mukaan vuosittaisten hankintojen ja poistojen osuus pitäisi olla 8 % kokoelmasta, jotta kirjastoaineisto olisi ajankohtaista ja tuoretta. Poistettua aineistoa myytiin kirjastossa.

Asiakkaille pystyttiin tarjoamaan kattavat aukioloajat ja laadukkaat palvelut, joista tiedotettiin mm. kirjastossa, kirjaston Facebook-sivuilla ja paikallislehdessä. Tapahtumatoiminta jatkui vilkkaana ympäri vuoden: tapahtumia oli yhteensä 43 eli 65 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Koululaisille järjestettiin kirjastonkäytön opetusta 27 kertaa, mikä oli 22,7 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Satuelokuvia ja -tuokioita järjestettiin 25, mikä oli 52 % enemmän kuin edellisvuotena. Nurmeksen Marttojen ja kansalaisopiston lukupiirin kanssa järjestettiin Novellikoukku. Nurmeksen kameraseuran, Ylä-Karjalan Luonnonystävien sekä Nurmeksen museon ja kulttuuritoimen kanssa tehtiin yhteistyötä. Henkilökunta sai maakuntakirjaston ja AVI:n järjestämää täydennyskoulutusta.

2.4.10 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalvelut koostuu liikunta- ja nuorisopalveluista. 1.6.2017 siirryttiin sivistyspalveluista hyvinvointipalveluihin ja vapaa-aikapalveluista tuli oma tulosalue.

Varsinaisen nuorisotyön ja Nuortenpaja Apajan palvelut ostettiin Hyvärilän nuoriso- ja matkailukeskukselta. Nuorisotyön toimintamuodot pysyivät ennallaan. Nuokkari oli auki 953

tuntia ja käyntikertoja kertyi 3216 (2667). Leirejä oli kolme. Seitsemänjäseninen nuorisovaltuusto valittiin syksyllä vaaleilla.

Kaupunki osti nuorisotyöpalvelut Hyvärilän nuorisokeskuksesta 58 510 eurolla. Nuorisotyöntekijöitä on kaksi ja etsiviä nuorisotyöntekijöitä yksi. Etsivän nuorisotyöntekijän työpanoksesta 60 % kohdistui Nurmekseen ja 40 % Valtimolle. Etsivää nuorisotyötä hallinnoi Hyvärilän nuorisokeskus. Etsivän toiminnan piirissä on ollut 39 nurmeslaista nuorta. Kaupunki rahoitti pajatoimintaa 87 170 eurolla. Pajalla työskenteli pajapäällikkö ja kaksi työvalmentajaa. Sataman kioskia hoiti kesäajan Nuortenpaja Apaja. Pajatoimintaan osallistui 55 nuorta. Hyvärilän nuoriso – ja matkailukeskus Oy:n toimintakertomukset ovat tämän pykälän oheismateriaalina.

Ohjaamo toiminta jatkui Nuorten Kulman tiloissa keskiviikkoisin klo 12 - 15. Ohjaamo on alle 30- vuotiaille suunnattu, tietoa, neuvontaa, henkilökohtaista ohjausta antava, moniammatillisuutta hyödyntävä toimintatapa. Hanketta veti ja koordinoi valtakunnallinen Ohjaamo 2.0 hanke. Vapaa-aikasihteeri oli mukana ohjaamon suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä Nuortenpaja Apajan henkilökunnan kanssa.

Kaupungin tukemalla kesätyösetelillä sai 140 (136) nuorta töitä, setelin haki 217(213). Kaupungin eri hallintokuntiin työllistyi 28 (23) nuorta. Nuorten yritysseteli käyttöä jatkettiin 4H – yhdistyksen kanssa ja työllistyneitä nuoria oli 12. Juniorikortteja haettiin 261 kappaletta. Juniorikortteihin käytettiin 20 030 euroa ja 11 eri tahoa oli mukana järjestämässä harrastustoimintaa.

Seniorikortteja myytiin 319 (348). Seniorikorttikäyntejä kuntosaleilla kertyi 4762 (3907). Kylpylän remontin takia seniorikorttilaiset saivat käydä alkuvuodesta kaksi kertaa viikossa kuntosalilla ajalla 1.1.-1.8. Seniorien kylpyläkäyntejä tuli 1917 ja kuntalaiskäyntejä 2701 ajalla 2.8.-31.12. Kuntalaiskortilla sai kolmen euron alennuksen kylpyläkäyntiin.

Uimakouluja ei järjestetty kesällä 2017 kylpylän remontin takia. Erityisryhmien ohjausta ostettiin 10 tuntia viikossa (9 eri ryhmää) ja käyntikertoja toteutui 2319 (1606). Sovelletussa allasjumpassa käyntikertoja oli 619 loka-joulukuun aikana. Taloyhtiöjummat järjestettiin Porokylässä ja keskustassa.

Ikämiesten kuntoutusryhmä järjestettiin neljännen kerran Nurmeskotiyhdistys ry:n kanssa loka-marraskuussa 10 kertaa jossa osallistujia oli 7.

Liikunnan toiminta-avustuksia jaettiin 12 seuralle yhteensä 30.000 euroa. Nuorisotyön toiminta-avustukset jakaantuivat kuudelle seuralle ja niihin käytettiin 10.000 euroa. Kylätoimintaan jaettiin 2000 euroa kahdeksalle eri yhdistykselle.

Vuoden 2017 liikkujaksi valittiin Liisa Neuvonen. Menestyneinä urheilijoina palkittiin ampuja Karri Turunen, kyykämpelaajat Marko, Mika ja Oskari Peiponen. Vuoden joukkueena palkittiin Nurmeksen Sepot ry:n pöytätennisjoukkue.

Keskustan kentän peruskorjaus valmistui kesäkuussa. Huoltorakennuksen osalta rakentaminen aloitettiin lokakuussa.

Ensi lumen latu otettiin käyttöön marraskuun puolessa välissä. Kausimaksu aikuisilta oli 50 euroa, alle 18 v 25 €, alle 12 v maksuton. Päivämaksu oli 10 €.

Lähiliikuntapaikkasuunnitelmaan varten tehtiin lähiliikuntaolosuhteiden kartoitus erilaisin kyselyin marras-joulukuussa. Suunnitelman teko ostettiin asiantuntijapalvelut Jan Norralta.

2.4.11 Museo

Nurmeksen museo on kulttuurihistoriallinen museo, jonka tehtävänä on kerätä, tallentaa, säilyttää, tutkia ja esitellä Nurmeksen alueen kulttuuriperinnettä. Esinekokoelman painopistealueet ovat yhteiskoulun historia, musiikki, kauppalan historia, meijeritoiminta sekä kansanomaisen maatalous- ja talonpoikaisesineistö ja romanikulttuuri. Valokuvakokoelman pääpainopistealue on kauppalan rakennushistoria.

Museolla on toimitilat Kotiniementiellä (mm. Ikolan pirtti) ja Nurmestalon alakerrassa Kötšin museolla.

Museoihin tavoiteltiin 5 000 vierasta, joista 1 300 Ikolan ulkomuseoalueelle. Museon näyttelyissä kävi vuonna 2017 yhteensä 7 075 henkilöä, kun viime vuonna kävijöitä oli 8 372 henkilöä. Kävijöistä Kötšin museossa vieraili 4 048 (4 360) ja Ikolan ulkomuseossa 3 327 (4 012) kävijää. Lisäksi museon pienoiselokuvateatterissa Kino-Soinnussa katsottiin elokuvia 73 (83) kertaa. Kötšin museossa jatkettiin kuukauden esineen tunnistamiskilpailua, johon osallistui 15 (33) osanottajaa kuukaudessa.

Ryhmiä museoissa kävi 65 (35). Näistä koululais- ja päiväkotiryhmiä oli 50 (7), sekä erityisryhmiä 4 (11). Museon henkilökunta opasti kävijäryhmiä 49 (25) kertaa.

2.4.11.1 Museon esinekokoelma

Tekstissä kuvataan vuoden 2017 kartunta. Vuoden 2016 tilanne on suluissa vertailun helpottamiseksi.

Museon esinekokoelmaan kuului 20 214 (19 795) esinettä, joista 1 423 (1 024) esineen tiedot ovat digitaalisessa muodossa. Esineitä luetteloiitiin 419 (80) kappaletta. Museon kokoelmat karttuvat pääasiassa lahjoitusten myötä. Museo sai vuoden aikana 14 lahjoitusta. Lehtovaaran koululta palautettujen kokoelmaesineiden järjestely saatettiin päätökseen.

Museon valokuvakokoelma käsittää 82 525 (80 869) valokuvaa, negatiivia ja diakuvaa. Tavoitteena oli luetteloida kokoelmiin 200 valokuvaa. Kokoelma karttui vuoden aikana 1 656 (1 368) valokuvalla ja negatiivilla. Vuoden aikana digitoitiin 1 656 (1 368) valokuvaa, ja tietokannassa oli vuoden loppuun mennessä yhteensä 19 793 (18 125) valokuvaa.

Nurmeksen museo jatkoi yhteistyötä Pielisen museon, Suomen metsämuuseumi Lusto, Mönkönen Ruukkimuseon, Verlan, Lapin metsämuuseumi sekä Suomen metsästysmuuseumi kanssa museotietokannan kehittämisessä. Nämä seitsemän muuseumia muodostavat Kantapuu-konsortion. Edellä mainittujen muuseumien kokoelmat ovat selailtavissa Internetissä osoitteessa kantapuu.fi ja ne löytyvät myös osoitteesta finna.fi.

Kantapuu kuuluu E-kuva – muuseumiin, joihin kuuluvat sen lisäksi Akseli- ja Keski-Uudenmaan muuseumikonsortiot sekä Porin taidemuuseumi ja Forssan muuseumi. Nämä kaikki muuseumit käyttävät samaa selainkäyttöistä luettelointiohjelmistoa ja toimivat yhteistyössä ohjelmistonsa kehittämisessä.

2.4.11.2 Asiantuntijapalvelut

Muuseumi palvelee yleisöä antamalla tietoa kokoelmissaan ja arkistoissaan olevasta materiaalista sekä paikallishistoriasta. Tavoitteena on, että muuseumin tarjoamat

asiantuntijapalvelut ovat hyvin saavutettavissa. Tietopalvelut hoidetaan nopeasti ja priorisoidaan mahdollisuuksien mukaan etusijalle muuhun työhön nähden.

Kuva-arkiston valokuvista välitettiin kopioita, jotka toimitettiin pääsääntöisesti sähköisessä muodossa, sekä annettiin tietoja arkistoon ja käsikirjastoon tallennetusta materiaalista. Valokuvatilaukset Kantapuusta on toimitettu asiakkaalle samana päivänä, kun tilaus on vastaanotettu, ellei tilaus ole edellyttänyt kuvan skannaamista uudelleen suurempaan kokoon. Myös muu tiedonhakupalvelu ja asiantuntija-apu on pyritty toimittamaan viipymättä. Valokuvatilauksia tuli 34 (36). Muita asiantuntijapalvelutapahtumia museonjohtajalla oli 78 (87).

Konservaattori antoi neuvoja vanhojen rakennusten kunnostamiseen liittyen. Konservaattorin asiakaskäyntejä oli 10 (11) kpl ja muita asiantuntijapalvelutapahtumia 63 (96). Konservaattori konsultoi Lieksassa sijaitsevan Monolan aitan kunnostusta Monola-seuran museolta tilaamana ostopalveluna ja osallistui Monola-gaalaan 8.7. sekä Pielisen museon perinnepäivään 7.6.

Nurmeksen museolla on oma osuutensa miljöösuojelussa. Museonjohtaja ja konservaattori antoivat lausuntoja koskien Nurmeksen vanhaa rakennuskantaa 9 kohteesta.

2.4.11.3 Näyttelytoiminta

Museon tavoitteena on tarjota yleisöä kiinnostavia näyttelyitä. Kiinnostavuuden mittarina toimii kävijämäärä.

Perusnäyttelyt

Nurmes-talolla sijaitseva Kötsin museon perusnäyttely esittelee Nurmeksen historiaa esihistoriasta uudempaan aikaan saakka.

Ikolan museon perusnäyttelyssä esitellään Nurmeksen maatalous- ja meijeritoimintaa, kalastusta, maitotaloutta, kaupankäyntiä, Kuokkastenkosken ruukin toimintaa sekä alueen paltoimen historiaa. Kesäaikaan museoalueella oli lampaita elävöittämässä maalaismiljöötä. Ikolassa toimi kesäkahvila, joka oli avoinna museon aukioloaikoina.

Vaihtuvat näyttelyt

Vaihtuvia näyttelyitä pidettiin Kötsin museossa yksi (3). Näyttely esitteli Nurmesta vuonna 1917. Lisäksi Ikolan pirtissä oli kaksi kesänäyttelyä: Isämme sodassa – romanimiehet maattamme puolustamassa 26.–30.6. sekä Kansakoulun veistokurssin piirustuksia 3.7.–4.8.

2.5 Kaupunkirakennepalvelut

Kaupunkirakennepalveluiden hallintorakenne on muuttunut 1.6.2017 alkaen. Toiminnan ja talouden raportointi tehdään vuoden 2017 loppuun vuoden alussa voimassa olleen hallinto- ja tilirakenteen mukaan.

Tulosalueet

Rakennus- ja ympäristölautakunta (1.6.2017 alkaen kaupunkirakennelautakunnan lupajaosto)

Rakennus- ja ympäristölautakunta (Lupajaosto) toimii rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelu- viranomaisena. Lautakunta päättää poikkeamisluvista, suunnittelutarveratkaisuista, maa-ainesluvista sekä ympäristöluvista. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Rakennusvalvonta
Ympäristönsuojelu

Tekninen lautakunta (1.6.2017 alkaen kaupunkirakennelautakunta)

Tekninen lautakunta (Kaupunkirakennelautakunta) huolehtii yhdyskuntarakentamisen edellytyksistä, yleisistä alueista ja kunnallisteknisistä verkostoista, vesi- ja viemärilaitostoinnista ja koko kunnan vesihuollon kehittämisestä ja alueellisesta vesihuollon yleissuunnittelusta, rakennusten ja toimitilojen sekä niihin liittyvien laitteiden rakentamisesta ja ylläpidosta ja kaupungille kuuluvalta osalta pelastustoimesta ja öljyvahinkojen torjunnasta sekä jätehuollosta.

Hallinto
Toimitilat
Maankäyttö
Metsätalous
Kadut ja yleiset alueet
Vesihuolto

2.5.1 Rakennus- ja ympäristölautakunta

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vastuualueen päällikkö: Maankäyttöpäällikkö

5110 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ

Toiminnalliset tavoitteet

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Lupahakemusten käsittelyaika sekä lupien käsittely asiakaslähtöisesti	Rakennusvalvonta: Lupien käsittelyn tavoiteaika saapumiskirjaamisesta enintään 4 vko/ käsittelyaikojen seuraaminen järjestelmästä	Toteutunut. Järkevämpi seuranta on asian vireille tulosta (asiakirjojen toimituksesta) päätökseen, joka on pääsääntöisesti alle kaksi viikkoa.
	Ympäristönsuojelu: Lupien käsittelyn tavoiteaika 3 kk ja ilmoitusten asetusten mukainen, lupapäätösten pysyvyys	Toteutunut. Tavoiteaikoihin päästy, lupapäätöksistä ei ole valitettu.
Katselmusten ja tarkastusten tehostaminen	Katselmusten ja tarkastusten teon oikea-aikaisuus/ järjestelmästä seuranta	Rakennusvalvonta: Katselmukset suoritetaan rakennushankkeeseen ryhtyneen pyyntöjen perusteella. Kaikki rakentajat eivät muista katselmuspyyntöjen tekemistä. Katselmuksia suoritettu aiempia vuosia enemmän.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
		Ympäristönsuojelu: Säännöllisen valvonnan tarkastuksia tehty suunnitelman mukainen määrä, tarkastukset eivät ole kohdentuneet suunnitelman mukaisesti. Tarkastuskohteita on priorisoitu.
Viihtyisän asuinympäristön turvaaminen ja kehittäminen	Rakennetun ympäristön katselmukset/ vuosittain Kaavoituksen, määräysten ja ohjeiden toteutumisen seuranta	Katselmus ei toteutunut. Lupamenettelyssä on seurattu kaavamääräysten noudattamista.
Taloudelliset resurssit		
Resurssien turvaaminen	Järjestelmien ja toimintojen kehittäminen ja uudistaminen kysyntää ja muutoksia vastaaviksi sekä olemassa olevia resursseja vastaavaksi/ talousarvion seuranta ja muutoksiin varautuminen ennakkoon	Lupapiste -ohjelmiston käyttöönotto. Seurattu talousarvion toteutumista.
Palvelujen hinnoittelun ajantasaisuus	Taksoituksen tarkistus/ vuosittain	Rakennusvalvonta: Taksan tarkistamisen valmistelu aloitettu. Ympäristönsuojelun taksat maaliskuulta 2016, ei päivittämisen tarvetta. Taksat päivitetään 2018.
Prosessit ja rakenteet		
Henkilöstöresurssien riittävyys	Määritetyssä ajassa suoriudutaan lakisääteisistä ja muista määritetyistä tehtävistä/ työajan seuranta	Rakennusvalvonta: Osittain toteutunut. Resurssia on vieny paljon Factan päivitys ja Lupapisteen integraatio taustajärjestelmään. Ympäristönsuojelu: Osittain toteutunut. Lieksan ja Nurmeksen ympäristönsuojelun itsenäistymisen vuoksi Lieksan asioista vapautuvien resurssien tilalle on tullut lupajaoston sihteerin tehtävät ja toimistotehtäviä, jotka hoidettiin Lieksassa. Toimistotehtäviin on vuoden lopussa palkattu toimistosihteerin.
Rakennusjärjestyksen ja ympäristösuojelumääräysten ajantasaistaminen	Hyväksytty rakennusjärjestys ja ympäristösuojelumääräykset	Rakennusjärjestyksen päivittäminen on valmisteluvaiheessa. Ympäristönsuojelumääräysten päivittäminen on aloittamatta. YsL muutos voimaan 1.4. jolla muutettu jätevesilainsäädäntöä. Odotettu soveltamisohjeita ennen määräysten uusimista, eikä ennätetty aloittaa uusimisprosessia.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen	Koulutuksiin osallistuminen, ammattikirjallisuuden hankinta	Rakennusvalvonta: Osallistuttu neljään koulutustilaisuuteen (yhteensä 6 työpäivää). Hankittu soveltuvaa ammattikirjallisuutta. Ympäristönsuojelu: Toteutunut, osallistuttu järjestettyihin koulutuksiin, ympäristönsuojelu 6 koulutuspäivää.
Motivoitunut henkilöstö	Virkistyspäivät, kuukausipalaverit, työpaikkakokouksia vähintään 2 kertaa vuodessa.	Pidetty kaupunkirakennepalveluiden koko henkilöstön yhteinen kokous 2 kpl. Virkistyspäivä pidetty. Palaverikäytäntö aloitettu.

2.5.2 Kaupunkirakennelautakunta (tekninen lautakunta)

Vastuualueen päällikkö: Pasi Parkkinen

SISÄLTÄÄ MYÖS KOKO TEKNISTÄ TOIMEA KOSKEVIA TAVOITTEITA

5210 TEKNISEN VIRASTON HALLINTO

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Asiakas- ja hallintopalvelujen parantaminen	Palvelujen - ja henkilöstön tavoitettavuuden parantuminen uuden hallintomallin käyttöönoton myötä	Nurmeksen oma organisaatio on käynnistynyt 1.6.2017. Henkilöstön tavoitettavuus ja siten asiakaspalvelut parantuvat, kun keskushallinnon ja kaupunkirakennepalvelujen henkilöstön tilat ovat yhdessä toimipisteessä.

Taloudelliset resurssit

Toiminnan tehostaminen keskushallinnon ja teknisen hallinnon toimistopalveluiden yhdistyessä	Tehtäväkuvat on tarkistettu vuoden loppuun mennessä	Toteutunut.
--	---	-------------

Prosessit ja rakenteet

Uuden hallintomallin käynnistäminen	Henkilöstön rekrytointi hyväksytyn organisaation mukaisesti Prosessien läpikäynti ja uudistaminen uudessa toimintaympäristössä	Uuden hallintomallin käynnistyminen henkilöstön rekrytointineen on käynnistynyt hyvin. Prosessien läpikäynti uudessa toimintaympäristössä on käynnistetty.
TS-sopimuksen palkkojen tva	Arviointi on tehty vuoden loppuun mennessä	Arvioinnit tehty uusien tehtävien osalta.

Uudistuminen ja henkilöstön työkyky

Ammattitaidon ylläpito	Koulutuksiin osallistumisen mahdollistaminen	Toteutunut
Motivoitunut henkilöstö	Kehityskeskustelut	Osittain toteutunut
	Virkistyspäivät	Toteutunut

5220 TOIMITILAT

Vastuualueen päällikkö: Pasi Parkkinen

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Kunnossa olevat, turvalliset kiinteistöt	Kiinteistöjen kunnon järjestelmällinen selvittäminen ja ongelma-kohtien poistaminen. Sähköisen huoltokirjan järjestelmällinen käyttöönotto.	Yleistä: Kiinteistöt ovat ylläpidetty käyttökuntoisina sekä turvallisina tarvittavan tason edellyttämällä tavalla. Prosessi, joka on käynnissä jatkuvasti. Kyrölän tilojen sisäilmaremontit on saatettu loppuun. Ilmanvaihdon säätötyö käynnissä (n 80% valmis). Porokylän koulun sisäilmaongelmien korjaaminen. Toteutunut. Terveyskeskuksen kiinteistöhoitotyöt siirtyivät vuoden vaihteessa NuVa kuntayhtymältä Nurmeksen kaupungin vastuulle. Toteutunut Kunnossapito: Kunnossapito on toteutunut alkuvuoden osalta suunnitelman mukaan. Riskikartoitusraportointi on toteutettu/aloitettu muutamassa kohteessa. Asia tarkentuu toimitilaohjelman valmistuessa. Kiinteistön hoito: Sähköinen huoltokirja on käytössä osassa kohteita, mutta järjestelmällistä kaikkien kohteiden seurantaa ei ole käynnistetty. Asia tarkentuu toimitilaohjelman valmistuessa. Puhtauspalvelut: Toteutunut vaaditulla tasolla. Laatukierrokset toteutetaan vuosittain. Toteutunut
Taloudelliset resurssit		

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Kiinteistökannan sopeuttaminen palvelutarpeen mukaan	Toimitilojen käytön tehostaminen. Ylimääräisistä tiloista luovutaan.	Yleistä: Kiinteistökannan sopeuttamistarkastelu on käynnistetty ja lopullinen sopeuttaminen kirjataan syksyn aikana laadittavaan toimitilaohjelmaan. Ohjelman perusteet ja laatimisen aikataulu muuttuneet siten, että ohjelma saadaan valmiiksi vuoden 2018 aikana. Kunnossapito: Laamilantien rivitalojen purkamista on valmisteltu ja purkaminen toteutetaan syksyn 2017/kevään 2018 aikana. Lehtovaaran koulun tiloja muutettu asutokäyttöön (1 kpl). Vuokrattu muita tiloja yhdistys/vast käyttöön. Pielis-Pakarin laajennustyö valmisteilla. Toteutunut ja uusia tilojen käytön laajennuksia valmisteilla. Entisen Valion kiinteistön sähköliittymän päivittäminen tarpeita vastaavaksi. Toteutunut Kiinteistön hoito: Vuokrasopimusten ylläpito ja uusiminen. Toteutunut, uusi 19.2.2018 julkaistu indeksiin perustuva korotus valmisteilla. Puhtauspalvelut: Puhtauspalvelut toteutuneet suunniteltujen resurssien mukaisesti. Toteutunut, tapahtuneet toimitilamuutokset huomioitu.

Prosessit ja rakenteet

Henkilöstöresurssien sopeuttaminen kiinteistökantaan. Tarvittavien rekrytointien mitoittaminen oikein.	Henkilöstömäärän kehitys kiinteistökannan ja palvelutarpeen mukainen	Yleistä: Henkilöstöresurssit on sopeutettu vuoden 2017 aikana käynnissä oleviin kunnossapito- ja investointirakentamisen kohteisiin. Toteutunut Kunnossapito: Henkilöstöresurssit ovat riittävät kunnossapitotöihin nähden. Toteutunut Kiinteistön hoito: Kiinteistönhoidon mitoituksen tarkistustyö on toteutettu alkuvuoden aikana. Toteutunut Alkuvuonna palkattu yksi henkilö terveyskeskuksen kiinteistönhoidon järjestämiseen liittyen. Toteutunut Puhtauspalvelut: Henkilöstöresurssit ovat riittämättömät ennalta suunnittele mattomien tai yllätyksellisten tehtävien hoitamiseen. Perustehtävien hoitamiseen henkilöstöresurssit ovat riittävät. Henkilöstöresurssien kokonaismäärä pienentynyt noin 3,5 henkilötyövuotta. Resursseihin vaikuttavat asiat: • Yksi pitkällä sairauslomalla oleva työntekijä. • neljä 50 %:sta työaikaa tekevää työntekijää. Yhden työntekijän osalta asia on vireillä. Pikku-Kaarlén päiväkodin mitoitus on tehty. Toteutunut
--	--	--

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
		Isännöitsijän ja rakennuttajapäällikön virat on täytetty. Toteutunut
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Henkilöstön osaaminen ajan tasalla	Tarvittavan lisäkoulutuksen hankkiminen	Yleistä: Toteutunut tarvittavalta osin. Koulutus-tarpeet on kartoitettu kehityskeskuste-luissa. Kunnossapito: Kiinteistön hoito: Puhtauspalvelut: Henkilöstölle pidetty laitteistokoulutusta tarpeen mukaan ammattitaidon ja osaa-misen ylläpitämiseksi. Toteutunut

5230 MAANKÄYTTÖ

Tulosityksikkövastaava: Maankäyttöpäällikkö

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Asiakaslähtöisen palvelun kehittäminen ja ylläpitäminen	Asiakaspalveluaikojen vakiinnuttaminen ja palautteeseen tarttuminen, erityisti-lanteista ja loma-ajoista tiedottami-nen/puolivuositain	Toteutunut osittain, asiakaspalveluai-koja ei ole otettu käyttöön.
Tulosalueelle määriteltyjen tehtävien sujuvuuteen, tasokkuuteen ja tehokkuuteen tähtääminen	Tiiviit kaavoitusprosessit, viivytyksettö-mät mittaustyöt, maapolitiikan noudat-taminen, tietojen ajantasaisuus, laatu-vaatimuksiin vastaami-nen/puolivuositain	Toteutunut osittain. Käynnissä olevat kaavoitusprosessit on pystytty hoita-maan, mutta resurssivajeesta johtuen uusia ei ole voitu aloittaa. Mittaustyöt ovat hoituneet vaaditussa aikataulussa.
Asioiden käsittelyaikojen tehostaminen	Viivytyksetön vastaaminen yhteydenot-toihin, yhteistyö, tarkoitusta vastaavat ohjelmistot ja laitteet, onnistunut tehtä-vien jakaminen/puolivuositain	Toteutunut maankäytön resurssiva-jeesta huolimatta.
Maankäyttölisiin tarpeisiin vastaaminen	Ajantasaiset suunnitelmat ja ohjeet sekä kartat, valmius kunnan edusta huolehtimiseen/kerran vuodessa	Toteutunut.
Taloudelliset resurssit		
Resurssien riittävyyden varmistaminen	Ennakoidaan tulevat tarpeet, turvataan vuosittaisten tehtävien ja tavoitteiden toteuttaminen taloudellisesti ja riittä-vällä henkilömäärällä, noudatetaan ta-lousarviota/puolivuositain	Kaupunkirakennelautakunta päätti jättää maankäyttöpäällikön viran täyttämättä. Resurssivajetta lähdetään ratkaisemaan maankäyttösuunnittelijan viran täyttämisen kautta.
Palvelujen hinnoittelun ajantasaisuus	Tarkistetaan käytössä olevat tak-sat/kerran vuodessa	Ei ole vielä toteutunut.
Konsulttikustannusten hallinta	Hyödynnetään ensisijaisesti tulosityksi-kön omat resurssit, arvioidaan projek-teittain konsultin käyttämisen edut ja haitat/puolivuositain	Kaavoituksessa on jouduttu lähes täysin turvautumaan konsulttipalveluihin.
Maapoliittinen onnistuminen	Varmistetaan maaomaisuuden tuotta-minen ensisijaisesti vuokrasopimuksin, oikea-aikainen maan hankkiminen ja myyminen/puolivuositain	KoKi -järjestelmä on otettu onnistu-neesti käyttöön ja maanvuokrasopimuk-set ovat kunnossa.
Prosessit ja rakenteet		
Uuden organisaation käynnistäminen	Sisäistetään organisaation rakenne, opi-taan säännöt/kerran vuodessa	Nurmeksen oma organisaatio on käyn-nistynyt 1.6.2017, työpaikkakokous pi-detty 1.6.2017 ja 16.11.2017
Työmenetelmien tehostaminen	Osataan kriittinen suhtautuminen muo-dostuneisiin rutiineihin, kehitetään toi-mintoja ja toimintatapoja henkilöstöläh-töisesti/puolivuositain	Käynnissä olevat rekrytoinnit ja resurs-sivaje ovat pakottaneet henkilöstön myös omien työtehtävien tarkasteluun.
Kaupungin strategian noudattaminen	Taitava aluekehitys, varmistetaan maankäyttöllinen valmius hyvinvoinnin, elinkeinojen ja kilpailukyvyyn edistä-	Toteutunut osittain.

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
	miseksi, positiivinen yhteistyökykyys, valmius uuden strategian omaksumiseen/puolivuositain	
Erityistilanteiden hallitseminen	Varahenkilöjärjestelmän tarkistaminen ja tehokas käyttäminen, joustavuus/kerran vuodessa	Toteutunut osittain.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Työpaikkakokousten järjestäminen	Kokoonnutaan viikoittain tai muutoin säännöllisesti, ylläpidetään positiivista yhteistyökykyä ja sisukasta työtettä/puolivuositain	Pidetty kaupunkirakennepalveluiden koko henkilöstön yhteinen kokous 1.6.2017 ja 16.11.2017. Maankäytön ja lupapalveluiden yhteispalaverit käynnistetty.
Osaamisen ja työkyvyn varmistaminen	Osallistutaan järjestettyihin koulutuksiin sekä työhyvinvointia edistäviin tilaisuuksiin, käydään kehityskeskustelut, käytetään tarvittaessa varhaisen puuttumisen mallia, kannustetaan työyhteisön jäseniä/kerran vuodessa	Toteutunut.

5240 KADUT JA YLEISET ALUEET

Tulosityksikkövastaava: Niko Mahlavuori

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Katujen, satamien, venepaikkojen, yleisten alueiden, leikkipaikkojen, puistojen, viheralueiden sekä liikuntapaikkojen hoito, kunnossapito ja investoinnit	Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta Asiakaspalaute Lautakunnan päätökset	Toteutunut tavoitetason mukaisesti.
Omien konekeskusten ja varastojen kustannustehokas käyttö	Tuntihinnat/ Käyttöasteet	Oma kalusto hyödynnetty tehokkaasti. Uudet tuntihinnat otettu käyttöön 1.1.2018. Varastopoistot tehty vuoden 2017 loppuun mennessä.
Yksityistiet	Pysyvän asutuksen teiden ylläpidon turvaaminen	Ei poikkeamaa aikaisempiin vuosiin.
Aloitteiden käsittely	Kohtuullinen käsittelyaika	Kuntalaisaloitteet käsitelty pääosin vuoden 2018 alussa.
Taloudelliset resurssit		
Talousarvion noudattaminen	Seuranta/ varhainen puuttuminen	Talousarvio toteutuu suunnitellusti.
Kustannusvertailu	Kustannusvertailu kuntien kanssa	Ei toteutunut.
Prosessit ja rakenteet		
Liikenneturvallisuus	Työryhmät	Työryhmä kokoontunut 3 kertaa vuoden 2017 aikana
Henkilöresurssit	Riittävä mitoitus/ määräaikaisten käyttö Tukityöllistetyt	Resurssien mitoitus kesäaikana oli riittävä. Työnjohdossa oli vajetta.
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Ennakoiminen	Varhainen puuttuminen Nopeat sijaisjärjestelyt	Työnjohtopuolella on ollut vajetta viimeisen vuoden aikana.
Hyvä työilmapiiri	Työpaikkakokoukset/ palaute	Uuden kaupunkirakennepalvelujen organisaation aloituskokous pidetty kesäkuussa. Viikko- tai kuukausipalaveri käytäntö otettu käyttöön tulosityksiköissä.

5250 VESIHUOLTO

Tulosityksikkövastaava: Niko Mahlavuori

Toiminnallinen tavoite	Tavoitetaso/seurantatapa	Toteuma
Palvelut ja niiden vaikuttavuus		
Laitosten hyvä toiminnallinen hoito. Kuluttajien elämän sujuvuus.	Käyttöveden ja puhdistetun jäteveden laadut määräysten ja lupaehtojen mukaiset.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti.
Taloudelliset resurssit		
Taksarakenteet VVY:N suositusten mukaiset. Investointien oikea kohdentaminen. Taksat kattavat menot.	Taksat valtakunnan keskitasoa. Käyttövarmuuden nostaminen. Vanhojen putkistojen saneeraus Vähintään nollatulos / Tilinpäätös.	Taksat ovat edelleen valtakunnan keskitasoa. Vanhojen putkistojen saneerausta toteutettu järjestelmällisesti.
Prosessit ja rakenteet		
Palvelujen ostaminen / omatyö	Kustannussäästö / tilinpäätös.	
Uudistuminen ja henkilöstön työkyky		
Vesihuoltopäällikön ja työnjohdon päivitys.	Vesihuoltopäällikön tehtävä korvataan Nurmeksen uudessa organisaatiossa kuntatekniikan päällikön tehtävällä ja kyseinen tehtävä täytetään kevään 2017 aikana. Työnjohdon järjestelyt tehdään vuoden 2017 aikana.	Tavoite on toteutunut. Nurmeksen uudessa hallintomallissa vesihuolto kuuluu kuntatekniikan tulosalueeseen. Kuntatekniikan tulosaluepäällikönä toimii kaupunkirakennepäällikkö Niko Mahlavuori. Vesihuoltomestarin tehtävään valittiin Timo Pirinen.

2.6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset	Ta 2017	Ta-muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2017	Ta-tot 2017	Tot %
Toimintatuotot	10 099 347	533 000	10 632 347	11 126 808	-494 461	104,7
Myyntituotot	4 247 896	0	4 247 896	4 454 247	-206 351	104,9
Maksutuotot	514 200	0	514 200	544 929	-30 729	106
Tuet ja avustukset	243 800	0	243 800	387 988	-144 188	159,1
Muut toimintatuotot	5 093 451	533 000	5 626 451	5 739 644	-113 193	102
Valmistus omaan käyttöön	25 000	0	25 000	55 733	-30 733	222,9
Toimintakulut	-58 436 894	-1 364 572	-59 801 466	-58 557 473	-1 243 993	97,9
Henkilöstökulut	-13 874 841	-13 572	-13 888 413	-13 124 592	-763 821	94,5
Palkat ja palkkiot	-10 333 596	-9 500	-10 343 096	-10 253 613	-89 483	99,1
Henkilösivukulut	-3 541 245	-4 072	-3 545 317	-2 870 980	-674 337	81
Eläkekulut	-3 031 697	-1 145	-3 032 842	-2 385 982	-646 860	78,7
Muut henkilösivukulut	-509 548	-2 927	-512 475	-484 998	-27 477	94,6
Palvelujen ostot	-36 496 382	-1 336 000	-37 832 382	-37 415 272	-417 110	98,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 942 496	9 000	-2 933 496	-2 737 247	-196 249	93,3
Avustukset	-1 450 612	50 000	-1 400 612	-1 397 658	-2 954	99,8
Muut toimintakulut	-3 672 563	-74 000	-3 746 563	-3 882 704	136 141	103,6
Toimintakate	-48 312 547	-831 572	-49 144 119	-47 374 932	-1 769 187	96,4
Verotulot	23 902 000	0	23 902 000	24 236 058	-334 058	101,4
Valtionosuudet	30 240 213	-346 000	29 894 213	30 038 659	-144 446	100,5
Rahoitustuotot ja -kulut	229 580	0	229 580	268 816	-39 236	117,1
Korkotuotot	50 000	0	50 000	55 494	-5 494	111
Muut rahoitustuotot	373 000	0	373 000	423 854	-50 854	113,6
Korkokulut	-137 420	0	-137 420	-113 376	-24 044	82,5
Muut rahoituskulut	-56 000	0	-56 000	-97 155	41 155	173,5
Vuosikate	6 059 246	-1 177 572	4 881 674	7 168 601	-2 286 927	146,8
Poistot ja arvonalentumiset	-3 737 578	-369 926	-4 107 504	-3 635 200	-472 304	88,5
Suunnitelman muk. poistot	-3 737 578	0	-3 737 578	-3 246 396	-491 182	86,9
Arvonalentumiset	0	-369 926	-369 926	-388 804	18 878	105,1
Satunnaiset erät	0	369 926	369 926	369 926	0	100
Satunnaiset tuotot	0	369 926	369 926	369 926	0	100
Tilikauden tulos	2 321 668	-1 177 572	1 144 096	3 903 327	-2 759 231	341,2
Poistoeron muutos	0	0	0	405 977	-405 977	*****
Varausten muutos	-1 000 000	0	-1 000 000	-3 000 000	2 000 000	300
Rahastojen muutos	-100 000	0	-100 000	-36 000	-64 000	36
Tilikauden ylijäämä (alij.)	1 221 668	-1 177 572	44 096	1 273 304	-1 229 208	2887,6

2.7 Investointiosan toteutuminen

Investointiosan määrärahoja kaupunginvaltuusto nosti 1 675 662 eurolla ja tuloarvioita vähennettiin 1 430 168 euroa. Tarkistetuista määrärahoista toteutui 94,3 prosenttia ja tuloista 108 prosenttia. Investointien nettosumma oli 5 139 393 euroa eli 569 101 euroa muutettua talousarviota pienempi.

	Ta 2017	Ta- muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2017	Ta-tot 2017	Tot %
9000 Maa ja vesialueet/Hankinta						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-125 700	-125 700	-125 689	-11	100
Netto	0	-125 700	-125 700	-125 689	-11	100
9001 Osakkeet ja osuudet						
Tuotot	0	1 459 168	1 459 168	1 501 168	-42 000	102,9
Kulut	-227 000	-1 816 322	-2 043 322	-2 044 554	1 232	100,1
Netto	-227 000	-357 154	-584 154	-543 386	-40 768	93
9002 Maa ja vesialueet/Myynnit						
Tuotot	0	0	0	13 290	-13 290	*****
Kulut	0	0	0	0	0	0
Netto	0	0	0	13 290	-13 290	*****
9021 Kyläverkkojen kuntaosuus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0
Netto	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0
9052 Dok.kamera ja datatykki/Porok.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-25 000	0	-25 000	-27 105	2 105	108,4
Netto	-25 000	0	-25 000	-27 105	2 105	108,4
9145 Porokylän Leipomo Oy						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-300 000	106 300	-193 700	-193 661	-39	100
Netto	-300 000	106 300	-193 700	-193 661	-39	100
9149 Kuusikumpu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-180 000	120 000	-60 000	-20 000	-40 000	33,3
Netto	-180 000	120 000	-60 000	-20 000	-40 000	33,3
9150 Rekulan päiväkot						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-120 000	-120 000	-77 568	-42 432	64,6
Netto	0	-120 000	-120 000	-77 568	-42 432	64,6

9155 Kyrölän palv.keskus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	93 400	93 400	-126 508	219 908	-135,4
Netto	0	93 400	93 400	-126 508	219 908	-135,4
9156 Hyvärilän Kartanohotelli						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-160 000	-23 800	-183 800	-183 825	25	100
Netto	-160 000	-23 800	-183 800	-183 825	25	100
9158 Keskustan päiväkoti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-1 600 000	0	-1 600 000	-1 382 580	-217 420	86,4
Netto	-1 600 000	0	-1 600 000	-1 382 580	-217 420	86,4
9159 Keskustan urh.kentän huoltorak						
Tuotot	90 000	0	90 000	0	90 000	0
Kulut	-390 000	260 000	-130 000	-146 098	16 098	112,4
Netto	-300 000	260 000	-40 000	-146 098	106 098	365,2
9160 Hyvärilän retkeilymaja						
Tuotot	0	100 000	100 000	100 000	0	100
Kulut	-326 000	200 000	-126 000	-48 785	-77 215	38,7
Netto	-326 000	300 000	-26 000	51 215	-77 215	-197
9161 Mottikatu 3						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	20 000	-30 000	0	-30 000	0
Netto	-50 000	20 000	-30 000	0	-30 000	0
9162 Hyvärilän Kartanoh.						
Tuotot	215 000	-129 000	86 000	86 000	0	100
Kulut	-350 000	0	-350 000	-382 128	32 128	109,2
Netto	-135 000	-129 000	-264 000	-296 128	32 128	112,2
9163 Hyvärilän kk/väistötila/keitt.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	-8 200	-38 200	-38 176	-24	99,9
Netto	-30 000	-8 200	-38 200	-38 176	-24	99,9
9164 Hyvärilän Kartanoh. portaat						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-15 000	2 300	-12 700	-12 627	-73	99,4
Netto	-15 000	2 300	-12 700	-12 627	-73	99,4
9165 Kyrölän palv.keskus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-220 000	0	-220 000	0	-220 000	0
Netto	-220 000	0	-220 000	0	-220 000	0

9166 Kaupungintalo						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-125 000	90 000	-35 000	0	-35 000	0
Netto	-125 000	90 000	-35 000	0	-35 000	0
9167 Nurmes Talo						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	0	-30 000	-3 365	-26 635	11,2
Netto	-30 000	0	-30 000	-3 365	-26 635	11,2
9168 Porokylän koulu						
Tuotot	0	0	0	950	-950	*****
Kulut	-60 000	34 300	-25 700	-25 735	35	100,1
Netto	-60 000	34 300	-25 700	-24 786	-914	96,4
9169 Pielispakari Oy						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-180 000	-180 000	-250 582	70 582	139,2
Netto	0	-180 000	-180 000	-250 582	70 582	139,2
9170 Muovikierrätys pressuhalli						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-290 900	-290 900	-291 142	242	100,1
Netto	0	-290 900	-290 900	-291 142	242	100,1
9171 Muovikierrätys tontin rakent.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-346 000	-346 000	-346 494	494	100,1
Netto	0	-346 000	-346 000	-346 494	494	100,1
9310 Varustie						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-35 700	-35 700	-36 191	491	101,4
Netto	0	-35 700	-35 700	-36 191	491	101,4
9311 Edellisen vuoden kohteet 2017						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-6 000	-26 000	-25 954	-46	99,8
Netto	-20 000	-6 000	-26 000	-25 954	-46	99,8
9312 Ikolantie klv						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	-87 100	-117 100	-120 665	3 565	103
Netto	-30 000	-87 100	-117 100	-120 665	3 565	103
9313 Kirkkokadun klv ja torialue						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-2 700	-52 700	-52 750	50	100,1
Netto	-50 000	-2 700	-52 700	-52 750	50	100,1

9314 Kotiniementien peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-160 000	0	-160 000	-148 330	-11 670	92,7
Netto	-160 000	0	-160 000	-148 330	-11 670	92,7
9315 Kaarlonk. peruskorj.(Kirkkok.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-30 000	-2 100	-32 100	-32 337	237	100,7
Netto	-30 000	-2 100	-32 100	-32 337	237	100,7
9316 Kaavakadut 2017						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	-14 200	-114 200	-125 311	11 111	109,7
Netto	-100 000	-14 200	-114 200	-125 311	11 111	109,7
9317 Känkkäälä						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-250 000	125 000	-125 000	0	-125 000	0
Netto	-250 000	125 000	-125 000	0	-125 000	0
9318 Känkkäälä						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0
Netto	-50 000	0	-50 000	0	-50 000	0
9319 Laamilantie						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-100 000	100 000	0	0	0	0
Netto	-100 000	100 000	0	0	0	0
9415 Kotiniementien katuvalaistus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	0	-20 000	-13 165	-6 835	65,8
Netto	-20 000	0	-20 000	-13 165	-6 835	65,8
9416 Kirkkokadun jouluvalaistus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	0	-20 000	-21 277	1 277	106,4
Netto	-20 000	0	-20 000	-21 277	1 277	106,4
9631 Pesuhallin aita						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-25 000	-25 000	-24 829	-171	99,3
Netto	0	-25 000	-25 000	-24 829	-171	99,3
9635 Venevalkamat 2016						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	-48 700	-68 700	-69 105	405	100,6
Netto	-20 000	-48 700	-68 700	-69 105	405	100,6

9636 Känkkäälä						
Tuotot	0	0	0	110 000	-110 000	*****
Kulut	-270 000	269 760	-240	-221 185	220 945	*****
Netto	-270 000	269 760	-240	-111 185	110 945	*****
9638 Bomba/Ritoniemi tankkauspiste						
Tuotot	20 000	0	20 000	0	20 000	0
Kulut	-60 000	-3 900	-63 900	-64 194	294	100,5
Netto	-40 000	-3 900	-43 900	-64 194	20 294	146,2
9660 Koirapuisto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10 000	-5 000	-15 000	-10 537	-4 463	70,2
Netto	-10 000	-5 000	-15 000	-10 537	-4 463	70,2
9661 Liikuntapuisto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10 000	0	-10 000	-5 969	-4 031	59,7
Netto	-10 000	0	-10 000	-5 969	-4 031	59,7
9681 Keskustan urheilukenttä						
Tuotot	0	0	0	84 000	-84 000	*****
Kulut	0	-30 000	-30 000	-17 603	-12 397	58,7
Netto	0	-30 000	-30 000	66 397	-96 397	-221,3
9682 Lumetuskontti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	0	-30 800	-30 800	-30 800	0	100
Netto	0	-30 800	-30 800	-30 800	0	100
9747 Kötsinmäen vedenottamo						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	60 000	-20 000	-699	-19 301	3,5
Netto	-80 000	60 000	-20 000	-699	-19 301	3,5
9750 Vanha Laamila vesihuolto						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-20 000	-70 000	-69 735	-265	99,6
Netto	-50 000	-20 000	-70 000	-69 735	-265	99,6
9752 Kaarlonkatu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-15 000	5 800	-9 200	-9 150	-50	99,5
Netto	-15 000	5 800	-9 200	-9 150	-50	99,5
9753 Karjalankatu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-25 000	25 000	0	0	0	0
Netto	-25 000	25 000	0	0	0	0

9882 Vanha Laamilan viemäröinti						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-50 000	-25 500	-75 500	-75 514	14	100
Netto	-50 000	-25 500	-75 500	-75 514	14	100
9885 Höljään jv puhd. saneeraus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-80 000	0	-80 000	-65 923	-14 077	82,4
Netto	-80 000	0	-80 000	-65 923	-14 077	82,4
9886 Kaarlonkatu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-15 000	7 100	-7 900	-7 895	-5	99,9
Netto	-15 000	7 100	-7 900	-7 895	-5	99,9
9887 Karjalankatu						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-25 000	25 000	0	0	0	0
Netto	-25 000	25 000	0	0	0	0
9888 Tonttijohdot 2017						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-10 000	8 000	-2 000	-220	-1 780	11
Netto	-10 000	8 000	-2 000	-220	-1 780	11
9889 Viemäriverkoston saneeraus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	30 000	-10 000	0	-10 000	0
Netto	-40 000	30 000	-10 000	0	-10 000	0
9890 Jv pumpptaamon saneeraus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-40 000	-10 000	-50 000	-42 410	-7 590	84,8
Netto	-40 000	-10 000	-50 000	-42 410	-7 590	84,8
9891 Jv pumpptaamon automaatio						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-20 000	0	-20 000	-16 429	-3 571	82,1
Netto	-20 000	0	-20 000	-16 429	-3 571	82,1
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	325 000	1 430 168	1 755 168	1 895 407	-140 240	108
Kulut	-5 788 000	-1 675 662	-7 463 662	-7 034 800	-428 861	94,3
Netto	-5 463 000	-245 494	-5 708 494	-5 139 393	-569 101	90

2.8 Yhteenveto valtuuston hyväksymien tulo- ja menomäärärahojen sekä käyttötalouden toteutumisesta

Nurmeksien talousarviossa 2017 on määritelty määrärahat sitovasti tulosalueittain nettona, kuitenkin niin että investointiosan määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia bruttona.

	Ta 2017	Ta-muutos	Ta+muutos	Toteutunut 2017	Ta-tot 2017	Tot %
1110 Vaalit						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-16 507	0	-16 507	-14 544	-1 963	88,1
Netto	-16 507	0	-16 507	-14 544	-1 963	88,1
1210 Tarkastustoimi						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-32 004	0	-32 004	-24 944	-7 060	77,9
Netto	-32 004	0	-32 004	-24 944	-7 060	77,9
1310 Kaupunginvaltuusto						
Tuotot	0	0	0	30	-30	*****
Kulut	-89 084	0	-89 084	-112 602	23 518	126,4
Netto	-89 084	0	-89 084	-112 572	23 488	126,4
1410 Kaupunginhallitus						
Tuotot	0	0	0	17 917	-17 917	*****
Kulut	-1 145 736	-30 000	-1 175 736	-1 127 146	-48 590	95,9
Netto	-1 145 736	-30 000	-1 175 736	-1 109 229	-66 507	94,3
1420 Kaupunginkanslia						
Tuotot	318 300	369 926	688 226	729 066	-40 840	105,9
Kulut	-33 428 209	-1 474 494	-34 902 703	-34 582 715	-319 988	99,1
Netto	-33 109 909	-1 104 568	-34 214 477	-33 853 649	-360 828	98,9
1470 Ruokahuolto						
Tuotot	1 713 596	0	1 713 596	1 815 793	-102 197	106
Kulut	-1 650 396	0	-1 650 396	-1 475 504	-174 892	89,4
Netto	63 200	0	63 200	340 289	-277 089	538,4
1480 Maaseutuhallinto						
Tuotot	150 216	0	150 216	129 413	20 803	86,2
Kulut	-262 474	0	-262 474	-189 518	-72 956	72,2
Netto	-112 258	0	-112 258	-60 106	-52 152	53,5
4110 Koulutuspalvelut						
Tuotot	125 850	0	125 850	234 541	-108 691	186,4
Kulut	-8 800 555	0	-8 800 555	-8 554 148	-246 407	97,2
Netto	-8 674 705	0	-8 674 705	-8 319 607	-355 098	95,9
4120 Hallinto ja kotihoidontuki						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-565 165	0	-565 165	-536 058	-29 107	94,8
Netto	-565 165	0	-565 165	-536 058	-29 107	94,8

4130 Päivähoito alue 1						
Tuotot	82 000	0	82 000	123 924	-41 924	151,1
Kulut	-1 042 803	0	-1 042 803	-1 034 497	-8 306	99,2
Netto	-960 803	0	-960 803	-910 573	-50 230	94,8
4140 Päivähoito alue 2						
Tuotot	96 500	0	96 500	116 729	-20 229	121
Kulut	-1 173 062	0	-1 173 062	-1 244 986	71 924	106,1
Netto	-1 076 562	0	-1 076 562	-1 128 257	51 695	104,8
4145 Perhepäivähoito						
Tuotot	140 700	0	140 700	142 507	-1 807	101,3
Kulut	-694 762	0	-694 762	-756 041	61 279	108,8
Netto	-554 062	0	-554 062	-613 533	59 471	110,7
4150 Kulttuurityö						
Tuotot	17 000	0	17 000	31 181	-14 181	183,4
Kulut	-536 566	0	-536 566	-522 558	-14 008	97,4
Netto	-519 566	0	-519 566	-491 377	-28 189	94,6
4160 Kirjasto						
Tuotot	12 500	0	12 500	12 448	52	99,6
Kulut	-657 342	0	-657 342	-602 416	-54 926	91,6
Netto	-644 842	0	-644 842	-589 969	-54 873	91,5
4170 Museo						
Tuotot	0	0	0	18 734	-18 734	*****
Kulut	-302 018	0	-302 018	-294 310	-7 708	97,4
Netto	-302 018	0	-302 018	-275 577	-26 441	91,2
4180 Vapaa aikapalvelut						
Tuotot	67 900	0	67 900	17 328	50 572	25,5
Kulut	-508 139	0	-508 139	-404 388	-103 751	79,6
Netto	-440 239	0	-440 239	-387 060	-53 179	87,9
5110 Rakennus ja ympäristölautakun						
Tuotot	80 000	0	80 000	78 855	1 145	98,6
Kulut	-294 748	70 000	-224 748	-220 430	-4 318	98,1
Netto	-214 748	70 000	-144 748	-141 575	-3 173	97,8
5210 Tekninen hallinto						
Tuotot	0	90 000	90 000	90 669	-669	100,7
Kulut	-855 362	0	-855 362	-791 446	-63 916	92,5
Netto	-855 362	90 000	-765 362	-700 777	-64 585	91,6
5220 Rakennusten ylläpito						
Tuotot	5 420 585	443 000	5 863 585	6 406 524	-542 939	109,3
Kulut	-5 868 502	-229 000	-6 097 502	-5 549 338	-548 164	91
Netto	-447 917	214 000	-233 917	857 186	-1 091 103	-366,4

5230 Maankäyttö						
Tuotot	355 500	0	355 500	389 281	-33 781	109,5
Kulut	-373 427	94 000	-279 427	-224 406	-55 021	80,3
Netto	-17 927	94 000	76 073	164 875	-88 802	216,7
5235 Metsätalous						
Tuotot	100 000	0	100 000	129 491	-29 491	129,5
Kulut	-62 704	0	-62 704	-43 494	-19 210	69,4
Netto	37 296	0	37 296	85 998	-48 702	230,6
5240 Kadut ja yleiset alueet						
Tuotot	340 700	0	340 700	403 500	-62 800	118,4
Kulut	-2 856 887	-200 000	-3 056 887	-3 068 666	11 779	100,4
Netto	-2 516 187	-200 000	-2 716 187	-2 665 165	-51 022	98,1
5250 Vesihuolto						
Tuotot	1 103 000	0	1 103 000	1 070 491	32 509	97,1
Kulut	-1 014 020	34 996	-979 024	-873 854	-105 170	89,3
Netto	88 980	34 996	123 976	196 636	-72 660	158,6
8110 Rahoitus						
Tuotot	54 565 213	-346 000	54 219 213	54 754 087	-534 874	101
Kulut	-1 237 420	0	-1 237 420	-3 190 778	1 953 358	257,9
Netto	53 327 793	-346 000	52 981 793	51 563 309	1 418 484	97,3
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	64 689 560	556 926	65 246 486	66 712 509	-1 466 023	102,2
Kulut	-63 467 892	-1 734 498	-65 202 390	-65 439 205	236 815	100,4
Netto	1 221 668	-1 177 572	44 096	1 273 304	-1 229 208	2887,6

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto		Muutetut		Toteuma	
1000 euroa	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa	Netto/Brutto				
Keskushallinto					
Vaalit 1110	N	17		15	
Tarkastustoimi 1210	N	32		25	
Kaupunginvaltuusto 1310	N	89		113	
Kaupunginhallitus 1410	N	1176		1127	
Kaupunginkanslia 1420	N	34214		33854	
Ruokahuolto 1470	N		63		340
Maaseutuhallinto 1480	N	112		60	
Sivistyspalvelukeskus					
Koulutuspalvelut 4110	N	8640		8320	
Hallinto- ja kotihoidon tuki 4120	N	565		536	
Päivähoito alue 1 4130	N	950		911	
Päivähoito alue 2 4140	N	1631		1742	
Kulttuurityö 4150	N	502		491	
Kirjasto 4160	N	645		590	
Museo 4170	N	302		276	
Vapaa-aikapalvelut 4180	N	440		387	
Tekninen palvelukeskus					
Rakennus - ja ympäristölautakunta 5110	N	145		142	
Tekninen hallinto 5210	N	765		701	
Rakennusten ylläpito 5220	N	234			857
Maankäyttö 5230	N		76		165
Metsätalous 5235	N		37		86
Kadut ja yleiset alueet 5240	N	2716		2665	
Vesihuolto 5250	N		124		197
Tuloslaskelmaosa					
Verotulot	N		23902		24236
Valtionosuudet	N		29894		30039
Korkotulot	N		50		55
Muut rahoitustuotot	N		373		424
Korkomenot	N	137		113	
Muut rahoitusmenot	N	56		97	
Satunnaiset erät	N		370		370
Investointiosa					
Rakennukset					
Kaupungintalo	B	35		0	
Keskustan päiväkoti	B	1600		1383	
Nurmes-talo	B	30		3	
Porokylän koulu	B	26		26	
Hyvärilän kartanohotelli	B	184		184	
Hyvärilän kartanohotelli	B	350	86	86	382
Hyvärilän kartanohotellin väistötila	B	38		38	
Hyvärilän kartanohotellin portaat	B	13		13	
Hyvärilän rantatupa (rahoitusehtoinen)	B	126	100	49	100
Porokylän leipomo	B	194		194	
Mottikatu 3	B	30		0	

Kyrölän palvelukeskus	B	220		0	
Keskuskentän huoltorakennus	B	130	90	146	0
Kuusikumpu	B	60		20	
Rekulan päiväkot	B	120		78	
Pielispakari Oy	B	180		251	
Pressuhalli	B	290		291	
Muovikierrätystontti	B	346		346	
Kadut ja yleiset alueet					
Edellisen vuoden kohteiden viimeistely	B	26		26	
Laamilantie (800 m) + KLV (1400m + 400 m)	B	100		0	
Kotiniementie (650m) peruskorjaus	B	160		148	
Kotiniementie (650m) valaistus	B	20		13	
Ikolantie/ klv	B	117		121	
Kirkkokatu/ klv ja torialue	B	53		53	
Kaarlonkatu	B	32		32	
Kirkkokatu	B	20		21	
Kaavakadut	B	114		125	
Känkkäälä	B	125		0	
Känkkäälä	B	50		0	
Känkkäälä	B	270		221	110
Pielisen veneilyn edistäminen	B	64		64	
Avustus	B		20		0
Venevalkamat	B	69		69	
Varustie	B	36		36	
Pesuhallin aita	B	25		25	
Koirapuisto	B	15		11	
Liikuntapuisto	B	10		6	
Keskustan urheilukenttä	B	30		17	84
Lumetuskontti	B	31		31	
Nurmeksen Vesi					
Höljälän jv-puhdistamon saneeraus	B	80		66	
Jv-pumppaamon saneeraus	B	50		42	
Tonttijohdot	B	2		0	
Viemäriverkoston saneeraus	B	10		0	
Jv-pumppaamon automaatio	B	20		16	
Kaarlonkatu	B	17		17	
Vanha Laamila	B	146		145	
Kötsinmäen vedenottamo	B	20		1	
Karjalankatu	B	0		0	
Sivistyspalvelukeskuksen investoinnit					
Kulttuuripalvelut	B	10		0	
Porokylän koulun irtaimisto	B	25		27	
Aineettomat investoinnit					
Pikesin osakkeiden hankinta	B	32		32	
Vuokratalojen pääoman vahvistaminen	B	150		150	
Kyläverkot	B	50		0	
Jäähalli	B	45		45	
Siun soten perustaminen	B	1816	1829	1816	1459

Rahoitusosa					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset	B	75		174	
Antolainasaamisten vähennykset	B			0	
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B		1500		0
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	1910		1911	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	B				
Muut maksuvalmiuden muutokset	B		286	740	
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	B		4365		2569
Talousarvio/tilinpäätös yhteensä		63165	63165	61473	61473

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma (ulkoinen)

NURMEKSEN KAUPUNKI	2017	2016	Muutos € 2016-17	Muutos%
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot	3 619 582,66	3 374 235,10	245 347,56	7 %
Maksutuotot	541 986,91	498 103,64	43 883,27	9 %
Tuet ja avustukset	382 188,15	343 661,43	38 526,72	11 %
Muut toimintatuotot	2 827 813,53	2 168 765,60	659 047,93	30 %
Toimintatuotot yhteensä	7 371 571,25	6 384 765,77	986 805,48	15 %
Valmistus omaan käyttöön	55 733,00	48 975,88	6 757,12	14 %
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut	-13 124 592,47	-13 644 941,56	520 349,09	-4 %
Palkat ja palkkiot	-10 253 612,70	-9 769 863,36	-483 749,34	5 %
Henkilösivukulut	-2 870 979,77	-3 875 078,00	1 004 098,23	-26 %
Eläkekulut	-2 385 982,20	-3 277 982,66	892 000,46	-27 %
Muut henkilösivukulut	-484 997,57	-597 095,54	112 097,97	-19 %
Palvelujen ostot	-36 571 604,52	-36 315 156,48	-256 448,04	1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 701 507,39	-2 727 192,89	25 685,50	-1 %
Avustukset	-1 397 657,51	-1 647 319,19	249 661,68	-15 %
Muut toimintakulut	-970 874,26	-861 914,85	-108 959,41	13 %
Toimintakulut yhteensä	-54 766 236,15	-55 196 524,97	430 288,82	-0,8 %
TOIMINTAKATE	-47 338 931,90	-48 762 783,32	1 423 851,42	-2,9 %
Verotulot	24 236 058,07	24 214 755,63	21 302,44	0,09 %
Valtionosuudet	30 038 659,00	28 783 456,00	1 255 203,00	4,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut				2,4 %
Korkotuotot	55 493,60	56 582,36	-1 088,76	-2 %
Muut rahoitustuotot	423 854,29	332 513,53	91 340,76	27 %
Korkokulut	-113 376,38	-136 255,97	22 879,59	-17 %
Muut rahoituskulut	-97 155,27	-28 841,38	-68 313,89	237 %
VUOSIKATE	7 168 601,41	4 459 426,85	2 709 174,56	61 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 635 200,42	-3 927 362,70	292 162,28	-7 %
Suunn.mukaiset poistot	-3 246 395,98	-3 850 787,23	604 391,25	-16 %
Arvonalentumiset	-388 804,44	-76 575,47	-312 228,97	408 %
Satunnaiset erät	369 926,28		369 926,28	
TILIKAUDEN TULOS	3 903 327,27	532 064,15	3 371 263,12	634 %
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	405 976,73	407 089,00	-1 112,27	0 %
Varausten lis.(-)tai väh.(+)	-3 000 000,00	-500 000,00	-2 500 000,00	500 %
Rahastojen lis.(-) tai väh.(+)	-36 000,00	79 000,00	-115 000,00	-146 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 273 304,00	518 153,15	755 150,85	146 %

3.2 Rahoituslaskelma

		2017	2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA		7 144 185,95	4 363 861,27
	VUOSIKATE	7 168 601,41	4 459 426,85
	SATUNNAISET ERÄT	369 926,28	0,00
	TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-394 341,74	-95 565,58
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-4 769 466,52	-1 987 047,04
	INVESTOINTIMENOT	-7 034 800,21	-2 382 593,61
	RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	380 949,50	292 514,27
	PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	1 884 384,19	103 032,30
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		2 374 719,43	2 376 814,23
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
	ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-173 600,00	-476 652,13
	ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-173 600,00	-476 652,13
	LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 910 902,94	-1 896 999,28
	PITKÄAikaisten Lainojen Vähennys	-1 910 902,94	-1 896 999,28
	MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-739 855,25	-331 608,24
	TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-39 419,99	-2 133,52
	VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	22 968,90	-6 232,99
	SAAMISTEN MUUTOS	1 498 297,64	-1 054 268,97
	KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-2 221 701,80	731 027,24
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		-2 824 358,19	-2 705 259,65
RAHAVAROJEN MUUTOS		-449 638,76	-328 445,42
	Rahavarojen muutos		
	Rahavarat 31.12	2 316 648,86	2 766 287,62
	Rahavarat 1.1	2 766 287,62	3 094 733,04
	Rahavarojen muutos	-449 638,76	-328 445,42

3.3 Tase

VASTAAVAA	2017	2016
PYSYVÄT VASTAAVAT	50 249 149,71	48 546 941,87
I Aineettomat hyödykkeet	878 824,95	987 212,85
1. Aineettomat oikeudet		
3. Muut pitkävaikutteiset menot	878 824,95	987 212,85
II Aineelliset hyödykkeet	38 982 038,11	37 515 207,58
1. Maa- ja vesialueet	5 497 809,38	5 376 578,92
2. Rakennukset	25 178 779,12	25 126 371,46
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 339 152,38	5 623 359,30
4. Koneet ja kalusto	96 147,56	116 608,59
5. Muut aineelliset hyödykkeet	169 796,41	169 796,41
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	2 700 353,26	1 102 492,90
III Sijoitukset	10 388 286,65	10 044 521,44
1. Osakkeet ja osuudet	8 683 040,87	8 512 875,66
3. Muut lainasaamiset	825 941,94	825 942,94
4. Muut saamiset	879 303,84	705 703,84
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,00	
1. Valtion toimeksiannot	0,00	
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 994 169,70	7 507 483,54
I Vaihto-omaisuus	163 673,14	186 642,04
1. Aineet ja tarvikkeet	163 673,14	186 642,04
II Saamiset	3 513 847,70	4 554 553,88
Pitkäaikaiset saamiset	436 380,74	570 953,14
1. Myyntisaamiset	0,00	0,00
2. Lainasaamiset	436 380,74	570 953,14
3. Muut saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	3 077 466,96	3 983 600,74
1. Myyntisaamiset	1 017 146,34	617 628,92
2. Lainasaamiset	1 173 572,40	1 192 144,40
3. Muut saamiset	466 721,37	641 282,71
4. Siirtosaamiset	420 026,85	1 532 544,71
III Rahoitusarvopaperit	239 988,93	239 988,93
2. Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
4. Muut arvopaperit	239 988,93	239 988,93
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 076 659,93	2 526 298,69
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 243 319,41	56 054 425,41

VASTATTAVAA	2017	2016
A OMA PÄÄOMA	33 561 790,28	32 252 486,28
I Peruspääoma	24 388 211,90	24 388 211,90
III Muu omat rahastot	866 987,18	830 987,18
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	7 033 287,20	6 515 134,05
V Tilikauden ylijäämä	1 273 304,00	518 153,15
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	8 652 452,91	6 058 429,64
1. Poistoero	4 702 452,91	5 108 429,64
2. Vapaaehtoiset varaukset	3 950 000,00	950 000,00
C PAKOLLISET VARAUKSET		
2. Muut pakolliset varaukset		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	307 447,79	346 867,78
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	131 267,61	168 575,93
3. Muut toimeksiantojen pääomat	176 180,18	178 291,78
E VIERAS PÄÄOMA	13 721 628,43	17 396 641,71
I Pitkäaikainen	7 560 000,00	9 245 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	7 560 000,00	9 245 000,00
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
6. Ostovelat		
7. Muut velat		0,00
II Lyhytaikainen	6 161 628,43	8 151 641,71
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 895 000,00	2 120 902,94
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot		
6. Ostovelat	2 196 304,51	3 525 222,11
7. Liittymismaksut ja muut velat	292 411,91	647 274,08
8. Siirtovelat	1 777 912,01	1 858 242,58
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 243 319,41	56 054 425,41
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	75,1	68,3
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	22,26	29,30
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista %	22,26	29,30
Kumulatiivinen ylijäämä, milj.euroa	8,307	7,033
Kumulatiivinen ylijäämä, €/asukas	1 069	892
Lainakanta 31.12.milj.€	9,455	11,366
Lainat €/asukas	1 217	1 441
Lainasaamiset 31.12., milj.€	0,826	0,826
Asukasmäärä	7768	7885

4. Konsernitilinpäätös

4.1 Konsernituloslaskelma

KONSERNITULOSLASKELMA		
	2017	2016
Toimintatuotot	51 291 553,94	34 296 853,23
Toimintakulut	-97 754 691,77	-82 586 610,08
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-18 803,02	10 316,72
Toimintakate	-46 481 940,85	-48 279 440,13
Verotulot	24 236 058,07	24 214 755,63
Valtionosuudet	32 365 205,88	31 491 040,50
Rahoitustuotot ja -kulut:	56 142,99	40 409,75
Korkotuotot	53 933,55	67 547,23
Muut rahoitustuotot	380 257,61	358 853,75
Korkokulut	-335 690,49	-354 197,03
Muut rahoituskulut	-42 357,68	-31 794,20
Vuosikate	10 175 466,09	7 466 765,76
		2 708 700,33
Poistot ja arvonalentumiset:	-6 113 518,82	-6 128 150,61
Suunn.mukaiset poistot	-5 514 766,43	-5 973 259,41
Arvonalentumiset	-598 752,39	-154 891,20
Satunnaiset erät	369 926,28	0,00
Tilikauden tulos	4 431 873,54	1 338 615,15
Tilinpäätössiirrot	-74 989,37	86 739,10
Tilikauden verot	-156 230,68	-95 720,15
Laskennalliset verot	-1 120,64	-3 481,87
Vähemmistöosuudet	-34 186,87	6 821,07
Varausten ja rahastojen muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli/alijäämä	4 165 345,99	1 332 973,30
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	42,3	41,5
Vuosikate/Poistot; %	122	120
Vuosikate, €/asukas	949	947
Asukasmäärä	7768	7885

4.2 Konsernitase

KONSERNITASE	2017	2016
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	36 793,76	45 993,26
Muut pitkävaikutteiset menot	939 794,04	1 019 173,31
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	976 587,80	1 065 166,56
Aineelliset hyödykkeet:	64 217 717,87	
Maa- ja vesialueet	5 944 583,15	5 838 539,33
Rakennukset	47 428 152,32	46 728 324,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 440 477,81	5 708 384,29
Koneet ja kalusto	1 908 057,45	1 938 644,40
Muut aineelliset hyödykkeet	186 302,63	181 940,20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 310 144,52	2 122 563,70
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	64 217 717,87	62 518 396,24
Sijoitukset:		
Osakkeet ja osuudet	765 148,12	742 025,65
Josta osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	264 354,16	200 051,70
Muut lainasaamiset	521 721,72	521 721,72
Muut saamiset	748 231,77	610 938,50
Sijoitukset yhteensä	2 035 101,62	1 874 685,88
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	303 467,89	327 142,53
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	408 254,47	519 505,96
Saamiset:		
Pitkäaikaiset saamiset	238 225,72	359 254,30
Lyhytaikaiset saamiset	5 076 056,03	5 991 679,85
Rahoitusarvopaperit	1 122 407,25	1 194 031,74
Rahat ja pankkisaamiset	9 500 488,48	8 797 119,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	83 878 307,14	82 646 982,39

VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	24 388 211,90	24 388 211,84
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	2 452,56	
Arvonkorotusrahasto	196 037,01	197 871,41
Muut omat rahastot	1 365 180,66	1 284 481,26
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	19 723 072,77	18 393 188,22
Tilikauden yli-/alijäämä	4 165 345,99	1 332 973,30
Oma pääoma yhteensä	49 840 300,89	45 596 726,03
VÄHEMMISTÖOSUUDET	573 210,53	378 532,44
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	9 445,56	11 949,08
Muut pakolliset varaukset	453 305,97	355 913,14
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	493 318,75	485 238,83
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	17 773 920,18	19 163 058,42
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	1 525 871,61	1 513 759,62
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	2 545 373,77	3 145 748,05
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	10 663 559,88	11 996 056,78
Vieras pääoma yhteensä	32 508 725,44	35 818 622,87
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	83 878 307,14	82 646 982,39
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	60,2	55,7
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	29,9	39,6
Velat ja vastuut käyttötuloista %	30,1	39,7
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	23888	19726
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	3075	2467
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	20,319	22,309
Konsernin lainat €/ asukas	2616	2790
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.€	0,522	0,522
Asukasmäärä	7768	7997
Quick ratio	1,189	1,056
Current ratio	1,219	1,090

4.3 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA		
	2017	2016
Toiminnan rahavirta	9 927 167,94	7 297 627,90
Vuosikate	10 175 466,08	7 466 765,76
Satunnaiset erät	369 926,28	0,00
Tilikauden verot	-156 230,68	-95 720,15
Tulorahoituksen korjauserät	-461 993,75	-73 417,71
Investointien rahavirta	-7 166 207	-5 474 497,86
Investointimenot	-15 597 502,21	-5 892 861,20
Rahoitusosuudet investointimenoihin	404 825,08	315 159,41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 026 469,80	103 203,92
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 760 960,60	1 823 130,04
Rahoituksen rahavirta		
<i>Antolainauksen muutokset</i>	-137 293	-453 351,72
Antolainasaamisten lisäykset	-140 679,07	-453 351,72
Antolainasaamisten vähennykset	3 385,80	0,00
<i>Lainakannan muutokset</i>	-1 989 512,52	-2 145 496,43
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 667 575,35	822 401,29
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 943 935,17	-2 928 220,59
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-713 152,70	-39 677,13
<i>Oman pääoman muutokset</i>	135 378,38	58 861,44
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>	-137 789	476 847,34
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	33 662,48	-24 210,53
Vaihto-omaisuuden muutos	111 251,49	-34 870,47
Saamisten muutokset	1 036 739,39	-57 416,82
Korottomien velkojen muutokset	-1 319 441,89	593 345,16
Rahoituksen rahavirta	-2 129 215,94	-2 063 139,38
Rahavarojen muutos	631 745	-240 009,34
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	10 622 895,73	9 991 151,07
Rahavarat 1.1.	9 991 151,07	10 231 160,42
	631 744,66	-240 009,35
Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, T€	948 667	-5 875 793
Investointien tulorahoitus, %	67	133,9
Pääomamenojen tulorahoitus, %	45,7	83,3
Lainanhoitokate	1,5	2,5
Kassan riittävyys, pv	32,1	39,5
Asukasmäärä	7768	7884

5 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

5.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet. Rakennuksiin ei ole tehty tilikaudella arvonalennuksia, mutta muihin pysyviin vastaaviin on tehty Siun soten muodostamisen yhteydessä 388 804,44 euron arvonalennus.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ole

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman vertailukelpoisuuteen on vaikuttanut Siun soten käynnistyminen 1.1.2017. Tase ja rahoituslaskelma ovat vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut

Ei ole

5.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjen osalta on tehty hankintahinnan muutos Tilikauden yli-/alijäämään. Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty toimintansa aloittanut 1.1.2016 Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä jo vuoden 2016 osalta, mutta 2017 sen toiminta on merkittävästi laajentunut. Vuoden 2017 on tehty vähennykset poistuneiden Itä-Suomen Päihdehuollon kuntayhtymän ja PK sairaanhoito – ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymän (PKSSK) osalta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen toimintatuotot, toimintakulut, korkokulut, korkotuotot, saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien saamiset ja

velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyvien vastaavien sisäiset katteet on vähennetty

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei ole.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoeron ja vapaaehtoiset varausten käsittely

Konsernitilinpäätöksessä on poistoerojen ja vapaaehtoisten varojen muutos eliminoitu Tilikauden yli-/alijäämätilille.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätös on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

5.3 Tuloslaskelman liitetiedot

5.3.1. Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Yleishallinto	1 680 188,72	2 988 648,01	1 405 409,77	1 667 704,73
Sosiaali- ja terveystoimet	21 943 453,92	33 688 692,87		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 353 058,79	1 277 574,55	743 482,24	691 679,01
Yhdyskunta- ja muut palvelut	7 547 419,42	11 504 707,90	4 235 873,76	4 560 495,47
Muut palvelut	1 772 732,38	1 831 930,61		
Toimintatuotot yhteensä	34 296 853,23	51 291 553,94	6 384 765,77	6 919 879,21
5.3.2. Verotulojen erittely				
Kunnan tulovero			20 182 108,32	19 702 512,54
Osuus yhteisöverojen tuotosta			2 303 718,84	2 881 044,95
Kiinteistövero			1 728 928,47	1 652 500,58
Verotulot yhteensä			24 214 755,63	24 236 058,07
5.3.3. Valtionosuuksien erittely				
			2016	2017
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus			24 293 185,60	24 654 844,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus			6 123 861,00	6 283 308,00
Järjestelmämuutoksen tasaus			- 642 841,60	-196 579,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet			- 990 749,00	-702 914,00
Valtionosuudet yhteensä			28 783 456,00	30 038 659,00
5.3.4. Palvelujen ostojen erittely				
Asiakaspalvelujen ostot			31 018 205,39	31 145 392,01
Muiden palvelujen ostot			5 296 951,09	6 269 880,44
Yhteensä palvelujen ostot			36 315 156,48	37 415 272,45

5.3.5. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintamenosta

arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma Kv 19.12.1996 § 115, jota on tarkistettu Kv 23.03.2006 § 20 ja 31.5.2012 § 38.

Poistosuunnitelman mukaan rakennusten osalta poistot on aloitettu käyttöönottokauden seuraavan kuukauden alusta ja muitten osalta koko vuodelta.

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa on kirjattu vuosikuluiksi joitakin poikkeuksia lukuunottamatta.

Poistosuunnitelma	Poistoaika	Poistotapa
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	3 vuotta	Tasapoisto
 Muut pitkävaikutteiset menot		
Perustamis- ja järjestelymenot	3 vuotta	Tasapoisto
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3 - 20 vuotta	Tasapoisto
 MAA- JA VESIALUEET		
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
 RAKENNUKSET		
Asuinrakennukset	30 vuotta	Tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
VHL, Hallinto- ja laitosrakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto
 KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET		
Maa- ja vesirakenteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sillat, laiturit, uimalat	10 vuotta	Menojäännös 25%
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
VHL, Maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Johtoverkostot ja laitteet		
Sähköjohdot, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Laituskoneet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Johtoverkostot ja laitteet		
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Viemäriverkko	30 vuotta	Menojäännös 10%
Laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta	Menojäännös 20%
Sadevesiviemäriverkosto	30 vuotta	Menojäännös 10%
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Menojäännös 20%
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Menojäännös 25%
VHL, Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Pumppaamot	10 vuotta	Menojäännös 25%

KONEET JA KALUSTO

Rautaiset alukset	15 vuotta	Tasapoisto
Raskaat kuljetusvälineet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet kuljetusvälineet	5 vuotta	Tasapoisto
Raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto
Kevyet työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala yms. Laitteet	5 vuotta	Tasapoisto
Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto
Viestintälaitteet	3 vuotta	Tasapoisto

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat	Ei poistoa
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa

ENNAKKOMAKSUT JA KESKEN--
ERÄISET HANKINNAT

Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa
-------------------------	------------

OSAKKEET JA OSUUDET

Tytäryhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Kuntayhtymäosuudet	Ei poistoa
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Yhteisyhteisöosakkeet ja -osuudet	Ei poistoa
Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoa

5.3.6. Pakollisten varausten
muutokset

	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Eläkevaraus 1.1.	14 813,57	11 949,08		
Lisäykset/Vähennykset	2 864,49	-2 503,52		
Eläkevaraus 31.12.	11 949,08	9 445,56		
Potilasvakuutusvaraus 1.1.	317 679,26	353 086,82		
Lisäykset/Vähennykset	35 407,56	97 769,15		
Potilasvakuutusvaraus 31.12.	353 086,82	450 855,97		
Muut varaukset 1.1.	2 826,31	2 826,31		
Lisäykset/Vähennykset		-376,31		
Muut varaukset 31.12.	2 826,31	2 450,00		

5.3.7. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynti-**voitot ja -tappiot**

Konserni

Konserni

Kunta

Kunta

2016

2017

2016

2017

Muut toimintatuotot

Rakennusten myyntivoitot

Maa- ja vesialueiden myyntivoitot

95 565,58

8 831,46

Muut myyntivoitot

57784,97

15 584,00

Myyntivoitot yhteensä

57784,97

95 565,58

24 415,46

Muut toimintakulut

Rakennusten myyntitappiot

Maa- ja vesialueiden myyntitappiot

Muut myyntitappiot

Myyntitappiot yhteensä

5.3.8. Osinkotuottojen ja peruspo:n korkojen erittely

Konserni

Konserni

Kunta

Kunta

2016

2017

2016

2017

Osinkotuotot muista yhteisöistä

309 264,80

309 264,80

Osuuspääoman korot

1 851,54

1 893,57

Yhteensä

311 116,34

311 158,37**5.3.9. Poistoeron muutoksien erittely**Investointivaraukseen liittyvä poisto-
eron muutos

407 089,00

405 976,73

**5.4. TASETTA KOSKEVAT
LIITETIEDOT**
5.4.1. Arvonkorotukset

	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Maa- ja vesialueet Arvo 1.1.	65 633,39	65 633,39		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku		-1 834,39		
Arvonkorotukset 31.12.	65 633,39	63 799,00		
Rakennukset Arvo 1.1.	248 413,31	132 238,02		
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku	116 175,30			
Arvo 31.12.	132 238,02	132 238,02		

**5.4.2. Aineettomat ja aineelliset
hyödykkeet**

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut	Yhteensä			
Poistamaton hankintameno 1.1.		987 212,85		987 212,85			
Lisäykset tilikauden aikana							
Vähennykset tilikauden aikana							
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Siirrot erien välillä							
Tilikauden poisto		-108 387,90		-108 387,90			
Poistamaton hankintameno 31.12.		878 824,95		878 824,95			
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	5 376 578,90	25 126 371,46	5 623 359,31	116 608,59	169 796,41	1 102 492,90	37 515 207,57
Lisäykset tilikauden aikana	123 282,35			27 105,00		4 726 503,15	4 876 890,50
Rahoitusosuudet tilikaudella			-84 000,00			-186 000,00	-270 000,00
Vähennykset tilikauden aikana	-2 051,89						-2 051,89
Siirrot erien välillä		1 963 635,00	979 007,79			-2 942 642,79	
Tilikauden poisto		-1 911 227,34	-1 179 214,71	-47 566,03			-3 138 008,08
Arvonlennukset							
Poistamaton hankintameno 31.12.	5 497 809,36	25 178 779,12	5 339 152,39	96 147,56	169 796,41	2 700 353,26	38 982 038,10

5.4.3. Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	Osakkeet konserniyhteisöt	Osakkeet omistusyhtiöt	Kuntayhtymäosuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	21 890 703,62	178 046,98	6 085 719,73	358 405,33	8 512 875,66
Lisäykset	182 512,00	45 720,00	1 816 321,56		2 044 553,56
Arvonlennukset			-369 926,28		-369 926,28
Vähennykset		-96 000,00	-1 478 046,07	-26 416,00	-1 504 462,07
Hankintameno 31.12.	2 169 215,62	127 766,98	6 054 068,94	331 989,33	8 683 040,87

Jvj-, muut laina- ja muut saamiset	JVK- lainasaamiset	Saamiset konserniyhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		600 453,53	475 022,13	456 169,82	1 531 645,48
Lisäykset		34 155,00		139 445,00	173 600,00
Vähennykset					0,00
Siirrot erien välillä					0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	634 608,53	475 022,13	595 614,82	1 705 245,48

5.4.4. Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset	Tasearvo 1.1.2017	Lisäykset	Vähennykset	Tasearvo 31.12	Kunnan osuus ky:n peruspääomasta	Erot
Nurmeksien ja Valtimon terv.huollon ky	4 049 039,32			4 049 039,32	4 978 490,80	-929 451,48
P-K:n sairaanhoito- ja sos.palv. ky	1 459 167,91		-1 459 167,91	0,00		0,00
Siun Sote ky		1 446 395,28		1 446 395,28	1 446 396,06	-0,78
P-K:n koulutuskuntayhtymä	557 028,99			557 028,99	604 558,03	-47 529,04
Itä-Suomen Päihdehuollon ky	18 878,16		-18 878,16	0,00		0,00
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	1 605,35			1 605,35	1 605,35	0,00
Yhteensä	6 085 719,73	1 446 395,28	-1 478 046,07	6 054 068,94	7 031 050,24	-976 981,30

**5.4.5. Tytäryhteisöt,
kuntayhtymäosuudet
sekä osakkuusyhteisöt**

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden voitosta+/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Yhdistetty nimellisarvomenetelmällä						-
Kiinteistö Oy Nurmeksen vuokratalot	Nurmes	100	100	1 085 035,03	5 470 204,24	-91 137,28
Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	Nurmes	100	100	177 841,33	1 600,00	-852,83
Nurmeksen Lämpö Oy	Nurmes	88	88	2 814 350,08	2 138 780,59	520 696,99
Nuoriso- ja Mat.keskus Hyvärilä Oy	Nurmes	100	100	410 438,44	352 253,95	77 529,66
Pielisen-Karjalan kehittämiskeskus Oy Pikes	Nurmes	78	78	218 605,04	199 220,46	17 621,36
Kuntayhtymät						
Yhdistetty suhteellisen peruspääoman mukaan						
NuVa-kuntayhtymä	Nurmes	79,17	79,17	5 170 283,78	131 267,84	-167 446,76
Pohjois-Karjalan sairaanhoito- ja sosiaalipalveluiden kuntayhtymä	Joensuu	4,90512	4,90512			
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä	Joensuu	4,9	4,9	4 037 384,83	568 287,47	-1 756,95
Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto	Joensuu	5,6015	5,6015	115 767,65	95 734,12	-10 191,93
Siun Sote - P-K:n sosiaali- ja terv.palvelujen ky	Joensuu	4,90512	4,90512	2 064 994,52	11 247 587,14	-67 952,46
Osakkuusyhteisöt						
Yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä						
Liekka-Nurmes Lentokenttä Oy	Nurmes	50	50	26 677,55	392,89	-1 784,48
Nurmeksen Jäähalli Oy	Nurmes	100	100	84 867,40	220 869,58	-5 947,07

5.4.6. Saamisten erittely

	2016	2016	2017	2017
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		7 231,47		
Lainasaamiset	288 801,00	19 253,40	269 547,60	76 772,40
Muut saamiset				7 911,41
Siirtosaamiset		3 978,50		
Yhteensä	288 801,00	30 463,37	269 547,60	84 683,81
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				137 155,58
Siirtosaamiset				2 280,00
Yhteensä				139 435,58
Saamiset osakkuus- sekä muilta omis- tusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				198 995,53
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				164,49
Yhteensä				199 160,02
Saamiset yhteensä			269 547,60	423 279,41

5.4.7. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtosaamiset				
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	127 096,91	151 533,47	42 315,71	48 255,31
Jäsenkuntien maksuosuuksien palautus	496 346,14		1 456 660,87	
Lääkärien koulutuskorvaukset				
EU-tuet ja muut valtionavustukset	38 579,74	213 715,51		110 000,00
Vuokrasaatavat	8 498,74	8 738,78		8 738,78
Muut saatavat	244 125,21	923 819,81	33 568,13	253 032,76
Siirtosaamiset yhteensä	915 646,74	1 297 807,57	1 532 544,71	420 026,85

5.4.8. Oman pääoman erittely

	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Peruspääoma 1.1.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Peruspääoma 31.12.	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90	24 388 211,90
Arvonkorotusrahasto 1.1.	314 046,70	197 871,41		
Lisäykset				
Vähennykset	116 175,29	-1 834,39		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	197 871,41	196 037,02		

Muut omat rahastot 1.1.	1 323 691,33	1 284 481,26	909 987,18	830 987,18
Lisäykset	83 529,03	112 510,67	36 000,00	36 000,00
Vähennykset	122 739,10	-31 811,27	115 000,00	
Muut omat rahastot 31.12.	1 284 481,26	1 365 180,66	830 987,18	866 987,18
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	18 480 861,68	18 393 188,22	6 118 612,44	6 515 134,05
Edellisen tilikausien ylijäämä 31.12.	18 393 188,22	19 723 072,77	6 515 134,05	7 033 287,20
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 332 973,30		518 153,15	1 273 304,00
Oma pääoma yhteensä	45 596 726,08	49 840 300,89	32 252 486,28	33 561 790,28
5.4.9. Pitkäaikaiset velat				
	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Viisi vuotta tai myöhemmin erääntyvä osuus	7 201 112,24	10 294 029,66	3 785 0000,00	
5.4.10. Pakolliset varaukset	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	11 949,08	9 445,56		
Potilasvakuutusvaraus	353 086,82	450 855,97		
Muut varaukset	2 826,31	2 450,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	367 862,21	462 751,53		
5.4.11. Vieras pääoma	2016	2016	2017	2017
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		89 913,29		88312,47
Siirtovelat		2 285,53		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		1 925 500,08		60409,74
Siirtovelat		252 799,90		
Muut velat		386 874,86		
Velat osakkuus- tai muille omistusyhteisöille				
Ostovelat				
Yhteensä		2 702 523,74		198949,29
5.4.12. Muiden velkojen erittely	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016	Kunta 2017
Muut velat	1 949 708,95			
Liittymismaksut	1 515 973,62	1 754 600,27		

Siirtovelkoihin sisältyvät				
5.4.13.	olennaiset erät			
	Lyhytaikaiset siirtovelat	Konserni	Konserni	Kunta
	Menojäämät	2016	2017	2016
	Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	4 394 989,54	4 567 598,38	1 250 698,46
	Korkojaksotukset	36 732,31	42 409,52	19 234,78
	Valtionosuusennakot	124 324,00	73 146,00	124 324,00
	Erikoissairaanhoidon kustannukset	210 104,68		
	Jäsenkuntien osuudet	52 666,64		252 799,90
	Potilasvakuutus			
	Muut siirtovelat	1 057 428,42	915 704,64	211 185,41
	Siirtovelat yhteensä	5 876 245,59	5 598 858,54	1 858 242,58
5.4.14.	Huollettavien varat	2016	2017	
	Huollettavien varat 31.12.			
	Poistuneet Siun Sotelle 1.1. alkaen			
5.5.	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT			
		Konserni	Konserni	Kunta
		2016	2017	2016
5.5.1.	Omasta puolesta annetut vakuudet			
	Kiinnitykset maa-alueisiin ja rakennuksiin	12 275 852,48	11 961 018,00	
5.5.2.	Leasingvastuut			
	Leasingvastuut 31.12.	127 999,06	116 512,69	36 382,95
	Vuokravastuut	81.290,60	1 341 650,64	
5.5.3.	Vuokravastuut 31.12.			
5.5.4.	Vastuusitoumukset			
	Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		1 667 470,31	1 365 845,00
	Takaukset muiden puolesta	2 146 788,03	2 043 125,54	2 146 788,03
5.5.5.	Vastuut Kuntien takauskeskuksen ta- kausvastuista	Konserni	Konserni	Kunta
	Kunnan osuus takauskeskuksen - takausvastuista 31.12.	2016	2017	2016
	Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	38 556 532,00	38 556 532,00	11 141 491,00
		28 779,89	28 779,89	29 173,75
5.5.6.	Muut taloudelliset vastuut			
	Sopimusvastuut			
	Sitoumus jätehuoltoalueen ympäristö- luvan ehtojen hoitamiseen	200 000,00	200 000,00	200 000,00
	Maankaatopaikan ympäristöluvan sitoumus	15 000,00	15 000,00	15 000,00
	Muut vastuut	1 154 732,90	887 859,14	17 393,00
	Arvonlisäveron palautusvastuu	3 329 005,57	3 520 411,45	3 058 537,00

5.5.7 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni 2016	Konserni 2017	Kunta 2016
Koronvaihtosopimus 1	31972	31972	
Järjestelyn tarkoitus	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	88 292,16	73 576,80	
Sopimuksen eräpäivä	25.9.2022	25.9.2022	
Vaihtuva korko	-0,2	-0,272	
Kiinteä korko	1,28	-128	
Käypä arvo	-3 464,83	-2 265,19	
	0	0	
Koronvaihtosopimus 2	219363795	219363795	
Järjestelyn tarkoitus	Yksittäisen lainan suojaus	Yksittäisen lainan suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	159 766,82	159 766,82	
Sopimuksen eräpäivä	29.6.2018	29.6.2018	
Vaihtuva korko	-0,32	-0,329	
Kiinteä korko	1,07	1,07	
Käypä arvo	3 440,21	1 128,82	
	0	0	
Koronvaihtosopimus 3	11479358/2020186	1479358/2767828	
Järjestelyn tarkoitus	Lainasalkun suojaus	Lainasalkun suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	1 128 177,60	1 128 177,60	
Sopimuksen eräpäivä	25.9.2023	25.9.2023	
Vaihtuva korko	0,2	0,272	
Kiinteä korko	1,62	1,62	
Käypä arvo	-108 974,99	-35 903,52	
Koronvaihtosopimus 4		Siun sote 1	
Järjestelyn tarkoitus		Lainasalkun suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		1 226 280,00	
Sopimuksen eräpäivä		2.1.2028/2.1.2042	
Sopimuksen alkupäivä		2.1.2020	
Vaihtuva korko		-0,271	
Kiinteä korko		1,59	
Käypä arvo		-107 349,06	
Koronvaihtosopimus 5		383417	
Järjestelyn tarkoitus		Lainasalkun suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		327 416,76	
Sopimuksen eräpäivä		17.3.2025	
Vaihtuva korko		-0,2	
Kiinteä korko		1,69	
Käypä arvo		-25 687,11	
Koronvaihtosopimus 6		320904	
Järjestelyn tarkoitus		Lainasalkun suojaus	
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo		490 512,00	
Sopimuksen eräpäivä		22.3.2024	
Vaihtuva korko		-0,2	
Kiinteä korko		1,84	
Käypä arvo		-57 111,23	

5.5.8 Muut taseen ulkopuoliset vastuut

Nurmeksien kaupungilla on keskeneräisiä oikeusprosesseja joissa kaupunkia kohtaan on esitetty korvausvaatimuksia. Kaupungin oikeusprosessit ovat alkuvaiheessa eikä niistä ole tarpeellista tehdä pakollisia varauksia tai siirtovelkoja.

5.6.1.	Henkilöstön lukumäärä vuoden lopussa Henkilöstön määrä 31.12.	Kunta 2016 294	Kunta 2017 318
5.6.2.	Henkilöstökulut		
	Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	13 644 941,56	13 124 592,47
	Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	89 917,41	134 287,74
	Henkilöstökulut yhteensä	13 734 858,97	13 258 880,21
5.6.3.	Tilintarkastajan palkkiot		
	Luottamushenkilötarkastus	12 358,30	9 423,61
	Ammattitarkastus	7 483,50	8 823,90
	Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	7 434,00	6 696,00
	Yhteensä	27 275,80	24 943,51
5.6.4.	Tilitetyt puolueverot		
	Kokoomus	508,50	553,20
	Kristillisdemokraatit	78,20	558,28
	Keskusta	5 820,01	6 687,50
	Sosiaalidemokraatit	4 169,20	4 912,30
	Perussuomalaiset	759,22	694,25
	Sininen tulevaisuus	0,00	0,00
	Yhteensä	11 335,13	13 405,53
	Puolueverot sisältävät myös NuVa- kuntayhtymän luottamustehtävistä maksetut puolueverot		

6 Taseyksikön tilinpäätös

6.1. Taseyksikön laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saadulla rahoitusosuuksilla.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaiset laskentaperusteet on esitetty kunnan tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen tuotteittain hankintahintojen keskiarvosta lasketun määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Jaksotusmenetelmät

Tilinpäätöksessä maksuperusteisesti kirjatut liiketapahtumat on oikaistu ja täydennetty suoriteperusteen mukaisesti.

Tuloslaskelma ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma on vertailukelpoinen edellisen vuoden kanssa.

6.2 Vesihuoltolaitoksen tilinpäätös

6.2.1 Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)

	1-12 / 2017	1-12 / 2016
LIKEVAIHTO	1 039 310,88	1 051 520,94
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	88,71	0,00
MATERIAALIT JA PALVELUT	-360 724,18	-365 789,87
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-232 367,82	-225 780,51
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-232 367,82	-225 780,51
PALVELUJEN OSTOT	-128 356,36	-140 009,36
HENKILÖSTÖKULUT	-195 519,45	-176 742,60
PALKAT JA PALKKIOT	-154 800,67	-135 140,39
HENKILÖSIVUKULUT	-40 718,78	-41 602,21
ELÄKEKULUT	-33 470,67	-33 384,27
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-7 248,11	-8 217,94
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-255 280,35	-249 348,42
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-255 280,35	-249 348,42
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-6 324,40	-14 440,52
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	221 551,21	245 199,53
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-56 006,09	-56 000,00
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-56 000,00	-56 000,00
MUUT RAHOITUSKULUT	-6,09	0,00
YLIJÄÄMÄ(ALIJÄ)ENN.SATUNN.ERIÄ YHTEENSÄ	165 545,12	189 199,53
POISTOERON LISÄYS(-)TAI VÄH(+)	31 091,06	31 176,24
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	196 636,18	220 375,77
LIKELAITOKSEN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,2	11,0
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	9,2	11,0
Voitto,%	15,9	18,0

6.2.2 Rahoituslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)

				2017		2016
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
		LIIOKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		221 551,21		245 199,53
		POISTOT JA ARVONALENTUMISET		255 280,35		249 348,42
		RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		-56 006,09		-56 000,00
				420 825,47		438 547,95
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
		INVESTOINTIMENOT		-287 974,82		-247 101,58
				-287 974,82		-247 101,58
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				132 850,65		191 446,37
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
		MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
		VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS		-4 773,57		-3 015,47
		SAAMISTEN MUUTOS KUNNALLA/KY:LTÄ		-116 767,15		-248 969,95
		SAAMISTEN MUUTOS MUILTA		-60 416,50		62 800,98
		KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA		49 106,57		-2 261,93
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				-132 850,65		-191 446,37
RAHAVAROJEN MUUTOS				0,00		0,00
		RAHAVARAT	31. 12.	0,00		0,00
			1. 1.	0,00	0,00	0,00
LIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				2017		2016
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €				0,00		0,00
Investointien tulorahoitus, %				146,1		177,5
Quick ratio				3,6		3,6
Current ratio				4,0		4,1

					12/2017	12/2016
VASTATTAVAA						
OMA PÄÄOMA						
	PERUSPÄÄOMA				1 400 000,00	1 400 000,00
	EDELLISTEN TILIK. YLI/ALIJÄÄMÄ				493 901,02	273 525,25
	TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ				196 636,18	220 375,77
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ					2 090 537,20	1 893 901,02
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET						
	POISTOERO				404 439,30	435 530,36
POISTOERO JA VAP.EHT.VARAUKSET YHTEENSÄ					404 439,30	435 530,36
VIERAS PÄÄOMA						
	LYHYTAIKAINEN				136 837,41	87 730,84
		OSTOVELAT			35 225,97	49 843,83
		MUUT VELAT/LIITTYMISMAKSUT JA			54 736,93	2 862,48
		SIIRTOVELAT			46 874,51	35 024,53
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ					136 837,41	87 730,84
VASTATTAVAA YHTEENSÄ					2 631 813,91	2 417 162,22
LIIKELAITOKSEN TASEEN TUNNUSLUVUT						
Omavaraisuusaste, %					94,8	96,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %					13,2	8,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %					13,2	8,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa					691	494
Lainakanta 31.12., 1000 euroa					0	0
Lainasaamiset 31.12., 1000 euroa					0	0

6.3 Taseyksikön liitetiedot

6.3.1. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	520 686,32	1 488 130,32	22 609,70	16 420,89	2 047 847,23
Lisäykset tilikauden aikana				287 974,82	287 974,82
Vähennykset tilikauden aikana					
Rahoitusosuudet tilikaudella					
Siirrot erien välillä		244 638,17		-244 638,17	0,00
Tilikauden poisto	-41 964,84	-207 663,08	-5 652,43		-255 280,35
Poistamaton hankintameno 31.12.	478 721,48	1 525 105,41	16 957,27	59 757,54	2 080 541,70

2016

2017

6.3.2 Sijoitukset

Liittymismaksut		
tytär-yhteisöiltä	4 200,00	4 200,00
Liittymismaksut muilta	2 675,50	2 675,50

6.3.3 Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	318,98	
Myyntisaamiset jäsenk.yhteisöiltä		
Myyntisaamiset		
tytär-yhteisöiltä		
Myyntisaamiset muilta	19 303,11	28 792,11
Sisäiset myyntisaamiset kunnalta	340 707,31	
Myyntisaamiset yhteensä	360 329,40	28 792,11

6.3.4 Oman pääoman erittely

Peruspääoma/Jäännöspääoma		
1.1.	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Peruspääoma/Jäännöspääoma		
31.12.	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	-273 525,25	-493 901,02
Tilikauden yli-/alijäämä	-220 375,77	-196 936,18
Oma pääoma yhteensä	-1 893 901,02	-2 090 837,20

6.3.5 Poistoero

Poistoero 01.01	-466 706,60	-435 530,36
Poistoeron vähennys kaudella	31 176,24	31 091,06
Poistoero 31.12.	-435 530,36	-404 439,30

6.3.6 Lyhytaikainen vieras

pääoma		
Ostovelat	-49 843,83	-35 225,97
Siirtovelat	-35 024,53	-46 874,51
Muut velat	-2 862,48	-54 736,93
Lyhytaikainen vieraspääoma yhteensä	-87 730,84	-136 837,41

6.3.7 Siirtovelkoihin sis.

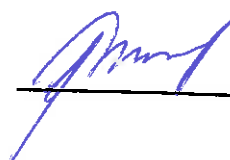
olennaiset erät		
Lomapalkkajaksotus	-25 903,66	-32 854,15

7. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

7.1 Tilinpäätöksen allekirjoitus

Nurmeksessa 3. huhtikuuta 2018

7.2 Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Nurmeksessa 24. touko~~kuuta~~ 2018

BDO Audiator Oy, ~~JHTT-yhteisö~~ tilintarkastusyhteisö

Taina Törrönen

Tilintarkastaja, HT, JHT

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET

Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2017

Tasekirja	Irtolehdet sidottuna
Pääkirja	Sähköisenä
Päiväkirjat	Sähköisenä
Tase-erittelyt	Irtolehdet mapitettuna
Palkkaluettelot	Atk-listoina
Reskontraerittelyt	Atk-listana
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-listoina

Käytetyt tositelajit vuonna 2017

Tositelaji	Nimitys	Osajärj.	Lakulaji	Nimitys
ALKUSA	Alkusaldot			
BUD	Talousarvio			
BUDL	Lisätalousarvio			
KASSA2	CPU-ulkoinen kp			
KLALKU	Konsernin alkusaldot			
KLKIRJ	Konsernikirjaukset			
KLYHT	Tytäryhtymät/Kuntayhtymät			
KOMMUI	Käyttöomaisuus muistiot			
KOMTOS	Käyttöomaisuus tositteet	KOM		
MUIRO2	Muistiotos2 Rondo			
MUIRS2	Muistiotositteet Sis2Rondo			
MUIRO	Muistiotosite Rondo			
MUISRS	Muistiotosite Rondo sis			
MUIST1	Muistiotositteet 1			
OMAKSU	Ostoreskontramaksut	OR		
OSTOT	Ostolaskut	OR		
PALKAT	Palkkatositteet			

LIITE: Tunnusluvut, tunnuslukumääritelmät ja tulorahoituksen riittävyyden määrittely

Emon tunnusluvut

NURMEKSEN KAUPUNKI		2015	2016	2017
Veroprosentti	Nurmes	20,5	20,5	20,5
	Koko maa	19,83	19,86	19,91
	PK	20,83	20,83	20,78
Asukasmäärä	Nurmes	7996	7885	7768
Tuloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	14,7 %	11,6 %	13,5 %
Vuosikate/Poistot; %	Nurmes	112 %	114 %	197 %
	Koko maa	87 %	127 %	150 %
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	542	566	923
	Koko maa	322	439	585
Rahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran				
kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	-12079	-6526	-1500
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	107,8	213,4	107,7
Pääomamenojen tulorahoitus, %	Nurmes	69,8	102,3 %	82,0
Lainanhoitokate	Nurmes	1,8	2,3	3,6
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	17,9	19,9	18,5
Taseen tunnusluvut				
Omavaraisuus-%	Nurmes	66,5	67,9	75,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	35,6	33,5	22,3
Velat ja vastuut käyttötuloista %	Nurmes		29,3	22,3
Kertynyt ylijäämä, milj.euroa	Nurmes	6,52	7,03	8,3
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	1659	892	1 069
Lainakanta 31.12.milj.€	Nurmes	13,26	11,37	9,5
Lainat €/asukas	Nurmes	1659	1442	1217
	Koko maa	2 778	2 990	2 921
Lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,351	0,826	0,826
Konsernituloslaskelman tunnusluvut				
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	Nurmes	42,3	41,5	42,3
Vuosikate/Poistot; %	Nurmes	122,0	120,0	122,0
Vuosikate, €/asukas	Nurmes	949	947	949

Konsernirahoituslaskelman tunnusluvut				
Toiminnan ja investointien rahavirran				
kertymä 5 vuodelta, T€	Nurmes	-9773	-5876	949
Investointien tulorahoitus, %	Nurmes	122,1	133,9	67,0
Lainanhoitokate	Nurmes	2,2	2,5	1,5
Kassan riittävyys, pv	Nurmes	40,1	39,5	32,1
Konsernitaseen tunnusluvut				
Omavaraisuus-%	Nurmes	53,6	55,7	60,2
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	Nurmes	41,4	39,6	29,9
Velat ja vastuut käyttötuloista	Nurmes		41,2	31,3
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	Nurmes	18481	19726	23 888
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	Nurmes	2311	2502	3075
Konsernin lainakanta 31.12., milj.€	Nurmes	24,5	22,3	20,3
Konsernin lainat €/ asukas	Nurmes	3058	2830	522
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj.€	Nurmes	0,070	0,522	0,550

Tytäryhtiöiden tunnusluvut

Nurmeksen kaupunkikonserni						
Tytäryhtiöiden tunnusluvut						
				2015	2016	2017
Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot						
	current ratio			2,2	2,0	1,5
	lainojen hoitokate			1,0	1,0	0,9
Nurmeksen Lämpö Oy						
	käyttökate			24,1	22,9	29,5
	current ratio			2,0	1,7	3,3
	omavaraisuusaste			38,6	45,1	56,8
Nuoriso - ja matkailukeskus Hyvärilä oy						
	käyttökate			22,1	12,1	10,7
	current ratio			1,7	1,8	2,0
	omavaraisuusaste			54,1	48,7	53,8
Nurmeksen yrityspalvelulu Oy						
	omavaraisuusaste			100	100,0	1000,0
	yhtiö lepotilassa					

Pikes Oy:lle ei vuodelle 2018 ole asetettu tunnuslukuvaatimuksia

NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut

NuVa-kuntayhtymän tunnusluvut	2016	2017
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot	41 903 152	1 745 868
Toimintakulut	-41 329 127	-1 245 803
Toimintakate	574 025	499 883
Vuosikate	584 129	502 470
Poistot ja arvonalentumiset	-572 171	-713 910
Tilikauden tulos	11 958	-211 503
Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	101,4	140,1
Vuosikate/Poistot, %	102,1	70,4
Vuosikate, €/asukas	58	50
Asukasmäärä	10 135	9 987
Taseen tunnusluvut		
Omavaraisuus-%	48,6	97,1
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	17,0	9,5
Kertynyt ylijäämä	453 480	242 278
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	45	24
Lainakanta 31.12.	0	0
Lainasaamiset 31.12.	70 646	0
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Investointien tulorahoitus, %	48,0	71,5
Pääomamenojen tulorahoitus, %	48,0	71,5
Kassavarat 31.12, M€	3 140 171	169 624
Rahavarojen muutos	396 249	-2 970 548

Tunnuslukujen laskentakaavat

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista:

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalennukset}$

Vuosikate €/asukas

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulostulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (yliäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %:

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintamenot ovat rahoituslaskelman mukaiset investointimenot, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet

LAINANHOITO

Lainanhoitokate:

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv):

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kassasta maksut kerätään seuraavista eristä

Toimintakulut- Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %:

= $100 * (\text{Omapääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Käyttötulot ovat toimintatuotot, verotulot ja käyttötalouden valtionosuudet

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $(\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}) / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk –lainasaamiset ja muut lainasaamiset

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelman, rahoituslaskelman ja konsernitaseen tunnusluvut lasketaan kuin vastaavat kunnan tunnusluvut poikkeuksena konsernin omavaraisuus, jonka lasketakaava on määritelty erikseen.

Konsernin omavaraisuus (%):

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Konserniyhtiöiden vertailussa käytettävät muut tunnusluvut

Current ratio

= Vaihtuvat vastaavat / Lyhytaikainen vieras pääoma

Käyttökate %

= $100 * (\text{Liikevoitto} + \text{poistot}) / \text{Liikevaihto}$

TULORAHOITUKSEN RIITTÄVYYDEN LUOKITTELU**1. Ylijäämäinen tai vahvistuva talous**

Vuosikate

- pitkäaikaisten lainojen lyhennykset
- korvausinvestoinnit

= >0

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate

- = suunnitelmapoistot
- = korvausinvestoinnit

3. Heikkenevä talous

Vuosikate positiivinen

Tilikauden tulos negatiivinen

4. Kriisitalous

Vuosikate negatiivinen